Piet Legay
TORNADE SUB TOBBOUK
© „Editions Fleuve Noix", Paris 1968

PIET LEGAY

FURTUNA LA TOBRUK

Traducere de MARCEL ADERCA

BUCUREŞTI-RDMÂMA 1933

Consilier literar : H GRAMESCU Coperta : GHEORGHE BALTOC
ÎSBN 973-0127-92-4

CAPITOLUL I

20 iunie 1942 ! O linişte încremenită scaldă reţelele tranşeelor camuflate şi cazematele ale căror ambrazuri au amuţit. Brăzdate de cicatrice, cioturile de zid ale ruinelor Tobrukului se profilează departe în clarobscurul cerului african. Totul pare adormit, iar nisipul răscolit de picioarele patrulelor nocturne scînteiază domol.

în port zac arboradele navelor scufundate de bombele avioanelor, de obuzele tunurilor, torpilate sau sabordate cu prilejul atacului fulgerător al feldmareşalului E. Rom-mel. Apa clipoceşte peste suprastructurile lor inundate, pentru a-şi rîde parcă şi mai mult de falnicele bastimente lovite mortal.

Mai sus, încercuind oraşul, reţeaua de sîrmă ghimpată se întinde în continuarea cîmpurilor de mine. Punctele de sprijin ale apărării, amuţite acum, sînt presărate de morminte anonime. S-au dat lupte pe-aici. Crîncene. Iar nisipul deşertului a supt sîngele tinerilor germani şi al celor britanici cu aceeaşi nepăsare !

„Tobrukul nu va cădea ! Tobrukul va fi apărat pînă la ultimul om !" Sînt cuvintele care au îndoliat mii de familii şi de cămine.

Timp de şase luni, feldmareşalul Rommel şi faimosul său Afrikakorps 1 şi-au tocit zadarnic colţii de tunurile antitanc englezeşti. Apoi pierzîndu-şi răbdarea, au ocolit obstacolul, năpustindu-se spre Cairo. Lăsaseră Tobrukul în urmă, insuliţă pierdută în nispuri, lipsindu-se astfel de singurul port utilizabil al Cirenaicii. Căci Tobrukul nu reprezenta numai un obiectiv tactic, ci însăşi cheia de boltă a întregului război din Africa.

Tancurile înaintaseră zile în şir, zdrobind sub şenilele lor reţele de sîrmă ghimpată, tranşee şi trupuri. Seara, însă, cisternele soseau umplute doar pe jumătate cu o benzină sintetică de proastă calitate. Comandanţii de plu-

toane, cărora le scîrţîia nisipul în dinţi, vedeau în depărtare depozitele englezeşti mistuindu-se în flăcări.

Deşertul sugea şi sîngele maşinilor.

Erau siliţi aşadar să se oprească : escadron după esca-dron, de la automitralierele uşoare sau Horch-urile de recunoaştere pînă la PzKW î-urile grele, întregul Afrika-korps bătea pasul pe loc, privind cum dispar la orizont ultimele maşini englezeşti Powers ticsite de răniţi.

Tobruk ! Tobruk şi iar Tobruk ! De parcă Malta n-ar fi fost de-aj uns ! Ca şi cum înzecitele izbînzi dobîndite pe cîmpul de luptă ar fi fost anulate de fiecare dată din pricina proastei aprovizionări ! Oraşul mort stătea înfipt în coasta coloanelor mobile ca un pumnal, şi convoaiele cu carburant săreau în aer, noapte de noapte, pe drumurile minate de echipele de comando. Soarta Alexandriei atîrna de acest port strivit sub ploaia de bombe.

Britanicii masaseră aici treizeci de mii de ostaşi : englezi, indieni, sud-africani sau neo-zeelandezi. De cealaltă parte : Rommel în plină înaintare cu al său Afrikakorps şi Divizia 90 uşoară.

Coloanele de englezi luaţi prizonieri în groaznica în-frîngere de la El Gazala nici nu apucaseră să dispară în spatele dunelor, că cercul de fier se strîngea din nou în jurul oraşului condamnat.

20 iunie 1942. Ora cinci dimineaţa. 1 Blindate, tancuri (n.t.).

Ghemuite în ondulaţiile terenului, trupele de asalt aşteaptă ordinul de atac cu încărcătoarele montate. Ofiţerii cercetează cu binoclurile fiecare palmă de teren. înapoia lor aşteaptă tunurile de asalt, pe şenile, ale regimentului 140 grenadieri. Şi mai în urmă se află tancurile, gata să se năpustească la prima breşă şi să răzbune crîncen ustură-toarea înfrîngere din noiembrie1. Cerul e pustiu. Niei un avion cu vreo emblemă. RAF2-ul doarme.

Ora cinci şi douăzeci ! Racheta roşie, pe care toţi o pîndiseră cu înfrigurare, împroaşcă un cer de-o puritate desăvîrşită. Ţevile lungi ale tunurilor antiaeriene calibru 88 se înalţă. Cu un vuiet înspăimîntător, grelele Minen-werfer3 încep să tragă asupra cîmpurilor minate, ale căror dispozitive ucigătoare explodează în serii întregi. Rotocoale de praf se ridică în lungi spirale.

Nici un infanterist nu s-a clintit încă. Vijelia se înteţeşte cu fiecare secundă. Blindatele înseşi încep să sprijine direct focul, umplînd cerul cu ecouri sonore. Cu faţa scăldată de sudoare sub greaua cască de oţel, ostaşii din elementele mobile ale grupelor de luptă zăresc, trecînd la mică înălţime, formaţiile de bombardiere germane marcate de cîte-o cruce neagră.

0 sută de bombardiere. Optzeci de Stuka. întreaga Luftwaffe4 din Africa. Şuierăturile bombelor acoperă pînă şi vuietul artileriei grele. Fortul Gabr

Gasren dispare în spatele exploziilor. Stukas-urile coboară în picaj, alcătuind o morişcă infernală.

Pe teren, primii germani încep să înainteze. Sînt neînarmaţi : pionierii. Camuflaţi de praf şi de substanţe fumigene, mergînd în zigzag printre pîlniile de obuze, pătrund în cîmpurile de mine, desfăşurînd în urma lor un şiret subţire, de culoare albă. Prevăzuţi cu ochelari de mică, cu gura lipită de microfon, comandanţii tancurilor ascultă cu înfrigurare convorbirile radiofonice care se încrucişează în văzduh : a doua bătălie pentru Tobruk a început.

Dar Tobruk nu era decît un punct minuscul pe harta asasinatelor colective. Pîrjolul luptelor se aprinsese azi aici. Mîine va izbucni cine ştie unde. Poimîine în altă parte.... căci oamenii se băteau pretutindeni în anul 1942, în Anglia ca şi în Franţa ocupată, la fel în Germania, deopotrivă în aer, pe pămînt şi sub apă.

Iată la ce gîndea căpitanul-locotenent de marină Ewald Pierson, specialist în lansarea grenadelor antisubmarine, în timp ce vedeta sa torpilor lăsa în urma ei un uriaş siaj1 argintiu. ..

Tobruk era departe *. două sute de kilometri în linie dreaptă, iar marea, limpede, rămînea netedă ca o oglindă.

Ewald Pierson veghease toată noaptea pe îngusta pasarelă 2 aflată în' spatele tunului antiaerian Bofors calibru 40. Nu-i plăceau aceste misiuni mai mult sau mai puţin secrete care-1 obligau să navigheze, descoperit, departe în spatele liniilor germane.

Obosit, îşi întinsese falnicul trup pe una din cele trei cuşete ale ruf 3-ului. Cu capul sprijinit pe antebraţele îndoite, asculta puternicul vuiet al motoarelor Diesel, datorită cărora acest MTB 4 gonea pe apele albastre. Nimic nu-i tulbura tihna, decît, uneori, paşii grăbiţi ai vreunui marinar, chiar deasupra capului.

De şase ore de cînd părăsise Alexandria, vedeta-tor-pilor 077, trecută în cod cu numele de Luckij-Mae, îşi menţinuse aceeaşi viteză, urmînd coasta africană la limită vizibilităţii.

Dar Pierson continua să fie îngrijorat, şi chipu-i slab, auster din fire, era şi mai întunecat de-o umbră de nemulţumire. Ştia că se dădeau iarăşi lupte foarte grele în jurul Tobrukului. Aflase de înfrîngerea de la El Gazala, ca şi de faptul că Armata a VUI-a se replia din faţa tancurilor lui Rommel, în ritmul greoi, nehotărît, al camioanelor sale.

îşi imagina foarte clar coloanele în retragere, înşirate în dezordine pe linia Benghazi-Alexandria, în timp ce avioanele Stuka şi Messerschmidt brăzdau cerul cu dîrele lor fulgurante.

Iar printre unităţile în retragere se afla probabil o antenă chirurgicală volantă1 : un bloc operator cu patru autosanitare. La volanul uneia din ele se găsea logodnica sa Nancy Opkins. Ce s-o fi întîmplat cu Nancy în acest prăpăd ? Apucase oare să se alăture vreunei unităţi în retragere ? Fusese lăsată pe loc cu unitatea sa pentru a vedea de răniţi ? Sau vreo bombă...

Pierson dădu din cap şi-şi trecu două degete jilave de sudoare prin părul negru, năclăit de transpiraţie. Amărăciunea care-1 cuprinsese îi crispa gura cu buze subţiri, accentuîndu-i expresia severă.

în ruptul capului n-ar fi trebuit s-o lase să plece. Pur şi simplu o trăsnaie de femeie. Cu siguranţă că i-ar fi putut găsi un serviciu la Cairo sau la Alexandria... Mai cu seamă că, înainte de a pleca din Sussex, îi întîlnise pe viitorii săi socri, care îi lăsaseră fata în grijă.

Pierson simţea că nu s-a arătat vrednic de încrederea lor. Şi toate astea numai pentru că a cedat capriciului unei domnişoare !

Ce-i drept, ea avea douăzeci şi trei de ani, iar el treizeci şi şase ; de asemenea, ea nu prea înţelegea uneori îndemnurile sale la prudenţă, lipsa-i de entuziasm pentru barurile de noapte sau acea severitate cam rigidă de care nu izbutea niciodată să se dezbare cu totul.

1 Unitate avansată a serviciului sanitar militar (n.t.).

Pierson îşi netezi gînditor mustaţa şi clătină din cap.

La urma urmei, poate că Nancy reuşise să pătrundă în Tobruk imediat după cele petrecute la El Gazala. Da, aşa s-o fi întîmplat, de bună seamă. „Sanitarii" aveau totdeauna prioritate în caz de retragere, pentru a degaja căile de comunicaţie. Dar Tobruk era în primul rînd un port : dacă evenimentele au luat o întorsătură nefavorabilă...

Un matelot pătrunse deodată în strimta încăpere, smul-gîndu-1 pe Pierson din gîndurile care-1 frămîntau. ■— Ce s-a întîmplat, Rodney ?

Marinarul luă poziţia de drepţi o fracţiune de secundă.

— Dîre de fum pe coastră, sir. Am socotit că e cazul să vă înştiinţez.

— In regulă. Urc numaidecît.

Rodney dispăru, iar Pierson se ridică în picioare pe podeaua oscilantă. îşi spuse că va trebui, să reducă viteza : siajul, teribilul duşman al vedetelor-torpilor, se întindea ; probabil pe-o distanţă de cîteva sute de metri în spatele navei, oferind acest semn revelator privirilor, unui eventual „vînător" german sau italian.

Un val de aer încins îi biciui faţa şi mîinile de cum ieşi din tambuchi1. Miji ochii sub efectul reverberaţiei brutale.

Doi pîndari scrutau zările. Pe puntea pupa2 o barcă pneumatică masivă stînjenea trecerea strimtă dintre catapultele pentru grenadele

antisubmarine. Un marinar se foia în jurul tunului antiaerian de 40, ţinîndu-se cu o mînă de liftul de muniţie.

— Unde e fumul, Rodney ?

Marinarul îi dădu indicativul direcţiei şi arătă cu degetul spre dreapta.

Ewald Pierson apucă binoclul cu mîinile sale osoase.

FURTUNĂ LA TOBRUK

Coasta africană se întindea dreaptă şi mono)una. scăldată într-o pulbere aurie. De mai bine de trei ore, nimic nu întrerupsese înfiorătoarea tristeţe a acestor dune toropite de soare.

Pierson reperă aproape imediat coloana subţire de fum negru, care urca, dreaptă ca un stîlp, profilată pe cerul alburiu. La baza ei sclipea roşiatic scheletul sfărîmat al unui vechicul de luptă. Silueta îi fusese camuflată cu vopsea galbenă şi ocru, astfel încît Pierson trebui să facă un efort pentru a-i recunoaşte contururile reale.

— E o maşină blindată lovită probabil în plin, mormăi el nesigur.

■— De-a noastră, sir ?

Ofiţerul scrută îndelung epava, ascunsă cînd şi cînd de rotocoalele de fum.

— Nu ştiu, mărturisi el în cele din urmă. Priveşte şi dumneata !

Rodney dădu să se aplece, dar Ewald îl opri ; chipul I se crispase.

■— N-are rost, Rodney. Prieten sau duşman, tot nu-1 putem ajuta în vreun fel acum. Misiunea noastră are prioritate, poate-i mai bine să nu ştim despre cine e vorba.

— Am înţeles, domnule comandant, consimţi marinarul, călcîndu-şi pe inimă.

■— Deocamdată dă ordin să se reducă viteza. Cu un siaj ca ăsta, putem fi reperaţi de la peste cinci mii de picioare l.

— Precis că îa ora asta nemţii se află cu toţii deasupra Tobrukului !

— Dar italienii nu... Micşorează viteza la douăzeci şi patru de noduri2.

Rodney se aplecă spre chadburn3 pentru a da ordinul.

PIET LEGAY

Puternicul duduit al motoarelor Diesel se estompă aproape instantaneu. Valul stîrnit de etravă 1 încetă să mai împroaşte prora. Ruliul 2 vedetei-torpilor se accentua, deoarece nava devenise mai sensibilă la talazurile pe care nu mai ricoşa.

-— Cam cînd ajungem ? se informă Pierson, trăgînr du-şi ceva mai mult cascheta pe ochi.

— Cu viteza asta, zece minute, sir.

Ewald scoase un scurt mormăit şi privi spre puntea pupa. Cei doi ochitori se plictiseau la postul lor, uitîndu-se la cer prin vizorul gros, fumuriu. ;

Pentru barca pneumatică cu două ventile, arimată 3 de gruîele de ambareaţie 4, era suficient un singur ordin. Putea fi lăsată la apă în cîteva secunde.

Pierson prinse cu putere parapetul acoperit de o ci ustă ele sare. Vibraţiile metalului sub mimile sale îi provocau un fel de plăcere surdă, de parcă cei optsprezece cilindri ai motorului i-ar fi transmis forţa lor.

Privirea-i cenuşie şi rece rătăci spre valurile care defilau de o parte şi de alta a tuburilor lanstorpile, urmărind razele soarelui strecurate sub oglinda apei.

; Rodney se uită la cronometrai montat în tabloul de comandă : ;

,,- —: Domnule comandant, ar trebui să fim pe aproape ! ■ Pierson dădu din cap. Deschise gura să răspundă, cînd un marinar tînăr, pe nume Slim, intră vijelios în camera de strajă. Flutura în aer o filă din carnetul său de mesaje şi părea extrem de agitat. ' •

FURTUNA LA TOBRUK

7

—- Ia te uită ! Domnule radist Slim, de cînd obişnuieşti să apari nechemat pe pasarelă ? Glasul lui Pierson sunase tăios.

De altfel, despre căpitanul-locotenent de marină Ewald Pierson nu se spusese niciodată că ar avea o fire blîndă. Fără a face exces de zel, trecea drept omul care reuşise să menţină pe bordul navei sale, în pofida bătăliilor din timpul războiului, o disciplină de fier.

Radistul păru să nu-1 audă şi rămase înfipt pe îngusta placă de oţel perforat care servea drept podea.

— Domnule comandant, priviţi ! se bîlbîi el cu răsuflarea tăiată, cu toate că de la postul său n-avusese de parcurs decît cîţiva metri pînă la punte.

Pierson luă mesajul. Se îngălbeni. ■— Cum l-ai interceptat ?

— Ascultam o emisiune germană... am prins aproape imediat şi confirmarea.

Pierson îi trecu mesajul lui Rodney şi încremeni cîteva secunde într-o mută contemplare a orizontului. Maxilarele se reliefau neobişnuit de puternic pe faţa lui energică.

Deodată, deconecta toate jack'-urile interfonului care legau diferitele încăperi ale vedetei cu postul de comandă. Ştiind că nu mai poate fi auzit, se întoarse spre radist :

— Ai apucat să pomeneşti cuiva despre acest., despre această...

— Nu, domnule comandant.

— Bine !... Deocamdată contează doar misiunea noastră. N-are rost să zăpăcim echipajul. N-am trecut încă de momentele grele. Interzic categoric ca acest mesaj să fie destăinuit cuiva. S-a înţeles ?

■— Da, sir.

— Şterge-o !

Marinarul coborî val-vîrtej scara metalică şi dispăru , în străfundurile zgomotoase ale vedetei.

— Teribilă catastrofă ! exclamă Rodney abătut.

1 Dispozitiv de conectare utilizat în telefonie pentru a închide sau deschide cotaacte electrice (n.t.).

Pierson era atît de consternat încît nici nu-1 auzi.

Aşadar, Tobruk căzuse. Tobruk, despre care se spunea că nu poate fi cucerit ! Tobruk, pe care Divizia 90 uşoară a Corpului african îl atacase fără succes timp de şase luni cu un an în urmă, cedase după o SINGURĂ zi de luptă.

Pierson nu se putea dumiri. îşi imagina coloanele de prizonieri şerpuind printre ruinele pe care nu ştiuseră să le apere. Treizeci de mii de ostaşi. Şi dintre cei mai buni : veteranii din noiembrie !

Pierson clătină din cap.

Ştia prea bine că portul Tobruk, aflat la dispoziţia forţelor Axei, avea să atîrne greu în cumpăna unei bătălii oricum foarte prost începută, pentru a nu spune pe juma-. tate pierdută.

—- De necrezut, şopti el, cu dinţii încleştaţi. De data ' asta e sfîrşitul.., Ce ziceai, Rodney ?

— Că e o pacoste extra !

— Dacă e vorba de „panseuri" de soiul ăsta, păstrea-le pentru dumneata.

— Fum la orizont !

Cei doi bărbaţi întoarseră capul în acelaşi timp şi zăriră cîteva trimbe desfăşurîndu-şi inelele pe-un povîrniş de nisip.

— Iarăşi nişte vehicule, domnule comandant. Camioane, de data asta.

— Nemţeşti sau britanice 1

Rodney îşi încorda atenţia privind cu binoclul,

—- Cred... cred... că sînt nişte Bren-carriers1, domnule comandant. Dacă asta nu miroase a Luftwaffe, să nu-mi spuneţi pe nume !

Pierson examina scheletele vehiculelor ciuruite, care zăceau în diverse poziţii pe povîrnişul dunelor, aşa cum fuseseră abandonate. Numără şapte.

„Iată cum arată de-adevăratelea retragerea la pifani", gîndi el, încercînd instinctiv, dar zadarnic, să zărească nişte cadavre.

1 Autocamioane pe care sînt montate mitraliere grele (n.t.J.

FURTUNA LA TOBRUK

1?

— Tot nimic ?

-— Nimic, domnule comandant. Şi totuşi ne aflăm în : »na respectivă.

-— In orice caz, fie că se găsesc aici sau nu, consemnul e categoric : nu vor fi aşteptaţi ; nu se va angaja Vreo luptă. E oricum straşnic că am ajuns atît de departe fără a fi fost scufundaţi !

-— Desigur, domnule comandant, aprobă Rodney, cer-cetînd fiecare colţişor al imensei plăji cu ajutorul puternicului său binoclu.

Vedeta îşi continuă drumul, navigînd dc-a lungul coastei cu viteză redusă. Dunele făceau loc altor dune, într-o nesfîrşită monotonie. încetul cu încetul îngrijorarea se strecura în sufletele oamenilor din echipaj : cît timp vor mai naviga aşa, sub nasul nemţilor ? Iar dacă ar interveni vreun avion de vînătoare, cîte şanse le-ar rămîne să ajungă măcar la ţărm ?

Parcă spre a concretiza teama fiecăruia, unul dintre pîndari lansă strigătul de alarmă de care sie temeau cu toţii :

— Avion inamic în careul trei sute patruzeci... Altitudine şase mii de picioare !

Instantaneu, toate privirile se îndreptară spre direcţia indicată, încercînd să descopere neagra musculiţă aducătoare de moarte.

— Stop ! ordonă Pierson.

Şuşotitul mătăsos'al apei pe coca1 lungă şi subţire se potoli, iar vedeta-torpilor, cu botul în valuri, îşi neutraliza inerţia după cîteva sute de metri.

Ewald zări în sfîrşit avionul : un Macchi italian, care se înapoia desigur din patrulare.

„Prea sus, aprecie el uşurat. Nu ne poate zări."

într-adevăr, micuţa vedetă antisubmarin era practic invizibilă de la acea înălţime. Avionul de vînătoare străbătu sonor cerul şi se pierdu în zare.

9

PIET LEGAY

Abia atunci remarcă Pierson ciudata tăcere care cuprinsese nava.

— încet înainte! ordonă el, spuiberînd apatia generală.

Demarajul motoarelor Diesel semăna cu un uriaş oftat care uşura toate piepturile. Zece minute mai tîrziu, tocmai cînd Pierson se pregătea să comande cale întoarsă, unul dintre marinarii de strajă tresări.

— Domnak comandant, punct luminos pe coastă ! Reflectate de-o oglindă S.O.S., razele soarelui izbeau

vedeta într-o chemare febrilă. m

Reperă cu uşurinţă locul de unde venea apelul şi-şi îndreptă imediat binoclul în direcţia respectivă.

-— Ei trebuie să fie, şopti el, zărind cîteva pete negre care coborau în grabă povârnişul unei dune.

— Avertizaţi posturile de luptă. Echipa de recuperare pe punte.

Apăsă pe un jak al interfonului :

— Maşinile la drum i1

— 'nţeles, domnule comandant.

— Cîrma banda !'-

Rodney acţiona bara. Vedeta execută o lungă ambar-dee3, accelerînd la maximum.

— Ne vom apropia cit se poate de mult. Veţi stopa la mai puţin de şase sute de yarzi de coastă. Vreau ca de data asta evacuarea să aibă loc în mai puţin de zece minute.

Săltînd peste valuri pe care le despica cu vîrfu-i ascuţit, etrava se împodobi în curînd cu o dublă mustaţă de spumă. Din cauza vitezei, curentul de aer deveni atît de puternic încît sili echipele de servanţi să stea cu capul plecat în spatele plăcii de blindaj.

1 Cu toată viteza ! (n.t.).

2 Comandă care se dă pe navă pentru a pune cîrma la maximum spre una din laturile navei (n.t.).

FURTUNA LA TOBRUK

10

Semnalul fu repetat de cîteva ori fără <H se poatfl d< u-luşi dacă era vorba de-un mesaj in alfabetul morse sau de-un simplu apel.

încet-încet, detaliile se precizau. Pierson numără opt siluete. Două din ele erau culcate. Aliniate pe plajă, celelalte făceau semne disperate.

— S-ar zice că se bucură văzîndu-ne, mormăi ofiţerul, schiţînd un zîmbet.

— Ba zine că nu ! exclamă Rodney. Ar avea de măr-.ş uluit nu glumă ca să ajungă la ai noştri !

Zîmbetur lui Pierson dispăru.

Pe puntea prora turela tunului Bofors şe rotea în direcţia coastei. Simplă măsură de precauţie.

■— Rodney ! De cîţi ostaşi din grupul de comando pomenea mesajul ?

Rodney încruntă din sprîncene, ceea ce îl făcu să semene niţel cu un urs înfuriat.

— Ăă... de şase, domnule comandant. Cred că de şase.

— Eu văd opt ! Doi în plus.

Pierson îşi aţinti din nou binoclul spre siluete. Nu hicăpea nici o îndoială, se distingeau clar uniformele kaki ale Armatei a VUI-a,. cu latele buzunare aplicate în dreptul pieptului. Tichiuţele de lînă semănau mult cu ale celor din grupele de comando.

— Au luat probabil doi prizonieri, siv... Am ajuns la şase sute de yarzi.

— Reduceţi viteza. Boyd pregăteşte dingby'-ul ! Vedeta frînă brusc. Fiind stabilizată, ţeava tunului de

10 compensa cele mai mici oscilaţii. Un uriaş bărbos ţîşni dintr-un tambuchi şi se năpusti greoi spre barca pneumatică, desfăcîndu-i tacheţii de amarare. Ca o macara în, miniatură, gruia prinse barca pneumatică şi o lăsă la apă cu un plescăit puternic. Cel pe care Pierson îl numea Boyd sari în dinghy şi declanşa propulsorul. .,;

Barca se îndepărtă imediat de vedetă şi viră în direcţia^ plăjii. , "

11

PIET LEGAY

Ewald îşi morfolea nervos mustaţa fină şi neagră.

Acesta era momentul care i se părea cel mai nesuferit. Vedeta evolua foarte încet, la mică distanţă de coastă, în timp ce Boyd şi barca lui pneumatică înfruntau singuri pericolele salvării unor camarazi. O lovitură dată de o piesă de 88 ar fi fost de-ajuns, dintr-o asemenea apropiere, ca să nu se mai pomenească vreodată de Lucky-Mae sau de echipajul ei. Tabla subţire de oţel nu era în stare să devieze nici cel mai mic proiectil.

Cu faţa contractată, Rodney scruta coasta.

— Duc o brancardă, sir.

— Aşa-i. Doi dintre ei par cam betegiţi. O clipă m-am temut de tot ce putea fi mai rău : de-o capcană.

Rodney îşi înăbuşi un zîmbet crispat.

— Sînt mai uşor de recuperat nişte oameni-broaseă sau nişte piloţi doborîţi deasupra mării, nu-i aşa ?

Pierson preferă să nu-şi rostească părerea.

Barca pneumatică încetinise între timp, şi primii oameni se căţărară în ea. Istoviţi, unii dintre ei fură nevoiţi să încerce de cîteva ori pînă să reuşească. Boyd se străduia din răsputeri să-i ajute.

— Par complet istoviţi, domnule comandant. Unul e bandajat.

— Mda. Au scăpat de suferinţă... sper că au scăpat, se corectă Ewald, gîndindu-se la drumul de întoarcere, care continua să fie problematic. ,

Barca pneumatică luneca acum în plină viteză pe apă de culoarea smaraldului.

— Tot nimic pe dune ? îi întrebă Pierson pe matelo-ţii de strajă.

— Nimic, domnule comandant, răspunseră cei doi marinari într-un glas.

— Rodney, manevrează pentru acostare.

înaintînd foarte încet, vedeta se roti în jurul ei şi ţîşnî apoi în direcţia bărcii pneumatice, care i se alătură, micşor în du-şi la rîndul ei, cu măiestrie, viteza. Primele braţe se prinseră de parapet. înarmaţi cu cängi, marinarii Si

FURTUNA LA TOBRUK

12

ajutară pe cei din grupul de comando să pună piciorul pe punte.

Majoritatea lor, bărboşi, murdari, se întinseră imediat, direct pe tăbliile încinse. Alţii se tîrîră spre unul din puţinele unghere umbroase, cerînd ceva de băut. Multora le lipseau cartuşierele, fără îndoială' golite. Abia ajunşi pe vas, îşi lepădară automatele Thompson, de parcă arma i-ar fi îngrozit acum.

Chipurile tuturor purtau stigmatele fricii.

Pierson se încruntă recunoscînd uniforma unui tan-chist. Rănit la ambele picioare, omul gemea într-una.

La un ordin, palanul1 articulat smulse dinghy-ul gol din valuri, depunîndu-1 lin între catapulte.

— Cap compas2 zero doi cinci ! strigă Ewald spre timonerie.

Vedeta-torpilor făcu un adevărat salt înainte, şi aerul reîncepu să şuiere prin ascunzătorul de flăcări al mitralierei antiaeriene Vickers cu două ţevi. Scurt timp după aceea, răsună un clopot anunţînd schimbarea cartului. O nouă echipă veni s-o înlocuiască pe cea dinainte, care se afla de patru ore la posturile de luptă.

Tocmai cînd Pierson se pregătea să coboare, îşi făcu apariţia un om călcînd apăsat.

Purtînd o uniformă ruptă şi decolorată de soare, avea trese de plutonier-major. Ochii îi seînteiau, iar pe obrajii săi, acoperiţi de-o barbă ţepoasă, şiroia sudoarea.

■— Domnule căpitan-locoteneni sînt plutonierul-major Wembley, se prezentă subofiţerul ; duoă obiceiul celor din armata de uscat, i se adresa lui Pierson rostindu-i gradul efectiv. M-am întors din misiune !

Pierson îl măsură din cap pînă-n picioare.

— Felicitările mele, domnule plutonier-major, rosti el fără a-i întinde mîna. A fost greu ?

1 Macara formată dintr-un sistem de scripeţi cu axele paralele şi dintr-un cablu sau lanţ trecut pe şanţul scripeţilor (n.t.).

2 Direcţie de mers a unei nave in raport cu nordul arătat de busolă (n.t.).

23

— Ne-au reperat la întoarcere.

— Am observat. Cine sînt cei doi ostaşi pe care i-aţi adus? •

— Doi răniţi, sir. Un tanchist care-şi dădea sufletul lîngă automitraliera lui"şi un artilerist. Pe ăsta îl prinsese somnul în timpul unei deplasări nocturne. La un hop a căzut de pe auto tun.

— Cum merge treaba pe front ?

— Prost, făcu omul, cătrănit. Au răzbit prin toate cîmpurile noastre de mine... Aveţi cumva o ţigară ?

Pierson îşi stăpîni o tresărire de indignare, apoi, făcînd un efort ca să rămînă calm, răspunse pe-un ton măsurat că nu fumează.

Hotărît lucru, nu se va obişnui niciodată cu felul de-a fi al pifanilor. Slava Domnului, ierarhia continua să fie respectată în Marina militară britanică ! Zîmbind pe furiş, Rodney întinse un pachet de Camei prin spatele comandantului său.

— Vin cu blestematele lor de tancuri, continuă piuto-nierul-major suflînd un nor gros de fum, imediat după echipele de pionieri şi pătrund grămadă prin breşele abia balizate. După aia dau năvală infanteriştii. Şi vin de nu se mai termină.

— Dar tunurile noastre antitanc ce păzesc ?

•— Păi, în ce să tragă ? E mai rău ca noaptea. Nisipul îneacă totul. La trei metri nu se mai vede nimic. Fiecare ostaş se pomeneşte deodată singur. Fără comandant, fără camarazi...

— Şi ce făceaţi de fapt ?

— Puneam buşoane de mină pe căile de aprovizionare.'

— Şi... vechiculele săreau în aer ?

Pierson găsi jignitor rin jetul ostaşului din grupul de comando.

— Doar n-am stat să vedem !

— Poţi pleca, domnule plutonier-major. Mulţumesc. Coasta dispăruse cu totul. Vedeta-torpilor se afla sin-;

FURTUNA LA TOBRUK

13

/'.ură între apă şi cer, cu întreaga-i încărcătură de mizerie morală, de suferinţă fizică şi de spaimă.

— Hotărît lucru, n-o să mă obişnuiesc în ruptul capului cu felul lor de-a fi, dădu glas Pierson gîndului său. Do ce-of fi vrînd mereu să facă pe grozavii !

— Fac şi ei ce pot, domnule comandant, replică Rod-, ney, trebuie să ai un curaj nebun ca să circuli în spatele frontului mai ales acum...

— La fel şi ca să-i pescuieşti pe dumnealor, şi totuşi nu scoatem ochii nimănui ! Pînă una-alta, treizeci de mii din-l re ei au depus armele la Tobruk.

Deodată, Ewald băgă de seamă că imaginea ostaşilor din grupul de comando aflaţi la capătul puterilor îi evoca dureros de clar o fată pierdută printre nesfîrşitele coloane în retragere. Sau prizonieră, ceea ce era şi mai rău. Nar ziştii nu deplasaseră oare pe frontul african acea unitate disciplinară formată din duşmani ai regimului, din condamnaţi de drept comun şi din ofiţeri degradaţi ? 1 Şe spunea că nu se sinchisesc nici de Dumnezeu,. nici de Diavol, că nu respectă nimic.,

Se auzi interfonul bîzîind.

—■ Caporal de marină Slim. Am recepţionat un mesaj de alarmă, domnule comandant.

— Cobor !

Slim ridicase măsuţa rabatabilă, ca să facă mai mult loc în spaţiul strimt pe care-1 împărţea cu aparatele sale. Pierson trebui să-şi plece capul pentru ca uriaşul său trup să poată pătrunde în mica încăpere. Slim nu „prinsese" încă tot mesajul, ale cărui linii şi puncte se perindau cu o viteză ameţitoare prin eter.

Pierson se văzu nevoit' să citească, rînd după rînd, peste umărul radistului.

14

PIET LEGAY

— Aici Amiralitatea. CAIRO. G.H.Q.1

— Către H.M.SA M.T.B. 077 LUCKY-MAE.

— URGENT!

— Relevmente3 patrulă antisubmarină HEINKEL 113 sector LIMA 562 OSCAR 302. STOP. Ordin de interdicţie radio pînă la aterizare.

■—■ Terminat.

. Pierson smulse fila din carnet şi se îndreptă grăbit spre careul ofiţerilor. îi fură de-ajuns cîteva minute ca să calculeze o nouă rută, ale cărei date le transmise imediat timoneriei.

Rămase o clipă pe gînduri, privindu-şi mîinile cu unghii lustruite şi îngrijite.

Ce avea de făcut ? Să gonească spre Alexandria, lăsînd -în urmă o coamă spumoasă de cîţiva kilometri ? Sau să mai reducă viteza, ceea ce ar suprima acest risc, dar ar prelungi misiunea cu cîteva ore ?

înainte de-a urca din nou la postul de veghe, îşi îngădui cîteva clipe de reflecţie.

Dar ce calcule se puteau face cînd doar norocul călăuzise vedeta de la plecare ? Norocul, pentru a nu spune hazardul.

Pierson hotărî să accelereze la maximum, modificând itinerarul navei. încordarea ajunsese la culme, şi fiecare se aştepta să zărească ivindu-se avioanele-torpiloare anunţate de Cartierul General al Aviaţiei.

Dire de condensare brăzdară cerul în mai multe rîn-duri. Dar nici un avion nu coborî în picaj spre mărunta ambarcaţie, cu punţile ticsite de răniţi, care n-ar fi avut, desigur, nici cea mai mică şansă de scăpare.

Exact^la 12, după şaisprezece ore petrecute pe mare, vedeta se plasă de-a lungul apuntamentului/'. Istoviţi,

1 Marele Cartier General (n.t.).

2 Vasul Maiestăîii-Sale (n.t.).

4 Punte de-a lungul malului servind la acostarea navelor (n.t.).

FURTUNĂ LA TOBRUK

28

marinarii săriră pe chei. Fuseseră pregătite cîteva autosanitare, şi brancardierii veniră în grabă.

Pierson îşi şterse fruntea. Se temuse pînă în ultima clipă de-un atac aerian. Abia cînd zări uriaşele fabrici de ciment ale Alexandriei, toropite sub reverberaţie, îl lăsă pe Rodney singur la postul său.

Se schimbă şi părăsi vasul ultimul.

Un sergent aştepta, încremenit în poziţie de drepţi, in faţa unui jeep.

— Contra-amiralul de escadră O'Rilley doreşte să stea de vorbă cu dumneavoastră, sir, zise omul ducînd mina la cozorocul caschetei.

Pierson urcă, gînditor, în jeep.

O'Rilley comanda o parte a escadrei din Mediteranâ yi avea un cuvînt greu de spus în bătălia contra submarinelor. Comanda direct cele două flotile de vedete-torpilor 1 care hărţuiau convoaiele germane între Malta şi Cirenaica.

In subconştientul său, Pierson era îngrijorat. Ce însemna această convocare neaşteptată, cînd în principiu ar fi avut dreptul la patru zile de odihnă pe uscat înainte de-a reintra în dispozitivul de alarmă ? Avea să fie transferat ? Sau poate era vorba de Nancy ?

Alungă acest gînd : O'Rilley avea griji mai importante decît problemele personale ale unuia din ofiţerii săi.

Jeep-ul dădu ocol oraşului arab, o luă de-a lungul do-curilor şi apucă pe bulevardul Muffir. Patrule circulau pe dinaintea faţadelor pustii. Maşini puţine. Oraşul părea mort.

— Toată lumea o şterge, sir, răspunse sergentul la remarca lui Ewald. De cînd a căzut Tobrukul, civililor le-a intrat frica-n oase !

Două camioane militare trecură huruind. Soldaţi nebărbieriţi moţăiau, cu picioarele atîrnate în afară.

■— ...De altminteri, ştiţi, şi nouă, continuă subofiţerul.

— Rommel e în marş spre Alexandria ?

16 PIET LEGAY

■— Nu-i marş, e pas alergător. Nu mai avem cu ce să-1 oprim. Pare să fie debandadă peste tot. Statele-majore şi unităţile de aprovizionare au primit ordin să şe retragă la Cairo. Arabii nu mai pot de bucurie, vă daţi seama ! Mai-mai să ne rîdă în nas !

Pierson rămase cu gura căscată. Niciodată nu şi-ar fi închipuit că dezastrul luase atît de repede asemenea proporţii.

Aşadar totul se sfîrşise. Armata a-VUI-a pierise, înghiţită de nisipul deşertului, risipită de tancurile germane ca 0 turmă de oi prinsă de furtună...

Ewald era atît de cufundat în gîndurile "sale că nu lipsi mult să vină în nas cînd jeep-ul opri brusc în faţa unui peron cu două rînduri de scări arcuite.

— Aici ? nu-şi putu el ascunde uimirea, recunoscînd faţada barocă a Royal Yacht Chib-ului, transformat de puţină vreme în Cartier General al Flotei de război britanice.

., .— întocmai, sir. Contra-amiralul vă aşteaptă la etajul întîi. . |

Din ce în ce mai mirat, Pierson trecu printre două santinele, ale căror palme pocniră simultan pe paturile puştilor lor Lee-Enfield.

Avea impresia că a pătruns dintr-o dată în altă lume. în atmosfera molcomă zumzăiau conversaţii purtate îri şoaptă. Sprijiniţi de balustradele balconaşelor, aşezaţi confortabil în balansoare sau rezemaţi în coate la bar, ofiţeri ai celor trei arme tăifăsuiau într-un murmur vătuit şi discret.

Culoarea bleumarin a uniformelor marine predomina totuşi. *

Mulţi contemplau escadra Mediteranei, ale cărei unităţi erau ancorate în splendidul golf. Pe pereţii diverselor saloane, fresce monumentale înfăţişau bătălii din trecut, şi pavilioanele a jumătate din ţările lumii fîlfîiau la pupa vaselor cuprinse de flăcări.

FURTUNA LA TOBRUK____16

Pierson se opri o clipă în prag. în ciuda calmului său, im se aştepta să găsească aici o atmosferă atît. de senină tocmai cînd nemţii înaintau în plină

viteză pentru a încercui oraşul, iar aviaţia germană se putea ivi dintr-o clipă într-alta.

Nu lipsea mult să te crezi în perioada de optimism exagerat din ianuarie 1941 !

Lingă o fereastră monumentală, contra-amiralul de escadră O'Rilley stătea de vorbă cu un corp de ofiţeri superiori. Cînd Pierson bătu din călcîie în faţa lui, murmură cîteva cuvinte de scuză şi-1 luă deoparte.

O'R.lley era un bărbat mai curînd scund, fapt pe care nici o uniformă nu-1 putea ascunde, oricît de măiastră i-ar fi fost croiala. Chipul său aducea destul de mult cu iiu.dyişarea unui buldog. Fălcile căzute încadrau o faţă masivă cu vinişoare roşii, acoperită de mici coşuri, pe care nici soarele Egiptului, nici marea şi nici hamsinul1 nu izbutiseră s-o bronzeze.

Proaspăt şi trandafiriu, plesnind de sănătate şi de bună dispoziţţie, îşi teroriza totuşi subalternii prin vio-lena crizelor sale de furie şi prin însuşirea aproape drăcească de-a se ivi pe neaşteptate tocmai acolo unde neam de marinar n-apucase să zărească vreun amiral.

— Ce-i cu misiunea, domnule căpitan-locotenent ? întrebă el brusc.

■— îndeplinită complet, sir. Am primit mesajul dumneavoastră de schimbare a rutei imediat după recuperarea grupului de comando... N-am fost atacaţi.

Amiralul dădu din cap, cu gîndul aiurea. Tocmai trecea de la un grup la altul un servitor arab cu seroual negru, vestă albă cu fireturi şi fes roşu, ducînd o tavă de aramă pe care zăngăneau nişte pahare. îl chemă pocnind din degete.

— Serviţi-vă, domnule căpitan-locotenent ! Mai mult ca sigur că vă e sete. Jeep-ul meu a venit să vă ia de îndată ce-aţi acostat, nu-i aşa ?

1 Vînt din Egipt care stîrneşte furtuni de nisip (n.t.).

— Exact, domnule amiral, spuse Ewald, apucînd un lung pahar de cristal în care se ciocneau, cu clinchete uşoare, cuburi de gheaţă.

Se simţea din ce în ce mai stingherit. Care era oare rostul acestei întruniri de gentlemeni trinăavi, acum cînd ambasadele începuseră deja să-şi ardă cifrul şi documentele ?

O'Rilley îi surprinsese probabil şovăiala, şi un zîmbet niţeluş amar îi-lumină chipul trandafiriu.

— îmi imaginez perfect gîndurile care vă trec prin minte, domnule locotenent. Aţi aflat desigur că...

Pierson confirmă cu o mişcare a capului, de parcă s-ar fi temut de cuvinte.

— Vedeţi, continuă O'Rilley, cel mai important acum e să-ţi păstrezi mintea limpede. Şi, vă rog să mă credeţi, în clipa de faţă am grozav nevoie de aşa ceva, urmă el, arătînd cu o rapidă mişcare a bărbiei flota nemişcată, prizonieră a golfului în care se 3fla.

Pierson zări o turelă a unui tun al apărării antiaeriene pivotînd pe un vas de escortă şi se încruntă.

— Da, continuă superiorul său, trebuie să dăm egiptenilor impresia că sîntem siguri de noi, că nu riscăm nimic. Nu aşteaptă decît un semn de panică din partea noastră pentru a ridica fruntea. Vă daţi seama că, în clipa de faţă, o răscoală ar avea cele mai grave consecinţe. Să nu uităm nici faptul că au observatori peste tot. Observatori plătiţi de nemţi, bineînţeles.

— Şi vă bizuiţi pe această reuniune, sir, ca să-i induceţi în eroare ? , .

— Nu. Dar de ce naiba să le lăsăm naziştilor whisky-ul nostru ?

Pierson îşi muşcă buzele.

—- Situaţia e chiar atît de gravă ?

— Mi-e teamă că da... în ciuda aparenţelor, nu aşteptăm decît ordinul să ridicăm ancora. Poate sosi dintr-o clipă într-alta... şi e unul din motivele pentru care toţi ofiţerii mei se află în jurul meu, aici ! Chiar dacă au un pahar de whisky în mină domnule căpitan-locotenent !

i i 'liTWNA LA TOBRUK

Pierson plecă ochii, întrebîndu-se unde oare ar putea ii se refugieze Marina militară, încolţită la extremitatea IVI. diteranei după ce fusese nevoită să părăsească Malta.

N11 i-ar fi dat niciodată prin cap că, nici mai mult nici ni.ii puţin, avea să traverseze Canalul de Suez pentru I i pierde urma în Marea Roşie1. Dar cum s-a putut întîmpla ?

— întrebarea asta şi-o pun cu toţii aci. Vorba e că RommeL numit în grabă de Hitler feldmareşal, date fiind împrejurările,, înaintează repede spre Cairo, via Alexandria ! Nu-mi cereţi amănunte, e tot ceea ce ştiu.

O'Rilley sorbi de cîteva ori din pahar, urmărind din ochi un căpitan de covertă a cărui uniformă albastră era împodobită cu aripile formaţiunilor aeriene ale Marinei militare. Privirea celor doi se încrucişa în răstimpul unei fracţiuni de secundă, şi amiralul făcu un semn discret cu capul. Pierson pricepu că superiorul său se va grăbi să incheie cît mai repede convorbirea pentru a i se aduce la cunoştinţă ultimele ştiri.

— Domnule căpitan-locotenent Pierson, începînd de azi sînteţi scos din circuitul operativ, spuse brusc O'Rilley.

Ewald deschise gura, dar nu apucă să vorbească.

— Ştiu. Aţi efectuat şapte misiuni din cele cincisprezece prevăzute în mod normal. N-are importanţă : toate vedetele au fost retrase din zona de operaţie. Vă încredinţez comandamentul flotilei a zecea. Veţi acţiona cu cele două vedete-torpilor ale dumneavoastră în strînsă legătură cu flotila a cincisprezecea. Felicitările mele, domnule căpitan-locotenent!

O'Rilley ridică paharul şi zîmbi văzînd chipul buimăcit al lui Ewald Pierson.

— S-ar putea să vi se pară ciudat, mai ales în acest moment, să zicem dificil... dar aflaţi că e vorba de a pregăti o debarcare în Grecia !

— în Grecia ! exclamă Pierson uluit. Tocmai cînd sîn-tem luaţi la goană ?!

1 Autentic n.a.).

— Dacă nu vă vine a crede, domnule căpitan-locotenent, cel puţin făceţi-i pe ceilalţi s-o creadă. Mă bizui pe dumneavoastră !

O'Rilley făcu stînga-împrejur şi dispăru printre ofiţeri, lăsîndu-1 pe Pierson înmărmurit.

Îşi reveni din buimăceală abia Cînd auzi urletul caracteristic al sirenei unui submarin. Puse paharul pe jumătate gol pe tăblia de mahon a unui bar, o zbughi pe uşă afară, coborî val-vîrtej scările şi sări într-un jeep de serviciu, .j

— Biroul de operaţiuni terestre, spuse el şoferului din fugă. "• ' $

O oră mai tîrziu, ieşea din cazemata care servea drept sală operaţională şi dispecerat.

Nu reuşise să afle nimic referitor la Nancy. O frază rostită între două uşi de un ofiţer de legătură făcea să-i zvâcnească tîmplele :

— Autosanitarele ? Nu vor răzbi prea departe, vă daţi seama ! Au prioritate absolută convoaiele de trupe şi blindatele care ne-au mai rămas...

Ofiţerul pornise în fugă spre o motocicletă cu ataş, prăfuită. •

— ...Şi e-o harababură acolo ! zbierase el, pornind motorul.

CAPITOLUL II

Ia priviţi, domnule locotenent ! Dacă or ţine-o tot aşa, mai va pînă să ajungă, rosti cu un rînjet şoferul de pe Bren-carrier, arătînd cu degetul un fjrup de neo-zeelandezi cocoţaţi pe nişte măgăruşi luaţi cu japca.

Ostaşii păreau istoviţi şi moţăiau de-a lungul drumului, acoperiţi de praful convoaielor care se retrăgeau cu toată viteza.

Locotenentul Bob Stany, un bărbat scund şi îndesat, aşezat pe capotă, ridică alene ochii de pe hartă.

— Ei, începe să iasă ? se adresă el celor trei ostaşi care se trudeau să degajeze roata dreaptă din spate, îngropată în nisip pînă la osie.

Fără să răspundă, aceştia continuară să lopăteze de jur împrejurul butucului roţii, punctînd nisipul cu sudoarea lor.

Bob Stany trase o linie şi se strîmbă. Mai avea de străbătut douăzeci şi cinci de kilometri pînă să ajungă la locul care trebuia minat. îşi trecu o mînă pătată de unsoare prin păru-i blond, foarte scurt, parcă tuns cu maşina.

Pornise din Marsa Matruh cu un avans de două ore faţă de indicator, bănuind că nu va fi o treabă uşoară să circule, pe distanţă de o sută de kilometri, în direcţie opusă şuvoiului unei armate în plină retragere. Pentru început, pierduse o oră întreagă cu o pană la delco. Iar acum căpăţînosul ăsta de Borman izbutise să împotmolească maşina.

S2

PIET LEGAY

>— Dă-le o mînă de ajutor, Borman, i şe adresă Bob, Stany, aruncînd şoferului o privire înveninată. La urma urmei, tu ne-ai împotmolit aici, nu ? 1

. •— Domnule locotenent, tanchistul nu ne văzuse, dădea peste noi dacă...

— Şterge-o !

Borman îşi înăbuşi un oftat care ar fi putut înduioşa Un întreg regiment S.S. şi sări pe nisipul care dogorea]

O maşină de stat-major, supraîncărcată, acoperi Bren-u| de praf. Bob Stany suflă nisipul de pe hartă şi-şi trecui limba aspră peste buzele crăpate.

Ce tîmpenie... Toţi o şterg spre Cairo, numai noi ne-ami găsit să ne ducem la Benghazi !

— Hai, trîntorilor, dacă o să-i daţi înainte tot aşa, hunii vor ajunge înaintea noastră la kilometrul 28 !

Stany desprinse o placă P.S.P. şi-o aruncă jos. Avu-i sese senzaţia că a atins un fier înroşit în foc ; îşi privi mînios umerii, de pe-acum dureroşi tot din pricina soarelui.

— Asta ar mai fi lipsit ! făcu el cu năduf. Borman porni motorul. Ceilalţi trei soldaţi, Conway,

Shaker şi Tool, băgară placa perforată sub roata ridicată în prealabil cu ajutorul cricului. Băgat în viteza întîi, Bren-ul tresări ca un cîine bolnav. Roata basculă în juru cricului şi recăzu pe placa P.S.P. O accelerare constantă scoase osia centimetru eu centimetru din şanţ.

Cei trei bărbaţi se urcară dintr-o săritură. Shaker, mitraliorul cel gras, se postă în spatele piesei de 12,7 mm. Conway şi Tool, pionierii, se aşezară de o parte şi de alta* a containerelor cu cap de mort.

Aerul încins le biciui obrazul din clipa în care Bren-ul Se angaja din nou pe pistă.

Borman era nevoit să săvîrşească minuni de dibăcie spre a ocoli pîlniile de obuze, şanţurile lungi sau rămăşiţele de tot felul presărate de-a lungul drumului.

Un lung convoi de camioane Power prăfuite defila' uruind. Camioanele vădeau urmele unei bătălii recente şi caroseria purta numeroase semne de gloanţe. înăuntru,

FURTUNA LA TOBRUK

îndesaţi unii într-alţii, moţăiau nişte Highlanders 1 toropiţi de oboseală, de sete şi de soare.

In două rînduri, Borman fu cît pe-aci să tamponeze nişte camioane ai căror şoferi abia îşi mai ţineau ochii deschişi. In cele din urmă, Stany îi ordonă să tragă pe stingă2, lăsînd convoiul să treacă.

— De necrezut, făcu el cînd o porniră din nou, circulaţia e mai intensă decît pe Piccadilly-Circus 3 la amiază !

■— Păi, nu-i de mirare, sir. Toată Armata a VUI-a a. făcut stînga-mprejur.

Stany dădu din umeri şi lăsă jos pistolul-mitralieră Sten, care de la o vreme îi frigea genunchii.

— Nu, din păcate nu toată !

-— Mă mir că Luftwaffe nu pisează drumul ăsta !

—- Vine şi-asta, proroci sentenţios Tool.

Creasta căştii sale fluiera în bătaia vîntului. Tool îşi purta totdeauna casca. „O veche amintire", zicea el. Cei din grupul de comando purtau cu toţii berete de lînă kaki. El prefera iluzoria protecţie a „lighenaşului". Ce-i drept, 0 purtase la Dunkerque. O referinţă, nu glumă !

O zdruncinătură mai puternică fu cît pe-aci să-1 zvîrle din maşină. Trase o înjurătură cînd una din lăzile cu mine, aiunecînd, îi juli piciorul.

0 uriaşă maşină Mamouth de stat-major ardea pîrîind. Stany nu-i acordă nici o atenţie ; la orizont urcau în spirală cîteva rotocoale de fum.

Duse binoclul la ochi, dar hurducăturile îl împiedicară să-şi dea seama dacă era vorba de-o bătălie sau de stârnirea unei furtuni de nisip.

Un tren de artilerie trecu pe lîngă ei cu viteză redusă. Bren-ul stopa din nou, deoarece osiile largi ale maşinilor 105 HM2 ocupau aproape întreaga pistă.

■— Mă, deştepţilor ! Cairo e în direcţia opusă, le strigă cineva.

21

PIET LEGAY,

Shaker, care nu scosese încă nici o vorbă, îşi înghiţi-o înjurătură. Simţea cum îl cuprinde.teama şi nerăbdarea.

— Tare îi mai scade moralul unui ostaş dacă trebuie să-şi pună pielea la bătaie tocmai cînd ceilalţi o întind, rosti el sentenţios.

— Dă-i drumul, demarează ! se mărgini să spună Stany, adresîndu-se lui Borman.

O companie a Corpului cinci se tîra din greu de o parte şi de alta a drumului, alcătuind parcă nişte lungi serpentine. Oamenii mergeau cu capul plecat, fără a rosti vreun euvînt.

— Două ore ! anunţă Tool. Locotenentul se întoarse :

— Cum adică ?

— Păi, dacă o ţin tot aşa, în două ore îi înhaţă nemţii. Cei rămaşi în urmă erau răspîndiţi pe-o distanţă de

câţiva kilometri. Unii nu mai aveau armă. Nici nu ridicară măcar capul cîncl maşina trecu prin dreptul lor.

*— Cred că se îngroaşă gluma, băieţi, mormăi Borman apăsînd mai tare pe accelerator. Ia uitaţi-vă !

La o. depărtare de cîţiva kilometri, o patrulă de avioane se năpustea în picaj asupra unui vălmăşag inform de oameni şi maşini. Şiraguri de perle portocalii şi albastre se desprindeau de sub aripile lor. Avioanele de vînătoare-bombardament se redresau la firul ierbii, ţîşnind apoi din nou spre soare. Cînd atingeau o anumită înălţime, porneau din nou în picaj, ca o morişcă fără sfîrşit. Limbi de flăcări începură să joace de-a lungul drumului. Nişte puncte negre se împrăştiau în toate direcţiile pe povârnişul dunelor.

— Vai de mama lor ! făcu Borman mînios, apăsînd într-una pe accelerator.

—• N-are rost să ne văicărim, în zece mimice venim şi noi la rînd, i-o întoarse Stany în chip de avertizare.

— Dacă e de faţă Luftwaffe, trebuie să fie şi tancurile nemţilor pe-aproape. Totdeauna lucrează în combinaţie, de-aia sînt aşa tari.

i i'l.'TUNA LA TOBRUK

35

Privirile neliniştite ale celor cinci bărbaţi erau aţintite ipre întinderile de nisip, pîndind apariţia primului monstru de oţel printre coloanele de fum ale incendiilor.

Camionul era să se împotmolească de două ori în nisip pinii să ajungă în zona care tocmai fusese mitraliată. Avioanele Junkers 87 erau îndreptăţite să revină spre baze cu satisfacţia că făcuseră treabă bună. Nu se mai zăreau de-cil. vreo zece epave fumegînd şi găurite de la un capăt la celălalt. Cîteva

trupuri se tîrau ici şi colo, lăsînd dîre -nlinei în nisip. Primii ostaşi porniseră să se strîngă laolaltă, ivindu-se dintre dune ca nişte arătări din altă lume» Un vuiet puternic, alcătuit din urlete, tînguiri şi ţipete, răzbătea din flăcări. ,

Camionul trebui să oprească în faţa unui jeep care li loca tot drumul şi pe care vreo zece infanterişti se stră.-iluiau să-1 rostogolească în şanţ.

Cînd Borman izbuti în cele din urmă să pornească mai departe, îşi şterse cu dosul palmei sudoarea care-i îmbro-bonea pieptul.

— Simt că mă apucă toţi dracii, sir. Aduce a ţicneală, nu credeţi ? Ce mai prăpăd ! Şi te pomeneşti că tocmai cu astea trei lăzi de mine o să-i oprim ?

După tonul pătimaş al ostaşului, Stany pricepu că acesta începea să se înf ierbinte.

Oricare alt ofiţer şi-ar fi repezit şoferul. Dar nu Stany. Prea erau de multă vreme împreună. Şase luni încheiate; Iar pentru un comando de pionieri, şase luni conta îri 1942 cît un veac.

— întoarceţi şi luaţi-ne cu voi, strigă un artilerist care mergea de-a lungul drumului sprijinind un hindus rănit la cap.

Privirea lui Stany ocoli cele două jalnice făpturi, pe cnre toţi le dăduseră uitării.

O autosanitară împotmolită pe dreapta scăpase de flăcări, înăuntru, nici un semn de viaţă.

Deodată, cei cinci bărbaţi îşi dădură seama de singurătatea în care se aflau. Exceptînd cîţiva ostaşi izolaţi, sortiţi prizonieratului sau măcelăririi, nu-i mai despărţea

M

PIET LEGAY

nîmic de avangărzile blindatelor inamice. Liniştea deşertului îi învălui ca o mantie de plumb. Grăsanul Shaker deplasă puţin minerul mitralierei.

Dunele erau tot pustii. Numai nisip cît vedeai cu ochii, întinat pe-alocuri de scheletul vreunei maşini sau de sîrme ghimpate.

■— Nu mă simt de loc în apele mele, şopti Borman» E clar c-o să se iveascâ dintr-o clipă într-alta.

Cîţiva ostaşi ologi se iviră dintr-o adîncitură a dunelor, făcînd semne disperate. După turbanul lor kaki-des-chis se vedea că e vorba de nişte supravieţuitori din divizia a 12-a indiană. Maşina nici nu încetini măcar. Se aşezară din nou, fatalişti, aşteptînduţşi soarta.

Un steag cu o cruce roşie, înfipt în coasta unei dune, arăta locul unui post de prim-ajutor, acum părăsit

— încă şapte kilometri, socoti Stany, cu un glas ciudat de coborît. Deschideţi lăzile ! Pregătiţi detonatoarele !

Tool şi Conway se aplecară de îndată, bucuroşi că au prilejul să se mai gîndească şi la altceva. Baionetele scîr-ţiiiă pe cercurile de metal, care plesniră vibrînd sonor.

■— Ia ascultaţi !

Lătratul turbat al unei mitraliere de infanterie se rostogolea de la o dună la alta, de parcă ar fi venit din toate direcţiile. De după o cotitură a drumului apăru un tanc Stuart, cu un huruit asurzitor. Stany rămase încremenit cîteva clipe, pînă ce recunoscu şoricelul african, roşu pe fond alb, emblema diviziilor blindate britanice.

Ce-i drept, multe tancuri englezeşti fuseseră capturate de nemţi, iar aceştia le schimbaseră pur şi simplu semnele de identificare, aruncîndu-le apoi din nou în luptă fără nici o jenă. Era o mică răzbunare pentru convoaiele torpilate în largul apelor Maltei.

— Ei, pifanilor,_ aţi luat-o greşit ! zbieră cît îl ţinea gura comandantul tancului înainte de a dispărea în spatele unui nor de nisip spulberat.

Borman fusese obligat să vireze brusc, ajungînd astfel periculos de aproape pe marginea nesigură a drumului. Readuse camionul pe urmele lăsate de şenile şi apăsa din nou cu putere pe accelerator.

MJRTUNA LA TOBRUK

XI

Zgomotul exploziilor se distingea tot mai clar pe mă-Hurâ ce înaintau. Lui Tool i se păru că recunoaşte sunetul răguşit al unui FLAK1 de 88 şi inima începu să-i bată mai tare, gîndindu-se la precizia teribilului P.A.K.2 german. Cîteva secunde mai tîrziu, un proiectil zbură pe deasupra drumului, văitîndu-se ca o bufniţă.

Oricît ar fi fost de ciudat, cei cinci bărbaţi nu zăreau încă nimic, exceptînd creasta dunelor printre care şerpuia drumul. Cîţiva ostaşi ai unui grup de luptă, chirciţi in jurul unei biete puşti-mitraliere, se iviră în mijlocul unei vîlcele. Priviră cu gura căscată la maşina care se îndepărta.

—- Vai de mama lor ! nu se putu abţine Borman să exclame, vîrînd în gură o tabletă de chciuing-gum ; trebuie să fie ţicniţi de-a binelea infanteriştii ăştia, dacă nu .se mişcă de-aici !

— Probabil că şi ei gîndesc acelaşi lucru despre noi, zise Stany ; deocamdată tot noi sîntem sinucigaşi mai serioşi !

■— Ferească sfîntul să ne ia drept dezertori şi să tragă în noi cu rîşniţa aia ! E de-ajuns un glonţ în lăzi ca să ne facă artificii !

Camionul pătrunse deodată într-o hamada 3 nemărginită. Nisipul se 'termina brusc, ca un zid, şi locotenentul Stany pricepu de ce trebuia minat drumul tocmai acolo : la kilometrul 28. >

Borman frînă brusc.

— Bagă în marşarier ! răcni Bob, zărind blindate germane rotindu-se în jurul unei baterii de artilerie pe care o surprinseseră descoperită.

Un lung convoi de muniţii exploda în zare. Roţile maşinii patinară scrîşnind. Tool, Conway şi Stany coborîră făcînd o săritură acrobatică şi se opintiră

33 PIET LEGAY

pentru a împinge masivul camion înapoi pînă în dreptul crestei. In cele din urmă, anvelopele speciale muşcară nisipul şi, lăsînd două urme adînci, aduseră maşina pînă în spatele dunei.

— Daţi minele jos ! Dispozitiv în trio K

Tool şi Conway, asiguraţi de Shaker cu mitraliera, dădură-zor. Nisipul era uşor de deplasat. Zece secunde săpatul, zece secunde plasarea minei, deşurubarea planşai-belor de presiune şi introducerea detonatoarelor. Un minut pentru a adapta dispozitivul antideminare şi a îngropa totul : pionierii lucrau repede. Aplecaţi spre uneltele aducătoare de moarte; progresau venind de-a-ndara-telea în direcţia camionului.

— Poate că au mai rămas camarazi în urma noastră ! le atrase atenţia Borman.

Cu trăsăturile crispate, rămas la volan, privea prăpădul pe care-1 făceau tancurile germane în hamadă.

Nici o piesă de artilerie nu mai răspundea tunului de 88, ale cărui obuze ricoşau pe grohotiş.

—. E ora şaptesprezece şi douăsprezece minute. Trebuia să scoatem stihurile fix la şaptesprezece. în tot cazul, dacă au mai rămas ceva camarazi, nu trecătoarea asta o să-i salveze. De crapi aici sau cu zece kilometri mai încolo, sub un tanc, aceeaşi scofală !

Cinci triouri de mine cu încărcătură cumulativă 3 fuseseră deja plantate, şi barajul se întindea pe treizeci de metri în adîncime, cînd o automitralieră de recunoaştere Willys reuşi să scape din vîrtej.

SKaker privea îngrijorat cum se apropie.

— Atenţie, băieţi : o automitralieră !

Stany tresări şi clădu fuga pînă în vîrful dunei. Cei ajutorul binoclului reuşi să vadă emblema britanică a vehiculului blindat.

1 Acest sistem de aşezare duce la explodarea uneia din.cele trei mine obligatoriu sub caroseria maşinii blindate, indiferent de direcţia din care se abordează dispozitivul (n.a.).

2 Masă de explozibil în care s-a prevăzut o cavitate conică, ceea ce măreşte forţa de perforare a minei (n.t.).

Mi UTUNA LA TOBRUK

26

Fapt surprinzător, nici un tanc nu pornise să-1 urmărească. De altfel, în deşertul ăsta stîncos tot nu i-ar ii .'■ivit la nimic : uşoara automitralieră putea goni aici cu loată viteza, aproape şaptezeci de kilometri pe oră, şi roii le maşinii vibrai')pe pietre.

Primul tanc german părăsi lupta după două interminabile minute şi stopa făcînd faţă dunelor. Turela i se rotea încet.

Conway plantă ultima sa mină," a douăsprezecea, de-clarîndu-se satisfăcut. Era gata să pornească spre camion, cînd zări chipul crispat al mi Stany. Privirea i se îndreptă imediat spre şesul negru.

— Dumnezeule ! Sînt de-ai noştri... s-a zis cu ei. Exclamaţia asta păru să-1 trezească pe Stany.

— Conway, strigă el, ocoleşte barajul şi fă-le semn, a 11 fel o să nimerească în plin !

Ostaşul se ridică din nisip şi trecu peste creastă. Făcu un larg ocol şi se proţăpi în mijlocul drumului, agitîn-du-şi braţele cu înfrigurare.

Vehiculul blindat se apropia cu iuţeală. Devie brusc din cauza unei explozii, dar îşi reluă direcţia. In urma lui. comandantul tancului german îşi potrivea înălţătorul.

— Conway, spune-le să coboare şi să dea foc rablei, îi luăm în camion, urlă Stany.

-— Raportez de executare, domnule locotenent, anunţă Tool, arătînd, după cum îl obliga regulamentul, sfiiturile, de siguranţă pe care tocmai le smulsese de pe mine.

— îngroapă-le ! Du-te la camion şi spune-i lui Borman să ne aştepte la două sute de metri mai încolo !

— Dar mitraliera de sprijin ?

— Mă doare-n cot de Shaker şi de mitraliera lui de sprijin ! Deocamdată e altceva mai important !

O a doua explozie aruncă în aer un întreg perete de siînci. Obuzul explodase chiar la marginea hamadei. Tras de la peste două mii de metri într-o ţintă mişcătoare, mare doar cît o automitralieră de recunoaştere, dovedea o precizie aproape miraculoasă.

40 P1ET LEGAY

Suflul îl azvîrli pe Conway la pămînt. Izbuti să ss ridice tocmai cînd Willys-ul ajunsese în faţa lui. Maşina, frînată brusc, derapa pe pietroaiele ascuţite. Capacul turelei basculă şi se ivi o cască neagră,

— Ne fugăreşte un ,,88". Nu luăm pe nimeni, strigă comandantul vehiculului blindat, crezând că ostaşul voia s-o şteargă.

— Nu-i vorba de asta, chieffie 1 ! răspunse Conway cu sufletul la gură. Terenul e minat. Nu se poate trece. Dă foc trotinetei. ! Vă luăm cu hardughia noastră.

Sergentului-şef îi trebui o secundă pînă să înţeleagă.

■—• Cum adică ? exclamă el înecîndu-se. Aţi minat drumul ? Idioţii dracului, în urma mea se mai află o întreagă baterie de tunuri blindate antitanc.

— La ora asta tunurile voastre sînt fărîme,' Dă-te jos pînă nu te faci surcele.

Subofiţerul păru să şovăie. O uriaşă explozie ştirbi creasta dunei la vreo două sute de metri spre dreapta sa. Dădu încet din cap.

— N-am ce-i face. Tot o să trec, oricîte timpenii ar făta un cap de pifan !

— For Christ's sake ! 1 îl imploră Stany, las-o baltă ! Ce-i aici ajunge să te facă de o sută de ori praf şi pulbere.

Văzu deodată nisipul învolburîndu-se de-a lungul unei linii frînte ce se caţără apoi cu o iuţeală înfricoşătoare pe povîrnişul dunei.

— Domnule locotenent, au început să tragă cu mitraliera ! gemu Conwav, privind disperat spre creasta care-1 împiedica să zărească Bren-ul.

Panzer-ul părea să fi renunţat la încercarea de a nimeri ţinta în plin din locul unde se afla. Fără îndoială că nu dorea să irosească nişte obuze de care ar fi putut avea mare nevoie pînă la sfîrşitul zilei. Se năpustea acum cu toată puterea spre vîlcea şi, fapt mai grav, chemase prin radio plutonul său de recunoaştere, care venea să i se alăture. Două automitraliere Horch cu cîte opt roţi,

* Diminutiv familiar pentru sergent-şef (grad militar supe» rfiw sergentului şi inferior sergentului-major) (n.a.)„ 2 Pentru numele lui Hristos ! (engl.).

27

— Vin, domnule locotenent ! strigă Tool, alergînd pe creasta dunei cu casca în mînă.

De parcă Stany n-ar fi văzut turelele aţintite spre el 3 ■— Ascultă-m*. încăpăţînat afurisit ce eşti ! N-ai nici urmă de şansă, Am ordonat să se smulgă ştifturile. Nimeni pe lumea asta n-ar mai putea să dezamorseze vreo mină de aici. Atît la stînga, cît şi la dreapta vîlcelei, automitralieră ţi se împotmoleşte în nisip, Evacueaz-o ! E un ordin !

Subofiţerul păli. li venea greu să-şi părăsească automitralieră. Ca toţi tanchiştii, îi atribuia probabil însuşiri de natură magică. Privirea îi deveni rugătoare, trecînd alternativ de la panzer la Stany.

In cele din urmă, reacţiona :

— Bennett, sări ! rosti el în microfonul său. Tunarul, un roşcovan lung cît toate zilele, ţîşni din

Willys şi se caţără pe dună. ■— Ghidaţi-mă, sir !

Comandantul automitralierei vorbise rugător, Stany şovăi cel mult o secundă, apoi, înghiţindu-şi înjurătura, se plasă în faţa turelei.

Gestul acesta îi salvă viaţa. Se auzi ţăcănind o rafală de mitralieră grea, care biciui dunele, făcînd să ţîşnească nisipul ca nişte gheizere rapide.

Conway se aruncă la pămînt.

-— Hai, acum ! Vino exact după mine, la centimetru.'

Alb la faţă de spaimă, subofiţerul bolborosi un ordin, şi anvelopele late, începură să se rotească, cu porniri şi opriri precise.

Stany îl ghida cu ambele mîini, mergînd chiar sub tu* nul 37.

— Panzer-ul stă, strigă Conway sărind peste creastă. Pricepuse rostul acestei opriri la mai puţin de opt sute.

de metri de obiectivul imobilizat.

— ...Stop... Mult la stînga acum... Mai încet!. Atenţie... drept înainte... viraj la dreapta.., mai mult... Şi mai mult ! Acum stop ! înapoi J

28_____ PIET LEGAY

Duna explodă O floare purpurie se rostogoli, smulgi nd munţi de nisip şi de praf. Se auziră nişte schije ţiuind. Unele se înfigeau în pămînt, altele ricoşau pe blindajul automitralierei şi porneau vîjîind spre înaltul cerului.

Stany, care se pomenise lipit cu violenţă de plăcile frontale ale automitralierei, luptă cu ispita de-a lăsa totul baltă cît se mai putea şi de-a se cărăbăni mîncînd pămîntul. Se scutură.

Tunul de 88 avea să tragă din nou. Apoi iarăşi. Şi tot aşa pînă cînd nu va mai rămîne din automitralieră decît un morman de fiare, cioburi de sticlă, cauciuc sintetic şi sînge de om.

Roata din stînga atinse uşor o mină. Dădu ordin de băgare în marşarier şi încercă un alt traseu. întrucît supraveghease activitatea camarazilor săi, îşi amintea destul de precis locul unde săpaseră.

Deasupra vîlcelei, de care se apropiase mai-mai s-o atingă, deosebea chipurile încordate ale lui Tool şi Conway. Lingă ei, ochitorul ele pe automitralieră îşi ronţăia unghiile.

— Trage tancul !

Strigaseră într-un glas. Stany tocmai ajunsese pe creastă. Sări peste ea şi se lăsă să cadă de-a rostogolul. Explozia fu extraordinar de violentă. Un val de flăcări mătură întreaga dună şi aerul răsună o bună bucată de vreme de şuierături şi urlete.

După amploarea detunăturii, Stany, presimţi catastrofa, îl văzu pe Tool punînd pe pămînt mitraliera de pe camion în poziţie de tragere. Shaker căra o ladă cu benzi de cartuşe.

' — Ai căpiat ?! N-o monta ! zbieră el. Borman, porneşte ! Porneşte !

Ca prin vis, văzu deodată turela Willys-ului ivindu-se de după creastă, apoi capota, roţile. Automitralieră devie brusc, încercă în chip primejdios să pătrundă în nisipul moale, îşi recapătă echilibrul accelerînd motorul şi se opri în cele din urma în contrapantă. ,

FURTUNA LA TOBRUK

II

Stany îl privi pe sergentul-şef de parcă ar li văzul <>

stafie.

— De data asta a nimerit la nici zece metri de noi. i bîlbîi subofiţerul, galben ca ceara. Trei din minele noastre au şi plesnit !

Stany se bălăngănea pe picioare ca un boxer năucit de-o lovitură. Ţiuitul sacadat al proiectilelor de 13,2 îl readuse la realitate. Nemţii se sileau din răsputeri să regăsească automitralieră despre care cu o clipă mai devreme crezuseră că se află la discreţia lor.

— Mulţumesc, domnule locotenent !

Stany văzu Willys-ul demarînd val-vîrtej şi dispărînd la primul viraj.

— Plecarea... urcaţi-vă ! strigă el, alergînd spre camion cît îl ţineau picioarele.

Ordinul se dovedi inutil : întreaga echipă se şi îngrămădise în maşină. Shaker termina cu fixarea mitralierei, sprijinind-o pe genunchiul stîng. Apăsînd pedala de acceleraţie pînă la refuz, Borman cobori panta în goană. Stany se lăsă pe spate şi-şi luă pistolul-mitralieră Sten, pe care-1 lăsase lîngă containerul de detonatoare.

Puternicele motoare Mercedes se auzeau duduind în urma lor într-un crescendo înnebunitor.

Deodată se făcu linişte. Tancul păru că şovăie acolo unde se termina'nisipul. Motorul porni în sfîrşit din nou şi zgomotul acceleraţiei se pierdu în explozia brutală a unei mine cu încărcătură cumulativă.

Stany abia o auzi. Cu inima bătîndu-i nebuneşte în piept, închisese ochii, retrăind fără încetare clipele dureros de intense prin care trecuse. Degetele îi

tremurau sacadat, şi nu le putea face să stea locului. Lungi dîre de sudoare, uscate imediat de aerul torid, i se prelingeau pe obraji.

Timp de douăzeci de minute, sfidînd parcă moartea, maşina goni pe acest drum de calvar, fără a-i da cuiva prinrninte să deschidă gura.

Shaker fu cel dinţii care rupse tăcerea, cerînd o ţigară. Nu izbuti s-o aprindă din pricina curentului, şi în cele

30

PIET LEGAY

din urmă o strivi înainte de-a o arunca. Ridicînd din umeri, scrută din nou cerul, asemănător plumbului topit.

Borman conducea strîngînd din dinţi, cu privirea aţintită spre drumul ce se desfăşura cu toată viteza pe dinaintea parbrizului lăsat. Fiecare secundă constituia o victorie în sine, fecare metru străbătut o şansă în plus de-a scăpa cu viaţă.

Camionul ajunse în cele din urmă la drum drept. Hinduşii, care nu se clintiseră din locurile unde stăteau aşezaţi, nu schiţară nici un gest, mulţumindu-se să-1 petreacă cu privirea inexpresivă.

— Probabil că tancul a blocat vîlceaua, domnule locotenent ! remarcă Tool după vreo zece kilometri.

Stany făcu din cap că nu, ieşind încet din starea de letargie.

—- Poate una din automitraliere. Ar fi ciudat ca însuşi comandantul plutonului să se vîre cu tancul lui fără a folosi Horch-urile de recunoaştere... în tot cazul, acum nu mai are nici o importanţă. Nădăjduiesc doar că blin-datul aruncat în aer să astupe vîlceaua cît mai multă vreme, altminteri...

îşi coborî de pe frunte ochelarii de mică, deoarece îl usturau cumplit ochii din cauza prafului.

— N-aş fi crezut niciodată că o să scăpăm atît de ieftin, se bucură grăsanul Shaker.

Tool ridică din umeri, ţirundu-şi comic casca să nu i-o ia vîntul.

Povestea încă nu se terminase, iar Armata a VUI-a se afla probabil undeva departe în faţa camionului. Nu ieşiseră încă din no man's land

Autosanitara zărită cu o oră în urmă zăcea în continuare împotmolită. O siluetă aşezată pe bara de protecţie contempla descurajată pista. Auzind zgomotul motorului, sări în picioare şi veni în mijlocul drumului, miş-cîndu-şi frenetic braţele.

1 Ţara nimănui — între două fronturi de luptă, spaţiu neocupat de vreo armată (n.t.).

FURTUNA LA TOBRUK

40

— Accelerează Borman ! adăugă cu voce aspră Stany. Mu oprim.

— E o autosanitară, sir, făcu Tool cu glas măsurat.

— Cu atît mai mult. Nu putem lua pe nimeni. Or mai li şi cîţiva betegi, şi atunci trebuie triaţi. N-am chef să mă bag în treburi de-astea !

Pupilele lui Borman se îngustară, privind cu atenţie jalnica siluetă care se agita în mijlocul uriaşei întinderi pustii.

— ...în plus, continuă Stany, căutînd parcă scuze, sînt ocrotiţi de Convenţia'de la Haga referitoare la personalul medical. Noi n-aveam norocul ăsta !

Soldatul se zărea tot mai mare, răcnind cuvinte pe care nimeni nu le auzea. Stany îşi aţinti privirile în altă direcţie, cînd camionul ajunse în dreptul lui.

— Domnule locotenent... imploră Borman.

— Nu opri ! zbieră Stany, apăsînd din răsputeri pe piciorul ţinut de şofer pe accelerator.

Camionul făcu un salt înainte, şi soldatul, care avea o brasardă alb cu roşu, sări în lături, evitînd în ultima fracţiune de secundă bara blindată de protecţie. Rămase locului, năucit, neîndrăznind încă să creadă că i-au părăsit toţi.

•— E monstruos ! şopti Conway, căruia î se uscase gâtlejul.

— Monstruos ori nu, dacă se află răniţi în autosanitară, vor fi mai degrabă îngrijiţi de...

— Domnule locotenent !... E-o femeie I Sînt sigur că e-o femeie, auziţi ? zbieră Borman.

— Ai căpiat !

— E din W.A.A.G.1 Am auzit-o ţipînd.., un bărbat nu ţipă aşa.

Stany purtă o scurtă luptă cu sine însuşi, după care, împlinind ruga mută a tuturor, ordonă şoferului să se întoarcă.

* Women's AuxUiary Army Corp$ — Corpul auxiliar fexaU. nin (n.t.).

31

Toate privirile erau aţintite asupra autosanitarei. Silueta rămăsese nemişcată pe drum, în timp ce braţele îi atârnau fără vlagă. Cind văzu că maşina se întoarce, alergă s-o întîmpine.

Cu o nemărginită uimire, Stany recunoscu o femeie foarte tînără, cu chipul aproape complet ascuns de casca cu-cruce roşie. Era scundă, mai curînd slăbuţă, şi purta o uniformă boţită, care îi venea ca vai de lume. Chipul, încadrat de-un păr ondulat blond-arămiu, aducea destul de bine cu al unei şcolăriţe surprinse asupra unei pozne.

Ofiţerul sări pe nisip fără să aştepte oprirea camionului.

-— Ce naiba faci aici ? Sîntem ultimii. Nu părea să-1 fi auzit.

— M-am împotmolit în nisip de cinci ore şi nu-i chip să mai ies ! strigă ea cu un freamăt în glas. Domnule locotenent ! Nu-ţi cer să mă iei în maşină, doar să mă ajuţi să pornesc, atît.

Se vedea cît,colo că e la capătul puterilor, cu nervii încordaţi la maximum.

Stany se uită la autosanitară. Roţile din spate, împotmolite adînc, aduseseră carterul în contact cu nisipul.

~— Cum naiba ai reuşit să te abaţi atît de mult ?

— Oh !... un agent din M.P.1 mi-a ordonat să las cale liberă unei baterii de auto-tunuri. Le trebuia toată lărgimea şoselei şi mergeau mai repede ca mine.

— De cînd ?

— Se fac cinci ore, oftă ea.

Lui Stany nu-i veni greu să înţeleagă calvarul pe care îl trăise tînăra femeie. Pe dinaintea ei defilase probabil o bună parte a Armatei a VIII-a şi, în mijlocul agitaţiei şi zăpăcelii ce cuprinseseră unităţile decimate, dar care mai luptau încă pentru a scăpa de prizonierat, nu se găsise desigur nimeni destul de inimos să aibă grijă de-o modestă autosanitară. Pe marginea drumului zăceau atîtea vehicule părăsite sau distruse că nici nu mai erau băgate în seamă.

1 Militarii Police — politia militară (n.t,).

FURTUNA LA TOBRUK

32

— Nu se poate, ca fă sapi un şanţ ca ăsta înseamnă că ai încercat să ieşi în marşarier.

—- Păi, am încercat în toate felurile ! îi veni să rîdă de atîta naivitate, dar se reţinu la timp. Chipul i se înăspri la gîndul eventualilor răniţi.

— Şi înăuntru cîţi sînt ?

Ea ridică o sprinceană a mirare.

— Nu e decît un rănit. Eram şase la plecare, dar pe cinci dintre ei am reuşit să-i predau spre evacuare convoaielor, pe măsură ce treceau. Nu refuzau brancardele.

Stany îi aruncă pe furiş o privire admirativă. Deodată, oamenii din camion începură să dea semne de agitaţie la auzul unei explozii înăbuşite. încercară să stabilească direcţia de unde venea zgomotul, dar nu zăriră aspectul caracteristic de ciupercă. Sunetul părea că nu vine de

nicăieri, şi cît vedeai cu ochii pustiul se întindea la fel de gol.

Drept care nervozitatea lor spori şi mai mult.

— Scoate-mă de aici, domnule locotenent ! se rugă tînăra. Pe urmă procedezi cum crezi, mă descurc eu.

Stany se duse repede la autosanitară şi-i examina o clipă roţile. Se întoarse clătinînd din cap.

— N-am ce-i face : în halul în care te-ai împotmolit, punîndu-ne toţi şase pe treabă, tot ar dura mai mult de-o oră. Ai aflat, poate, că nemţii se ţin scai de noi !

— încearcă totuşi. Te asigur...

— Poate cu un cablu, sir, propuse Borman, care, ca vechi şofer, avusese prilejul să înveţe cele o mie şi una metode de a scoate un vehicul din cele mai grele situaţii.

— A intrat prea adînc : nu rezistă bara de protecţie. . Stany se scarpină la ceafă. Spre apus se ivise un mor

de praf, foarte departe încă, dar plin de semnificaţii pentru toţi.

— Vii cu noi. Lasă h-doroaga aici.

— Nici în ruptul capului ! făcu ea pătimaş.

Ca să n-o mai lungească, Stany se îndreptă spre ea.

d8

PIET LEGAY

— Fii atentă şi dă-ţi seama de realitate. Rănitul poate să rămînă aici. Nemţii sînt pe-aproape. Nu va avea mult de aşteptat, şi au medici la fel de buni.

— Sigur ! făcu ea ieşindu-şi din fire, n-ai observat probabil că de obicei vin întîi tancurile şi pe urmă chirurgii ?

Se auzi un huruit. Priviră cu toţii în sus. Avioane de vînătoare-bombardament treceau în formaţie la mare înălţime. Numărară trei patrule a cîte patru.

— Se înapoiază ai noştri ? Shaker spuse strîmbîndu-se :

— Mai degrabă nişte Junkers, sir. S-ar zice că nu-i interesăm : sînt prea sus să ne zărească.

— Hotărăşte-te ! strigă Stany, pironind fata cu privirea.

Pentru a da mai multă greutate cuvintelor sale, se urcă în camion, al cărui motor nu fusese oprit.

1— Bine, domnule locotenent. Dar luăm şi rănitul cu noi.

— Vezi bine că nu mai e loc. Unde ai vrea să-1 pun ? In motor ?

■— Poate să şadă.

— E iubitul dumitale ?

Avu plăcerea s-o vadă roşind pînă în vîrful urechilor. Mînia făcu să-i apară nenumărate riduri la colţurile buzelor, ca nişte gropiţe mititele, şi ochii negri îi scînteiară.

— Nu te-a învăţat încă nimeni...

Cu un gest, Stany puse brusc capăt protestelor ei.

•— Tool şi Conway, aduceţi-„i" ologul !

Nu prea bucuroşi, cei doi plecară şi reveniră curînd sprijinind un bărbat neras, cu braţul drept în eşarfă, care se sui în maşină gemînd, se strecură de bine de rău înapoia mitralierei şi rămase apoi nemişcat.

— îi dăm foc hodoroagei, sir ? întrebă Shaker rotind mitraliera.

— Autosanitarelor nu li se dă foc, grasule. Gata !

Borman porni fără să se lase rugat şi Stany se ghemui'pentru ca fata să poată lua loc lingă el pe bancheta din faţă.

FURTUNĂ LÂ TOBRUK 34

îşi scoase casca ce-i tu: sa părul. Vînlul îi flutura cîrlionţii.

— Cum te cheamă ? întrebă ofiţerul, care o privea de cîtva timp pe furiş.

îşi trecu limba peste buzele bine conturate înainte de-a răspunde :

, ■— Opkins... Nancy Opkins.

— Pe mine Stany... Bob ! Nu eşti obligată să-mi rosteşti şi gradul.

Borman emise un fluierat deosebit de obraznic, şi Stany îi aruncă o privire furioasă. Zări patru perechi de ochi care se uitau la el rîzînd, ridică uşor din umeri şi nu mai spuse nimic.

Străbătură patruzeci de kilometri cu viteza maximă a camionului. Patruzeci de kilometri de-a lungul cărora filmul înfriguratei retrageri se desfăşură de o parte şi de alta a drumului în chip de morminte anonime sau de vehicule încremenite. Cînd, după ce se împotmoli de două ori în nisip, Borman zări în cele din urmă ultimele elemente ale Armatei a VUI-a, observă aproape imediat cum se năpustesc asupra lor o haită de avioane de vînătoare şi de bombardiere în picaj.

Shaker identifică nişte Focke-Wulf 190 şi nişte Stuka.

Avioanele atacau un convoi ce se retrăgea, silind maşinile să oprească una după alta, ostaşii împrăştiindu-se care încotro. Aviaţia militară engleză nu se arăta. Absenţa ei era desigur îndreptăţită, întrucît o escadrilă de avioane Messerschmidt veghea în chip de top-cover1, ţesînd în urma ei nenumărate dîre de condensare.

— Stop ! ordonă Stany, luînd binoclul.

Cercetă o clipă norul de praf şi de fum care se învîr-tejea deasupra drumului.

_ Piraţii ăştia au dat peste un convoi de infanterie

motopurtată. Pentru ei e-o joacă : îi zboară toate vehiculele. '

1 Formaţie care proteiează de la mare altitudine o escadrilă angajată într-o acţiune la sol şi avînd misiunea de a intercepta orice eventual ajutor pe care l-ar primi inamicul (n.a.).

— Să zicem bogdaproste că nu ne-au văzut, spuse Shaker. Noroc c-am fost codaşi.

Stany dibui nervos prin buzunare după o ţigară, nu găsi şi luă fără să se jeneze din pachetul lui Borman.

— Cred că e inutil să încercăm străbaterea acestui cazan, declară el urmărind din ochi parabola şuierătoare a unei bombe de cinci sute de livre. Ar însemna să ne vîrîm imediat în gura lupului.

— Nici rămasul pe loc pînă se potoleşte furtuna nu e o soluţie mai bună, îşi dădu cu părerea Borman, oferind cu un aer filozofic bricheta antivînt.

— Nemţii acţionează exact ca şi cum ar vrea să taie pista, adăugă Tool, continuînd să fie îngrijorat.

O explozie, mai seacă decît celelalte, semnală o lovitură în plin. într-adevăr, fragmentele truncheate ale unui camion se înălţară deasupra flăcărilor, rotindu-se încet pe spate ; atingînd din nou pământul, produseră un zgomot asurzitor de tablă răsucită.

Stany se întoarse spre Nancy Opkins.

— în situaţia în care ne aflăm, nu ne..rămîne decît 6 soluţie : să nu mai circulăm pe pistă.

Fata făcu ochii mari. Auzea pentru prima oară că te poţi abate de pe un drum cu un camion încărcat.

— Mai ai posibilitatea să alegi, continuă el. N-o să fie prea amuzant.

— Rămîn Cu dumneavoastră. Stany dădu din cap.

■— înseamnă că nu rişti nimic, am mai auzit eu că pentru cei săraci cu duhul există un înger păzitor special.

Nancy izbucni în rîs, descoperind un şirag de dinţi strălucitori şi simetrici.

— Cu cît sînt mai mulţi zănatici...

— în regulă, oftă Stany. Atenţie, Borman. Direcţia sud. Tool, scoate compasul solar.

Borman anei ansă angrenajul pentru a străbate creasta unei dune şi lăsă apoi maşina să derapeze de cealaltă

parte, provocînd numeroase avalanşe. Nancy Opkins Iu ni pe-aci să cadă din maşină.

— Şi ăsta-i abia începutul ! rînji Stany fără a face haz. '

N-apucară să vadă cum în spatele lor un Stuka, încer-(ind să se redreseze cu un urlet al motorului, explodează in chip de ciupercă purpurie.

CAPITOLUL III

ynaintarea se dovedi de îndată extrem de anevoioasă' pentru oameni ca şi pentru vehicul. Şirurile paralele de coline nisipoase trebuiau escaladate pe rînd, obligîndu-1 pe Borman să dea dovadă de toată înde-mînarea şi măiestria sa la volan.

Situaţia deveni şi mai .critică la căderea nopţii, deoarece mergeau cu farurile stinse.

Stany verifica drumul după stele. îşi făcea socoteala că pe ia sud ar putea evita să fie încercuit de forţele Axei, urmînd să se îndrepte apoi spre zona oazelor.

Bineînţeles, nici nu putea fi vorba de a ajunge la Siwa, unde erau cantonate formaţiunile L.R.D.G.1, ci de-a răzbi pînă la prima formaţie engleză încă nedezorganizată. Trebuiau deci să coboare spre sud, mereu spre sud, şi să gonească pentru a nu fi ajunşi de patrulele pe care nemţii le trimiteau fără răgaz spre flancuri.

Orele treceau descurajant de încet. Epuizată, Nancy Opkins aţipise în ciuda trepidaţiilor şi hurducăturilor care chinuiau camionul la trecerea fiecărei dune. Capul i se clătina înainte şi înapoi. Dar nici asta nu izbutea s-o trezească.

La patru dimineaţa, conform dorinţei tuturor, Stany făcu semn lui Borman să oprească într-o vîlcea.

4 L.R.D.G. (Long Range Desert Group) — batalion pentru misiuni de comando pe mari distanţe asupra căilor de aprovizionare ale duşmanului. Devenit celebru prin strălucitele sale fapte de arme : distrugerea unei escadrile la sol cu un jeep-mitralior, tentativă de asasinare a feldmareşalului Rommel, atac asupra unul depozit de carburanţi, acţiuni'de recunoaştere... (na.).

— Cred că ne-am depărtat destul ca să nu ne mai temem de vreo raită a nemţilor, spuse el în chip de explicaţie. Ne odihnim două ore şi în zori plecăm.

— Cînd mă gîndesc că am fi fost acum la Cairo, dacă nu ne abăteam din drum, şopti Shaker cu jumătate glas.

— Sau pe lumea cealaltă ! replică 1 joi, lăsîndu-se greoi la pămînt. -

— Shaker : primul cagţ. Conway : al doilea. Fiecare cîte o oră.

Dinspre camion încetă orice zgomot ; îngrijorate, santinelele începură să perceapă sunetul a numeroase motoare plutind deasupra deşertului. Ascultau cu încordare, dorind din toată inima să recunoască uruitul liniştitor al vreunui motor britanic.

Stany se trezi la schimbarea gărzii ; era prea nervos ea să-şi poată găsi odihna în somn. Intorcîndu-se, observă că Nancy coborîse din camion şi se culcase pe nisip, la vreo doi metri de el. Dormea dusă.

îşi plimbă ochii cu sfială pe acest trup care părea să se ofere privirii ; avea impresia că-i răpeşte ceva. Trecuse mult de cînd nu se mai apropiase de-o femeie. Patru luni încheiate. Patru luni de cînd, în cadrul L.R.D.G., îndeplinea o misiune după alta, fără a reveni vreodată la Cairo sau a pleca în permisie. Nici un răgaz, doar nisip, mine, explozii şi goană disperată. Cîteva beţii cu camarazi de ocazie. Nicicînd moliciunea vreunui trup de femeie.

îl străbătu brutal dorinţa de-a o strînge în braţe.

Cîţi ani o fi avînd ? Douăzeci şi doi, poate douăzeci şi cinci. în nici un caz mai mult.

Sunetele unei canonade îndrăcite se dezlănţuiră brusc, deocamdată însă abia perceptibile. Cerul se umplu de fulgere pe care se profilau dunele asemenea unor umbre chinezeşti.

, ,,E foarte tînără, gîndi el, tulburat de sînii care se ridicau şi coborau în ritmul unei respiraţii liniştite. Şi a dat dovadă de foarte mult curaj. Nu s-ar zice, dacă te-ai lua după mutra asta de fetiţă bosumflată..."

37

PIET LEGA

Observă deodată că deschisese ochii şi că-1 fixa de cî teva clipe. Stînjenit, se întoarse.

Ea se aşeză, prinzîndu-şi cu braţele genunchii îndoiţi o trecu un fior pe nisipul rece ca gheaţa.

■— Plecăm îndată, Nancy.

Nu protestă auzindu-1 că-i spune pe numele mic ; preferă să dea impresia că n-a remarcat.

— Cînd vrei, şopti ea, scuttfrîndu-şi părul scurt. Sper că nu mai durează mult.

Stany zîmbi, îşi pipăi buzunarele căutînd o ţigară, apoi, din prudenţă, renunţă să fumeze. în ciuda slabei lumini care se ivea la răsărit, era încă prea întuneric ca să-şi îngăduie acest chef.

— Tare aş vrea să fie aşa. Deşertul e o femeie capricioasă, îi place să-i dezamăgească pe cei care o... vreau să spun că-i place să-i ducă de nas pe călători.

—• Oh ! dar presupun că te pricepi să le vorbeşti femeilor, replică ea cu o sclipire în ochi.

Stany redeveni serios şi-şi scutură nisipul care-i intrase în părul blond.

— Să zicem patru ore, poate cinci. Ar trebui să firn la El Wadi înainte de amiază.

—• El Wadi ?

— Un simplu punct de apă, dar apărat de o companie a unităţii de care aparţin. Şi în special un depozit de benzină, adăugă el, destăinuindu-şi astfel principala îngrijorare. De-acolo, cu primul grup de legătură, te poţi îndrepta spre Baharieh, ajungînd la Cairo într-o singură zi.

Sesizase oare tînăra femeie uşoara părere de rău care-i întovărăşea ultimele cuvinte ? Oricum, îi zîmbi, fără a înceta să-1 privească.

— Şi dumneata ? . .

— Oh ! cu siguranţă că mă aşteaptă noi ordine. Ar- ' mata nu uită pe nimeni, din păcate! Nici în clipa asta,: ştii ?

FURTUNA-LA TOBRUK

r>r,

Se uită la ceas — şase fără cinci — şi nu-şi asuma dreptul de a răpi nici cinci minute din somnul ostaşilpt tolăniţi în jurul maşinii.

— Ia spune-mi, ce căutai cu autosanitara dumitale pe drumul ăsta ? \

-— Ţin de un batalion al serviciului sanitar. Batalionul .';8. Fusesem afectată unei antene chirurgicale mai spre spatele frontului. Ai aflat desigur că s-a transmis un ordin prin care s-a interzis prezenţa personalului auxiliar la mai puţin de douăzeci de kilometri de linia frontului ?

Dădu din cap, în timp ce privea caduceul1 brodat pe mîneca tinerei femei.

— Cînd au început bombardamentele, şeful meu m-a expediat imediat, trimiţîndu-mă chipurile după medicamente. Fără îndoială că era perfect informat asupra situaţiei reale.

— Şi ce-i cu betegii de care vorbeai ?

— Păi, la plecare n-aveam pe nimeni în autosanitară. Şi tocmai pentru că brancardele erau disponibile, mă opream cînd vedeam cîte-un rănit abandonat pe drum. Mi s-a întîmplat să am şi doisprezece în maşină... am pierdut timp fără să-mi dau seama. Nici pomeneală să-mi închipui ce se petrecuse. Apoi a avui loc un bombardament şi poliţia militară a trebuit să intervină ca să se degajeze drumul. Şi aşa!

— E timpul, domnule locotenent, şopti Conway, care se apropiase în tăcere.

Fără a rosti vreun cuvînt, Stany o ajută pe Nancy să se ridice, apoi se duse să-i trezească pe ceilalţi. Reîncepură călătoria extenuantă o dată cu primele raze de soare. Cît vedeai cu ochii totul era pustiu. Doar ici-colo, printre dune, se iveau cîteva carcase, pe jumătate îngropate. Nici vorbă, se dăduseră lupte crîncene în ultimii

1 Emblemă reprezentând o baghetă înconjurată de doi şerpi înlănţuiţi şi având în partea de sus două aripioare (simbol al cadrelor medico-sanitare) (n.t.). '

doi ani, cu prilejul succesivelor înaintări şi retrageri, în care Armata a VUI-a sîngerase din greu.

Două ore mai tîrziu, camionul tot mai trudea pe po-i: vîrnişurile de nisip, fără ca vreo vegetaţie să vestească? punctul de captare a apei. îngrijorarea sporea mereu.

Soarele se afla deja în înaltul cerului cînd Borman, care nu-şi mai descleştase gura din primele ore ale dimineţii, rosti fraza de care se temuseră • cu toţii:

— Uitaţi-vă la indicatorul de benzină, sir /

Acul oscila în zona roşie, semnalînd că rezervorul e aproape gol. Stany se gîndi la canistrele pe care le lăsase la Siwa, spunîndu-şi că un vas cu două sute de litri ar fi prea de-ajuns. Dar acum vasul era gol — iar rezervorul aşijderea.

Călătoria prin nisipul pustiului provocase carburatorului o nepotolită sete de carburant.

Nancy era ocupată cu rănitul ei, pe care-1 ajuta să bea. Omul încetase să mai vorbească. Un obuz de 5? explodase în parapetul tranşeii lui, făcîndu-1 să-şi piardă graiul şi lăsîndu-i aproape compet surd. Din ajun, zăcea în colţul lui, buimac; nu se dăduse jos din maşină cit opriseră. Nu izbutise şă închidă ochii un minut.

■— Borman, cît crezi că mai putem merge ? Cinci mile.

— Atenţie ! convoi în faţă ! vesti deodată Shaker, care era pîndarul unei baterii de artilerie antiaeriană,

Borman viră imediat, băgînd camionul într-o adînci-tură a terenului şi opri motorul, grijuliu să nu irosească nici o singură picătură din preţiosul carburant. Stany urcă povîrnişul dunei, urmat de Tool, al cărui chip strălucea de bucurie.

— Sînt ai noştri, sir, am recunoscut nişte tancuri Stuart şi Mathilda.

La mai puţin de cinci kilometri, un convoi de care blindate înainta cu viteză redusă. Cel din frunte deschidea drumul, zdrobind nisipul sub şenilele sale. Stany identifică fără mare greutate silueta neclari a unui tanc

FURTUNA LA TOBRUK _ flf

Grant, imposibil de confundat cu linia foarte joasă a pan-/.«.r-elor germane.

— Ei, Borman ! Cît durează pînă cînd dăm mîna cu

ei ?

— E-n regulă, răspunse şoferul, cu faţa rkimai zîmbet. Dacă se opreşte motorul, lansăm cîteva rachete Very !

Desigur că procedeul nu era indicat, dar nu le mai rămăsese altul.

— Au motocicletele, sir, băgă de seamă Conway, care ajunsese în vîrful dunei.

Într-adevăr, Stany zări un punct negru care se deplasa rapid paralel cu convoiul. Cuprins de îndoială, se întoarse la camion să-şi ia binocul şi trase o înjurătură: lentilele nu-i arătară nicidecum un escadron britanic în plină retragere, ci o mare patrulă germană de recunoaştere.

Ce-i drept în fruntea convoiului înaintau cîteva tancuri Grant şi Stuart, dar flancurile lor blindate erau împodobite de uriaşe cruci negre1. De altfel, parcă pentru a-1 dezamăgi la culme pe ofiţer, forma dezechilibrată a unei piese de antiaeriană de 88 se profila o clipă pe-o creastă înainte de a dispărea, ivindu-se apoi din nou puţin mai departe.

— Ticăloşii ! mîrîi Stany, al cărui chip devenise pă-mîntiu. Sînt fritz-ii! Hunii ! Ne-au depăşit.

— Păi, dacă nu greşesc, înseamnă că practic sîntem prizonieri.

Stany se întoarse auzind vocea clară a fetei. Nancy se culcase ca şi el pe nisip, cu capul ceva mai sus de vîrful dunei. Era atît de uluit încît îi trebui cîtva timp să-i răspundă.

1 Se apreciază că în războiul deşertului, în acea perioadă, Rommel folosea un număr considerabil de vehicule capturate. Cifra de optzeci şi cinci la sută din vehiculele Afrikakorps-ului e considerată exactă (n.a.).

-- Nu tocmai, dar probabil că n-o să mai dureze rnuit ! Nu mi-aş fi închipuit niciodată că vor înainta mai repede decît ne retragem noi. Nostim, nu-i aşa ?

în glasul lui începea să răzbată amărăciunea. Nu mai resimţea decît o puternică ciudă la ghidul diferitelor împrejurări ce-1 întîrziaseră atît, aducîndu-1 în cele din urmă-aci : un kl de revoltă tăcută faţă de cei pe care-i aj utase.

Porni spre maşină ca să evite o izbucnire de mînie şi-şi bău pe nerăsuflate apa sălcie din bidon,

— Cu vehiculele astea capturate, nici nu-i de mirare să te înşeli !

Prudent, Borman, care bătea darabana pe volan, încuviinţă din cap.

Stany scotoci într-una din cutiile cu benzi ale mitralierei şi scoase o hartă pe care o despături pe apărătoarea din faţă. O studie o bună bucată de timp, apoi se urcă din nou în camion. *

— Doar cu o aproximaţie de vreo douăzeci de kilometri pot să-mi dau seama unde ne aflăm. De altfel, în colţul ăsta lunar, kilometrajul nu serveşte la nimic. Ră-mîn două soluţii : îi dăm bătaie pînă la ultima picătură de benzină, contînd pe noroc, pînă dăm de cineva. Sau o luăm spre Via Balbo1 şi ne predăm. Adaug că încă nu e prea tîrziu să ajungem la pistă. Chiar şi pe jos.

0 tăcere adîncă se lăsă în maşină. Fiecare reflecta la cazul său.

— Aleg pista, rosti deodată Stany, uitîndu-se drept în ochii tinerei femei.

Ea înţelese că fraza îi fusese dictată de prezenţa ei, voi să protesteze, dar nu avu timp.

— Eu nu ! rosti mînios Shaker, izbind cu palma chiu-lasa Lewis-ului. De patru luni le scăpăm printre degete, doar n-o să ne răzgînclim azi !

Mitraliorul bondoc, de obicei atît de calm, părea apucat de furii şi privea cînd la ofiţer, cînd la tînăra femeie.

1 Şosea strategică construită de colonişti italieni de-a lungul litoralului libian (N.r.r.).

FURTUNĂ LA TOBRUK

60

— De acord cu el, aprobă Tool, coborînd de pe dună

— Dacă n-ar fi fost fata cu noi, n-aţi fi propus să 118 jucăm de-a P.O.W.1. Amintiţi-vă de Bir Natrun !

Stany sări din maşină, roşu la faţă. Era adevărat. Ceea ce avu darul să-1 înfurie şi. mai tare. La Bir Natrun, hăr-ţuind cu trei jeep-uri un depozit de carburanţi, dovedise că nu e dintre cei care se predau. Conway fusese cu el în noaptea aceea. Şi Tool, şi Shaker, şi Borman. ,

— Cred că au dreptate, şopti cu blîndeţe Nancy Opkins. Nu ne rămîne decît să ne încercăm norocul.

•— Ascultaţi-i, domnule locotenent.

Necunoscută, vocea îi făcu pe toţi să tresară. Era a rănitului, care, din ajun, nu'schiţase un gest, nu rostise o silabă. Nancy se repezi la bărbatul pe care îl treceau toate năduşelile, mărturie a teribilului efort ce-i fusese necesar ca să pronunţe această frază.

— Sînteţi destul de maturi ca să ştiţi ce faceţi, mormăi Stany, fericit totuşi în sinea lui. Aşadar, plecarea !

Conway. care-şi luase deja arma, urcă din nou în Bren, al cărui motor începu îndată să duduie.

Din coloana germană nu se mai zărea decît un nor de praf.

Bren-ul îşi reîncepu mişcarea de basculare de pe-o dună pe alta. Soarele se înălţa pe bolta unui cer aproape alb. Metalul trepidant frigea. După un sfert de oră, se auziră la rînd două-trei rateuri ale motorului, care continuă apoi să funcţioneze. Instinctiv, toţi se aplecaseră înainte, cu faţa crispată.

— E pe sfîrşite, aşa-i ? întrebă Stany, deşi nu avea nici o îndoială asupra răspunsului.

—- Bulă de aer, diagnostică Borman o clipă mai târziu. Nimic deosebit. Din cauza căldurii.

Bren-ul tocmai înghiţise al nouăsprezecelea kilometru, cînd pătrunse într-un fel de căldare scobită de vînt.

0 fracţiune de secundă, fiecare se crezu aruncat în gura lupului, iar Shaker, uluit, fu cît pe-aci că tragă o rafală â<* T'tralieră : vreo douăzeci de vehicule de luptă de

PIET LEGAY

toate felurile stăteau nemişcate în centrul vastului Crater. Se puteau distinge două tancuri grele Crusaders, cîteva camioane grele, şenilele, patru jeep-uri, precum şi ataşuri.

. Tool şi Conway săriseră din maşină cu Lee-Enfield-ul în mînă.

Dar totul părea neînsufleţit. Nici un zgomot. O tăcere de moarte, şi atît. Uşile blindate ale Powers-urilor fuseseră lăsate deschise şi le trîntea yîntul.

Privind mai atent, Stany observă că majoritatea vehiculelor erau găurite de schije. Înainta încet spre centrul craterului, cu pistolul-mitralieră la şold.

Impresia extraordinar de sinistră pe care o provoca acest cimitir de vehicule devenea şi mai puternică din cauza vîntului care gemea în turelele goale ale tancurilor. Parcă era sirena de ceaţă a unui vas aflat în primejdie.

Din ce în mai impresionat, Stany se împiedică de ceva. Privi în jos : o cruce răsturnată, pe cale de-a fi acoperită de nisip. Un şarpe o luă din loc, ondulînd printre boghiu-rile unui half-track.

Bob ocoli precaut fiecare vehicul. Simţea în ceafă privirea lui Shaker, care îi urmărea fiecare mişcare prin colimatorul mitralierei sale. Şterse cu un deget urmele de fum de pe-o capotă.

— Groapa asta mă bagă în sperieţi ! mărturisi Borman oprindu-se în centrul ei.

Glasul lui răsună îndelung în căldarea de nisip.

Shaker privea bănuitor carcasele de metal, ca şi cum s-ar fi putut ivi din ele o droaie de schelete, iar Conway nu înceta să fixeze un tanc de parcă turela sta gata să se rotească.

-— Luftwaffe ! rosti Stany urcîndu~se. Straşnică lovitură. Avioanele de vînătoare i-au surprins probabil în bivuac.

— De mult ? se interesă Nancy, cu glas răguşit.

■— Da... de foarte mult. Se pare că supravieţuitorii şi-au îngropat camarazii înainte de-a porni pe jos, se văd şi morminte.

Tool trase un şut într-un cartuş de 13,2 înainte de-a urca din nou în bena camionului..

FURTUNA LĂ TOBRUK

43

— Antiaeriana a tras, remarcă el.

— Nu mai avem ce căuta aici, zise Stany, pe care-1 apucase deodată graba să iasă din acest crater al morţii.

Borman porni motorul, dar îl opri imediat.

—• Ba poate că da, domnule locotenent... Priviţi : n-au fost incendiate toate maşinile. Am "putea încerca să le sifonăm rezervoarele. La urma urmei, n-aveau nici un motiv să golească maşinile înainte de-a le părăsi.

— Mai ales c-or fi fost grozav ele grăbiţi s-o şteargă ! completă Conway.

Vreun ordin ar fi fost de prisos. Fiecare sări pe nisip şi se repezi să caute măcar o picătură de carburant. Tool dispăru în turela primului Crusader. Conway în a celui de-al doilea. Părăsind jeep-urile, Borman scotoci în spaţiul amenajat în spatele halftrack-urilor, în vreme ce Shaker scutura cu frenezie ataşele, ciulind urechea in speranţa unui clipocit cît de slab.

— în definitiv, poate că au dreptate, şopti Stany. Cu toate că instrucţiunile comandantului de bord...

— Ce spun instrucţiunile comandantului de bord ? îl întrerupse Nancy uşor ironică.

— Orice vehicul trebuie scos din funcţiune înainte de a-1 abandona, cită el textul pe care-1 ştia pe de rost. De obicei, e golit de ulei şi se lasă motorul să meargă. E o soluţie radicală. Cînd e grabă mare, se sparg rezervoarele s nemţii se pricep grozav să recupereze vehiculele noastre abandonate şi să le meşterească. Duc un război de sărăntoci, dar îl duc bine !

Un zîmbet ironic flutură pe buzele tinerei femei.

— Mă rog ! cred că au respectat consemnul : vehiculele astea sînt absolut inutilizabile : au fost ciuruite ca nişte strecurători. Ce pretenţie mai aveţi ?

O puternică explozie stîrni ecoul căldării. O jerbă de flăcări ţîşni dintr-un half-track. Stany îl văzu pe Borman, transformat în torţă vie, alergînd în zigzag. Soldatul urla, încereînd să-şi smulgă hainele.

— Culcă-te ! Culcă-te ! zbieră Bob repezindu-se spre năpăstuit. ■

44

înnebunit de muşcătura flăcărilor, pe jumătate asfixiat, acesta nu-1 auzea şi continua să alerge urlînd ca un apucat.

Bob plonja la picioarele lui. Flăcările sfîrîitoare îi pîrliră genele şi părul, arzîndu-1 cumplit.

Borman se zvîrcolea, zgîriind nisipul. Nu mai urla şi părea că nu mai respiră.

— O prelată ! strigă careva, în timp ce Conway şi Tool soseau în ajutor cu cîte-o lopată.

In mai puţin de zece secunde, trupul muribundului fu complet acoperit cu nisip şi focul se stinse de la sine.

Adunându-şi toate forţele, şoferul desfigurat se ridică şi prinse convulsiv gulerul lui Stany, aplecat deasupra lui.

— O grenadă ! Au minat totul înainte de a pleca ! gîfîi el, rostogolind nişte ochi lipsiţi de pleoape.

Stany îl sili să se lungească din nou. Deodată, soldatul se încorda tot, apoi se destinse. Stany o văzu pe Nancy Opkins retrăgînd un ac de seringă. Ca să meargă mai repede, îi făcuse injecţia prin stofa pantalonului.

Se ridică şi se îndepărtă cu cîţiva paşi.

— Eram sigur ! „Orice vehicul care nu mai poate fi folosit pentru luptă trebuie făcut inutilizabil înainte de a-1 lăsa pe teren." Aşa scrie, negru pe alb, în regulamentul comandanţilor de bord. Trebuia să bănuiesc. Mai ales că cei care au scăpat de focul ucigător al mitralierelor de pe avioanele de vînătoare, împotriva cărora erau practic neputincioşi, or fi fost probabil stăpîniţi de-o singură dorinţă : să se răzbune ! Astfel că şi-au minat maşinile.

Stany se lovi cu palma peste frunte şi reveni încet spre grupul aplecat deasupra lui Borman.

— A încetat să sufere, spuse Nancy.

— Crezi că l-ai putea salva ? Ea îl privi drept în ochi.

— Vreau să zic ; cît poate să reziste cu arsurile lui fi pe soarele ăsta 1

— Depinde de deshidratarea plămînilor. în general..,

— Veniţi să vedeţi, sir !

Tool se întorcea. Urcase trupul lui Borman în maşină, după ce-1 înfăşurase într-o plasă antiaeriană.

FURTUNĂ LA TOBRUK

45

—- Ce-a spus Borman înainte de a-şi pierde cunoştinţa ?

Bob şovăi.

— Nu văd de ce...

— Vreau să ştiu !

— A spus : „grenadă... au minat totul"'. '

—- Exact ce-am bănuit şi eu. Majoritatea rezervoarelor, în afara celor ciuruite de proiectile, sînt pline de carburant. Băieţii noştri, grijulii, le-au lăsat pline. Numai că au fixat cu ştifturi o grenadă la orificiul de umplere. Capacul e menţinut pur şi simplu de presiunea buşonului. E de-ajuns să-1 scoţi ca să se elibereze percutorul.

Stany dădu din cap cu amărăciune. Tool avea o pregătire deosebită în acţiunea de dominare. Dacă Stany, în calitate de şef-comando, răspundea de întregul grup, specialistul de fapt era Tool.

— Cît se poate de clar ! N-avem benzina. Rezervoarele sînt pline, dar nimeni nu se poate atinge de ele. Aşadar ? Poţi să le deminezi ?

Tool clătină din cap.

■— Imposibil de lucrat fără să te atingi de buşon. Deodată, Stany se lovi cu palma peste frunte.

— înseamnă că benzina trebuie scoasă altfel. Am putea găuri rezervorul.

Voinicul Shaker fu desemnat, ţinînd seama de forţa lui, pentru această treabă. Cu un tîrnăcop dintre uneltele de pe bord perfora cu destulă uşurinţă rezervoarele «nul half-trak. Fiind plasate în interiorul caroseriei, nu erau blindate. Un jet de benzină colorată ţîşni şi, după ce se împrăştie pe nisip, răsună vesel într-unui din containerele de mine adus în grabă.

în mai puţin de douăzeci de minute îşi făcură plinul şi-o porniră mai departe.

Conducea Stany, cu dinţii încleştaţi.

— Făcut harcea-parcea de-o capcană britanică ! mormăi Conway scuipîndu-şi guma de mestecat... Mare porcărie !

La picioarele lui, lungit între lăzile cu încărcătoare, Borman dormea sub influenţa narcoticului. Era mai bine

45

PIET LEGAY

pentru el, căci pielea-i carbonizată l-ar fi făcut să urle pînă i-ar fi convins pe ceilalţi să-1 lichideze. Respira neregulat şi bolborosea cuvinte fără şir.

Tool îi flutura casca în dreptul obrazului buhăit pentru a-i da iluzia de răcoare.

— E cu neputinţă, exclamă deodată Stany, care de cîteva clipe urmărea compasul Askania, sau am pierdut complet direcţia, sau avem cu toţii vedenii ! Am făcut peste două sute treizeci de kilometri de cînd am părăsit pista. Doar nu s-o fi retras Armata a VUI-a chiar pînă la Alexandria !

Nancy îi aruncă o privire neliniştită.

■— La ce distanţă de Alexandria ne aflăm ?

— Dacă am calculat bine, la mai puţin de 100 de kilometri, şi nici urmă de luptă ! în ritmul ăsta, după trei ore sîntem pe malul Nilului !

—- Precis că băieţii noştri au fost tare ciocăniţi, îşi dădu cu părerea Conway, ştergîndu-şi fruntea. După felul cum treceau pe pistă, nu era o joacă să fie ajunşi din urmă...

— Afară de cazul că hunii au ajuns la Cairo înaintea Armatei a VUI-a ! făcu ironic Tool, fără a înceta să-şi fluture casca.

Dar gluma nu prinse : neliniştea se prefăcea în spaimă.

Bren-ul urca o dună după alta, trecînd uneori pe lîngă un schelet înnegrit sau ros de hamsin, dar deşertul continua să nu se dezmintă : pustiu cît vedeai cu ochii.

Trecuse jumătatea dimineţii fără vreo.schimbare cînd patrula pierdută zări deodată, aproape cu uşurare, licăririle şi fumul negru caracteristice unei lupte de tancuri.

In picioare pe capra mitraliorului, Stany privi îndelung cu binoclul insectele care scuipau foc şi moarte.

— Nu-mi dau seama de care divizie e vorba, mărturisi el o clipă mai tîrziu. Cît despre nemţi, pare o puternică patrulă de recunoaştere.

— Sînt şi nişte tunuri 88, observă Conway : am auzit unul trăgînd.

FURTUNA LA TOBRUK

63

•— Posibil ! Antiaeriana le întovărăşeşte totdeauna tancurile, chiar pe cele rnai avansate.

Stany reflectă o bună bucată de timp, apoi demară, i.irmînd de data aceasta văile dunelor. Cînd şi cînd oprea şi—1 trimitea pe unul din pionieri să privească de pe cîte-o culme.

Douăzeci de minute mai.tîrziu, camionul ocolise întreg cîmpul de luptă fără a fi atras atenţia tancurilor. Stany îl făcuse să descrie un foarte lung arc de cerc pentru a păstra tot timpul o distanţă de peste cinci-şase kilometri de zona focului.

Nu voia să rişte nimic, cu atît mai mult cu cit nu erau în măsură să riposteze eficient nici măcar unei singure automitraîiere uşoare.

După. o oră, canonada încetă dintr-o dată. Deşertul îşi reluă eterna-i nemişcare, fără a se putea constata rezultatul ciocnirii. Se mai zăreau doar două-lrei Lrîmbe de fum.

Pentru a iecea oară, Conway cobora aKinecînd de pe o creastă.

— Nu se mai vede nimic, gir» Parcă s-au evaporat. Dar trîmbele de fum ? £

— în stînga noastră. Puţin în spate, acum. înseamnă că le-am depăşit. în cel mai rău caz,

sîntem în rînd cu hunii şi înaintăm paralel. . Cei trei bărbaţi, dădură tăcuţi din cap.

— Ce-i cu Borman ? întrebă Stany, răsucindu-se spre Nancy.

— Nu şi-a recăpătat cunoştinţa.

— Atunci, hai să-i dăm bătaie ca s-ajungem, la ai noştri !

Ambreiă repede şi se angaja cu maşina'pe primul co-borîş. în faţa lui o întindere acoperită de ondulaţii fine, lărgind orizontul la nesfîrşit.

Stany apăsă şi mai tare pe accelerator, nevrînd să ţină seama de vaietele rănitului şi de înjurăturile camarazilor săi. Nancy trebui să se ţină de cadrul parbrizului pentru

g — Furtună la Tobrut

47

PIET LEGAY

a tiu cădea din maşină. Tot ce era metal trepida, provocând un zgomot asurzitor, şi Stany însuşi, săltînd pe banchetă, se lovea cu capul de acoperişul cabinei.

Pentru prima oară un zîmbet îi lumină la ţa : se apropia de ţintă. O dată mai mult, îşi aducea oamenii inapoi la unitate.

Cîţiva kilometri mai încolo, o masă neagră în nisip îi •itrase atenţia.

Simţi că-i îngheaţă inima în piept. Frînă clin răsputeri şi opri motorul. Bren-ul derapa violent, cu roţile blocate in plină viteză, şi mai patină vreo zece metri cu un sunet strident.

Se auzi un cor de înjurături. Toţi căzuseră de pe locurile lor, pînă şi Shaker, deşi cramponat de puşca-mitra-lieră Lewis. Nancy se lovise de parbriz. O' vînătaie începuse să-i apară pe umărul obrazului drept.

Primul reflex al lui Conway fu să coboare din camion. Slany îl zări în oglinda retrovizoare şi trase un răcnet :

— MINE ! NU SĂRI !

Urletul ii încremeni pe toţi şi Conway tresări...

— Priveşte, bîigui Stany, care, pămîntiu la fată, arăta ca degetul obiectul negru pe care vîntul îl dezgropase parţial,din nisip. O'minä antitanc... Ne aflăm în mijlocul unuia din cîmpurile noastre de mine.

— Or fi scos marcajul perimetric din cauza înaintării nemţilor, opina Tool în calitate de specialist.

.— Cînd te gîndeşti că n-avem măcar un detector magnetic, bombăni Conway,/lovind cu pumnul trepiedul mi-(t ralierei.

Stany reflectă o clipă, fără a îndrăzni să facă o mişcare..

Nancy. atingîndu-i blînd mina, îl sili să întoarcă capul, îngrijorarea care se citea pe figura tinerei femei o făcea parä şi mai frumoasă, iar ochii ei măriţi de fricä exprimau o uriaşă încredere în el.

FURTUNA LA TOBRUK 07

Ofiţerul se întoarse, căutînd cu înfrigurare o soluţie.

Ieşirea pe jos din cîmpul minat era o problemă relativ uşoară, mai ales dacă era vorba exclusiv de mine antitanc. Cu Bren-ul însă era altă socotealä ! Cine ştie cîte mine nu atinsese în treacăt ! Nici mersul de-a-ndaratekv. «xact pe urmele roţilor nu constituia o garanţie.

Stany şovăi înainte de a lua cuvîntul.

— Vom încerca să ieşim., dînd înapoi şi folosind re-ductorul. Cineva va păşi pe urmele din stînga. Altcineva pe urmele din dreapta.

Tool şi Shaker lăsară amîndoi capul în pămînt, evitînd privirea aţintită asupra lor.

— Ascultaţi, băieţi, reluă Stany, căutînd să fie convingător : chiar de-ar fi să ne prindă noaptea, tot vom reuşi ! V-o garantez...

Făcu o mică pauză, cercetînd chipurile ferecate, al< căror priviri fixau solul cu repulsie.

— Mergînd pe urmele roţilor, nu riscaţi nimic. Hai nu mă siliţi să vă numesc : sînteţi trei. Unul singur va rămîne în camion, şi doar în prima jumătate de oră.

Tăcerea devenea tot mai apăsătoare, fiecare aşteptînd pasiv verdictul, fără a îndrăzni să facă cel mai mic gest. de teamă să nu atragă atenţia asupra lui, ratîndu-şi şansa.

— Tool la stînga, Conway la dreapta ! Deocamdată... Executarea !

— Hell ! sud ui vesel Shaker, îmbrăţişînd cu o bucurie ostentativă chiulasa armei sale.

Fără a rosti un cuvînt, Tool şi Conway, se lăsară uşurel să alunece pe deasupra obloanelor camionului, pipăind precauţi nisiPul cu vîrful picioarelor înainte de-a se lăsa cu toată greutatea.

Niciodată urma lăsată de-un cauciuc nu li se păruse âtit de îngustă.

începură să meargă înapoi, păşind cu ochii ţintă, cu încetinitorul parcă. Stany era gata să pornească motor.-: cînd o voce necunoscută răsună deasupra nisipului..

PIET LEGAY

— NU VA MIŞCAT! ! (Şi o clipa mai tîrziu.) Staţi-pe-loc.

Un megafon portativ răcnea despârţlnd fiecare silabă pentru a mugi mai tare

Surprinşi, lăsară cu 'lovii capetele in jos. Toci era chiar gata să se lase pe vine. Dar, fără îndoială, vocea era englezească.

Trecură cîteva secunde pînă cînd Shaker, rămas in picioare pe platforma camionului, începi, să gesticuleze, în culmea bucuriei.

— Ai noştri ! exclamă Conway -fericit, sărind înapoi în camion ca fugării de toţi dracii.

In cabină, Stany oftă din adîncul inimii de uşurare, şî simţi dintr-o dată cum i se destinde tot corpul. De parcă şi-ar *fi eliberat umerii şi capul dintr-un laţ. O'oboseală nesfîrşită îl cuprinse deodată şi braţele îi de veniră grele ca plumbul cînd o apucară pe Nancy de umeri trăgînd-o spre el.

Tînăra femeie nu schiţa nici o împotrivire, răspunzînd, cu ochii închişi, sărutului care-i strivea stîngaci buzele.

La o sută de metri de Bron-ul imobilizat, cîteva capete se iviră din nisipuri, ridicînd nişte plase de camuflaj. Un soldat se caţără pe-un parapet invizibil, fluturînd în aer un megafon.

:— Norocul vostru să înjuraţi pe englezeşte ! glumi el. La începui am crezut că sînteţi cercetaşi nemţi. Părăsiţi Bren-ul, păşiţi pe urmele roţilor vreo două sute de metri şi aşteptaţi ; trimit un ostaş să vă balizeze drumul f

— Şi „taxiul" nostru ? strigă Stany.

— Prea tîrziu. Nemţii se .apropie : o sări aruncăm în aer cu bazooka1.

Dunele se împestriţau cu capete zîmbăreţe, dezvăluind ca nişte linii punctate traseul întortocheat al unei poziţii camuflate perfect.

1 Rachetă antitanc (n.t.).

FURTUNA LA TOBRUK

49

Stany ajută fata să iasă din cabină şi să se urce în bena camionului fără a atinge solul.

— Aşa-L făcu el gînditor, naziştii nu vor şti niciodată

să înjure ca noi !

CAPITOLUL IV

Zvirlind dintr-o mişcare cearşaful care-i acoperea capul, Bob Stany deschise ochii. Războiul dezvoltase in el facultatea de-a trece direct de la somnul profund la luciditatea cea mai deplină.

Totuşi, de data aceasta, îi trebuiră cîteva secunde să se dumirească : nici o colină de nisip nu-i închidea orizontul şi capul nu i se sprijinea de un cauciuc al Bren-ului. Nu, dormea in ..con Tortul" unui gurbi1. O colibă infectă, pe care o închinase in ajun du un preţ exorbitant.

De (apt, ciini războiul distrusese practic comerţul cu Bare de El .falia locuitorii din Baharieh erau nevoiţi să lacă oriei pentru a-şi cî.şliga existenţa.

Oftă di 11 rărunchi ridieîndu-se şi se îndreptă spre o fereastră Îngustă lipsită de geam.

Un felah zdrenţăros mîna o caravană de cămile jigărite spre o troacă împuţită. în revărsatul zorilor aerul avea o transparenţă de cristal şi nisipul amortiza tropăitul conducătorilor de măgari care alergau spre fîntînă;

Dar Bob nu rămase prea mult să contemple un spectacol cîtuşi de puţin nou pentru el : prea era mînios în dimineaţa asta. Mînios pe armată, care-1 rechema neîntîr-ziat la Siwa.

N-ar lipsi mult ca neînduratul colonel Haseldy, din L.R.D.G., să-1 bage la arest pentru întîrzierea cu care îşi

FURTUNA LA TOBRUK

făcuse cunoscută prezenţa. Ca şi cum IhtoarcejfM U fl fost o călătorie de plăcere !

Stany strînse din buze : la el, semn de puternici mJ nie înăbuşită. îşi trecu maşinal mîua, prin chica-i blondfl şi aspră.

Dar nu era numai asta : şi pe ci ua înfuriat. Din pi i cina fetei.

Cu o zi înainte, în culmea fericirii de-a fi reuşit sa scape amîndoi teferi dintr-o situaţie în care toţi sorţii h erau potrivnici, nu simţiseră la timp cum se apropia una şui val care-i copleşise.

Totul începuse în acel restaurant prăpădit şi intim pe care Nancy îl preferase promiscuităţii unei popote. Vorbiseră despre cîte-n lună şi-n stele, apoi despre ei doi, deja înfioraţi de tulburarea care-i cuprindea.

La miezul nopţii, ameţiţi fără să fi băut ceva, se ridicară de la masă, nepreaştiind încotro s-o apuce. Umbla-seră cîteva minute printre dunele de nisip şi Nancy nu spusese nimic cînd Stany o frînsese de mijloc ca s-o sărute mai bine.

Iar acum ea se găsea aici, în odaia asta cu pereţii scorojiţi. Cearşaful unui prici dubios îi reliefa trupul superb Dormind, respiraţia îi ridica şi cobora pieptul cu o regularitate care îl fascina.

în gînd, Stany se ocăra în fel şi chip. Profilase, bineînţeles, de împrejurări, dar... era oare cu adevărat vin.i lui ? O iubise, da. Dar ea, de ce nu protestase ! De ce nu făcuse vreun gest, de ce nu rostise vreun eu vini care sâ-i fi redat luciditatea ?

Nu, se mărginise să-1 privească lung, iar el îi citise în ochi acceptarea şi dăruirea deplină.

Şi astfel închiriaseră această mansardă, unde trăiseră o noapte minunată, care depăşea ca intensitate tot ce cunoscuseră pînă atunci, atît fusese de puternică patima ce-l cuprinsese pe fiecare.

încercaseră să ţină în loc fiecare oră, fiecare minut, căci acestea însemnau un răgaz în drăceasca furtună care le învîrtejea viaţa. Ştiau că pentru un scurt, răstimp evo

duseră din vîrtelniţa de moarte şi violenţă care le ritma viaţa, şi se agăţaseră cu disperare unul de altul.

Uitîndu-se la ea cum doarme, Stany simţi deodată dorinţa s-o trezească, s-o,ia în braţe şi să-i spună că nu se vor mai despărţi, că st- voi ascunde într-un loc numai de el ştiut, un loc al cărui pămînt paşnic să nu fi fost niciodată pîngărit de vreo bombă sau de vreun obuz, unde văzduhul să nu fi cunoscut zborul şuierător a! păsărilor de pradă cu trup de oţel„

Dar la ce bun ? Peste c oră fiecare se va pomeni iar singur, "el hurducai pe-o pistă toridă, ea într-un.avion de transport zburînd spre Alexandria.

Din iubirea lor nu va mai ramine nimc, doar un gust de cenuşă, impresia că au parodiat ceva sublim, şi nici măcar regrete.

Dădu din umeri şi plecă dt la fereastră.

— La urma urmei, poate că e mai bună soluţia asta, i$i zise el iii şoaptă ; toate regretele din lume n-ar fi vreodată Iii Stare să ţină timpul in loc, nici măcar o secundă. Acum i mai line sa ne despărţim cît mai iute.

Sc apiopi< d<-un lighean plin cu apă pînă sus, lux destul de rar in acasla Oazfl Fală îndoială că. stăpînul

magherniţei nu aflase încă ultimele ştiri şi se purta cu aceeaşi slugărnicie faţă de englezi

Îşi dădu nesăţios cu apă, de parcă trupul său ar fi păstrat amintirea crîncenei biciuiri a nisipului.

Motoarele primelor jeep-uri tuşeau în tabăra Cold-streamguards-ilor. O trompetă suna apelul.

O motocicletă, coborînd uliţa cu eşapamentul deschis, o trezi pe Nancy. Se uită cercetător la tavan, încruntă sprâncenele şi îşi opri' priviree încă înceţoşată de somn. asupra lui Stany.

Se ridică brusc, dezvăluind linia mîndră a unor sini pe care nu-i mai martiriza c uniformă croită în serie.

Contrar aşteptărilor, Nancy îi dărui un surîs,'ce-i drept niţeluş forţat. El îşi şterse toracele pe care se mai prelingeau picături de apă şi se aşează lîngă ea.

— Cît e ceasul, Bob ? întrebă ea blînd.

FURTUNĂ LA TOBRUK

'— Exact şapte şi un sfert. Mă pregăteam să te trezesc. Avionul tău pleacă la opt. -—Ştiu, afirmă ea simplu.

O sili să-şi ridice bărbia şi o sărută tandru, căutând cuvinte pentru a umple golul pe care-1 simţea căscîndu-se intre ei.

—- Ştii, începu el stângaci. Alexandria nu e la capătul pămîntului. Voi veni la spital să te văd...

Nu-1 lăsă să continue, acoperindu-i buzele cu mîna.

— Nu-ţi face planuri : aduce ghinion !

Stany încercă să-şi ascundă stânjeneala sub masca unei atitudini brutale.

— Poate Că mă crezi un... (Nu reuşi să găsească expresia.) Doar n-ai să faci pe naiva, nu ? Ce-am făcut eu... Adică, ce s-a.întâmplat cu noi...

— Bineînţeles, încheie ea, acoperindu-se pudic cu cearşaful, cînd am venit aici ştiam la ce mă expun.

— Sîntem amîndoi sănătoşi şi liberi !

— Nu-i vorba de asta. Ascultă, Bob, poate că o să ţi se pară rdicol, dar sînt logodită ! Ciudat, nu-i aşa ?

Bob Stany rămase cu gura căscată, apoi trecu de la uimire la mînie.

— Puteai să... De unde era să ghicesc...? Cu cine ?

— Un bărbat foarte bine educat, foarte cult, foarte ,,salon"' şi foarte plicticos. (Nancy miji ochii, de parcă l-ar fi zărit deodată.) Dar e plăcut să-ţi închipui viaţa alături de el. E calm. drept, cinstii... [ţi dă sentimentul ocrotirii. E o forţă!

— Doreşti un soţ sau un tutore ? zise el acru. îl privi mirată.

— Da, continuă el, tocmai tipul desăvîrşitului conţo-pist. Fără îndoială că-ţi va face plăcere să-i aduci papucii..

— Nu, nu e un conţopist : e comandantul unei vedete-torpilor şi se luptă ca şi tine.

— Flota de război, pf ! •

— Bob, nu-1 vorbi de rău. E un bărbat foarte bine şi fii convins că ne-ar trebui cît mai mulţi ca el !

Şovăi puţin pînă să-i răspundă :

. I

P1ET LEGAY

— E ciudat, s-ar zice... s-ar zice că mai mult pe tine încerci să te convingi. N-am dreptate ?

:— Sigur că nu, ce idee ! ^

:— Cîţi ani are ?

— Nici asta n-are vreo importanţă pentru tine, făcu ea clătinînd din cap cu o imensă tristeţe.

Şi deodată îşi dădu seama că s-ar plictisi îngrozitor cu acel bărbat pe care-1 stimase din totdeauna. înţelese că respectul şi admiraţia pe care i le purta se contopeau într-un sentiment pe care, în naivitatea ei, îl numise dragoste ! Dar dragostea însemna cu totul altceva ; dragostea însemna această cameră mizeră în care se dăruiseră fără rezerve unul celuilalt, însemna acea lungă privire pe care i-o adresase Stany cînd reuşiseră să scape din cîmpul de mine. tnsemi>a deopotrivă tinereţea lui, atracţia pe care o exercita asupra sa înfruntarea primejdiei, şi felul lui de-a i ide, ironia rare 1 Flutura lot timpul pe buze... Şi nu senzaţia de i Iguranţa, confortul şi tihna monotonă' a unui cămin piefalniral timp de douăzeci de ani...

făcu un gest de nerăbdare, de parcă ceea ce crezuse pînă alunei a fi adevărul „ei" ar fi devenit deodată ridicol, şi începu să se îmbrace.

— Bob, să nu-ţi închipui că regret. Orice femeie trebuie să trăiască asta într-o bună zi... şi sînt fericită că s-a întîmplat cu tine, încheie ea, roşind toată.

îl auzi aprinzînd un chibrit şi rostind după cîteva clipe :

— Şi acum ce-ai să-i spui ?

:— Probabil că n-o să avem prea multe de vorbit ! ;— Şi-ţi pare rău ?

— Nu mai insista, te rog, încheie ea îmbujorată.

îşi aranja buclele blond-roşcate privindu-se într-o oglindă ciobită, îşi netezi fusta cu palma şi, din nou zîm-bitoare, se întoarse spre Stany.

— După cîte ştiu, avionul pleacă în douăzeci de minute, cred că ar trebui...

FURTUNA CA TOBRUK

53

Coborîră împreună o scară întunecoasă şi nimeriră inlr-un coridor înfiorător de murdar, a cărui duhoare îi făcu să dea buzna în stradă.

Stany sări în jeep-ul care urma să-1 ducă la Sivva.

— Ciudat ! murmură el înainte de-a porni motorul, am impresia că pentru noi timpul a reînceput brusc să se

.scurgă.

Nu auzi răspunsul tinerei femei şi goni spre pista aeroportului.

Avionul Dakota aştepta, cu motoarele în funcţiune, în timp ce un şir de soldaţi, majoritatea răniţi, se îmbarcau, cu fişa de evacuare prinsă de buzunarul din dreapta.

Jeep-ul stopa sub aripă. (

— Nancy, o să viu la Alexandria ! .lur Că 0 să viu ! Ea zîmbi fără a-i răspunde, lăsîndu-1 nedumerit. Se

aplecă şi-o trase încet spre el.

Primul ei impuls fu să cedeze, dar se stăpîni deodată brusc, îi evită privirea şi buzele, şi sări din maşină.

— Adio, Bob ! .

Pătrunse în carlingă după ce-şi mai flutură o dată mîna în direcţia lui. Zgomotul motoarelor deveni mai puternic, iar uşa ovală se închise. Calele fură îndepărtate.

Stany rămase o clipă privind avionul C. 47 care începuse să ruleze oscilînd greoi. îl zări apoi sclipind şi avîn-unduise' pe pista de decolare.

Hurricane-ul său de escortă decola cîteva secunde "mai tîrziu.

Ofiţerul se mai uită o bună bucată de timp la cele două puncte negre care dispăreau într-o pulbere aurie. Aventura asta îl copleşise de emoţie, mar mult chiar decît salvarea miraculoasă din raita pe care o făcuse prin pustiu.

Plin de ciudă, aprinse o nouă ţigară,

Ce importanţă avea, la urma urmei ? Nancy sau oricare alta. Drumurile lor se întretăiaseră, atrta tot. Deo-

camdată avea de străbătut trei sute de kilometri pentru a recăpăta dreptul să înfrunte moartea. Dar mai întîi să-1 dibuiască pe Tool, pe Conway şi pe grăsunul de Shaker, beţi morţi desigur cîteşitrei. Asta avea de fapt importanţă. Şi nimic altceva !

CAPITOLUL V

Marea albastră scînteia cît vedeai cu ochii _ şl cotratorpilorul H.M.S. M arh leit cad îşi urma calea paralel cu coasta egipteană.

în spatele lui, ca nişte jucării, nouă minuscule vedete-torpilor dănţuiau în siajul său. Propulsoare ie. lor uruiau într-un ritm încetinit, dînd doar o micii parte din puterea lor.

Cu toate acestea, pîndarii şi tunarii, ncocrotHi de vreun ecran, trebuiau să plece capul din pricina curentului de aer care şuiera pe creasta căştii lor. Torpiloarele îşi croiau căi paralele printre talazuri şi adoptaseră formaţia, în ,,Y" larg deschis spre a nu fi stânjenite de vîrte-jul pe care îl provocau.

Virful triunghiului era ocupat de vedeta 077 Lucky-Mae. Ca întotdeauna, Rodney stătea la cîrmă. în spatele lui, EwalH Pierson privea spre flotila „sa" cu sprîncenele încrunate, înregistrînd cele mai mici greşeli de manevră spre a le comenta la raport.

Pierson nu trece nimic cu vederea.'De cînd preluase comanda, asprimea lui devenise cvasiproverbială. De la ultimul marinar pînă la secund, toţi se temeau de vigilenţa Sui neobişnuită. în larg, comandanţiţ de bord îi ştiau de frică. Pe uscat, echipajele tremurau ; inspecţiile lui aveau loc pretutindeni şi întotdeanua pe neaşteptate,

Cu toate acestea, în sinea lui, Pierson era contrariat că trebuie să joace acest rol. Se simţea slînjenit îmboldin-du-i pe foştii lui camarazi.

Era nevoit totuşi să-şi creeze o autoritate, deocamdată prea recentă, şi să menţină cu stricteţe disciplina în'momentul cînd întreaga armată se retrăgea cu şaizeci pe oră pe Via Balbo, cînd Rommel parcă ricoşa dinspre Tobruk spre Marsa Matruh. Flota de război trebuia să rămînă, aşa cum fusese întotdeauna, uri simbol al ordinei şi al disciplinei. Şi asta în ciuda oricărei încercări prin care ar fi trecut şi indiferent de Ceea ce gîndeau comandanţii de bord. dintre care ştia că unii se lăsau tot mai-mult pradă descurajării.

Fiecare îşi avea amărăciunea sa. A lui se numea Nancy, de la care nu mai avusese nici o ştire.

Ceea ce nu-1 împiedica să-şi facă datoria conştiincios. Ceilalţi n-aveau decît să-1 imite.

Simţea chiar o bucurie surdă părăsind Alexandria, unde domnea haosul, cu flotila sa impecabil aliniată la pupă.

Chiar dacă aceste exerciţii se dovedeau stupide şi inutile din punct de vedere tactic, erau necesare în ce priveşte disciplina. Nu e bine ca un ostaş să aibă timp să-şi pună prea multe întrebări. Mai ales în asemenea momente.

Pierson era convins de asta.

Dc altfel, socotise totdeauna că însuşirea de a gî'ndi aparţine exclusiv ofiţerilor.

— Gata, încep să emită, domnule comandant ! exclamă Rodney arătînd cu degetul spre proiectorul care clipea pe turla de comandă de pe Marblehead.

Transmiţătorul dădea dovadă de-o mare virtuozitate : punctele şi liniile se succedau cu o viteză uluitoare.

Pierson aşteptă cu răbdare, netezindu-şi mustăcioara neagră.

Era a şasea oară eâ repeta acelaşi exerciţiu de debarcare. Ca şi cum ar fi putut păcăli pe cineva ! Pentru asta ar fi trebuit ascunse camioanele înţesate de soldaţi frînţi de oboseală care brăzdau zi şi noapte bulevardul Al Biod,

oprite automobilele de stat-major care, claxonînd puternic, îşi croiau drum spre SUez, camuflat fumul documentelor şi al codurilor arse în grabă în clădirile oficiale.

FURTUNA LA TOBRUK

Dar, toate astea ar fi trebui să aibă loc pe ascuns, numai că Rommel era perfect informat despre cele ce se petreceau pe liniile de comunicaţie ale englezilor. Nu fuseseră arestaţi oare de eurînd doi agenţi germani deghizaţi în arabi şi care se ascundeau pe o dahabieh 1 ancorată pe Nil ?a

0 debarcare în Grecia ! Ajutorarea vajnicilor patrioţi pe cale de a fi măcelăriţi ! - t

Pierson avu un zîmbet de milă luînd hîrtia pe care i-o întindea cel ce înregistrase mesajul şi o mototoli fără s-o citească. La ce bun ? îl ştia pe dinafară :

„Exerciţiu AQUILLON. Trei minute. De luat măsurile de pregătire a transbordaţii. Stop şi terminat".

— Rodneyâmi vei da semnalul pentru începerea cronometrăm.

— Am înţeles, domnule comandant, făcu marinarul privind cu coada ochiului la uriaşa pendulă cu cadran de oţel.

Dintr-o singură mişcare, nişte plase grele, făcute sul, căzură de pe parmaclîcul contratorpilorului Mcirblclicud Se balansară înainte de-a se alipi, pocnind ca nişte bice, de coca acestuia.

— Ordin de acostare. Ieşiţi din formaţie, dictă Pierson marinarului care mînuia semnalizatorul optic.

Dispozitivul porni, lăsînd să se audă rafale de pocnituri. Vedetele se îndepărtară de îndată de Liiclcii-Mac, formînd două linii paralele de ■> parte şi de alta a vasului Marblehead.

Pierson le studie comportarea cu binoclul. De data a-ceastâ nu făcură nici o greşeală ;. de altfel, începea să fie o simplă rutină.

— Bun. făcu el, n-o să mai aibă precizia unei manevre de război, ci a unui balet !

— Domnule comandant, acum ! semnaliza Rodney. Pierson dădu imediat ordinele de manevrare şi ceru

echipei de punte să se găsească la posturile de acostare

2 Autentic (n.a.).

Cîţiva oamenii se iviră, amarînd bordajul de nişte ancore cu amplasament fix, lăsat la apă. Contratorpilorul Marblehead să mărea văzînd cu ochii, coca sa covîrşind deja prin masa ei plăpîndele vedete. Făcu greoi o

lungă abatere de direcţie în aşa fel încît să vină cu vîntul din faţă pentru a-şi reduce viteza... Marinarii se agitau pe lingă turele.

La următorul ordin al comandantului, propulsoarele îşi schimbară regimul de lucru, iar vibraţiile desincroni-zate se repercutară în toată coca vasului.

Plasele păreau să astupe cerul. Ridicînd capul, Pierson putu să vadă zeci de capete de ostaşi cu cască plecîndu-se cu îngrijorare spre bastimentul său.

Rodney redresa în clipa în care etrava lungă şi subţire atinse uşurel coca masivă,

— înapoi, cu toată forţa î

Timp de zece secunde, colosala putere a motoarelor.' Diesel fu cheltuită pentru a frîna vedeta, care se imobiliza în cele din urmă, zdrobind ancorele de fixare a bordajului aruncate în grabă între cele două vase.

—- Domnule comandant, ce-aţî zice acum de-un Mes-serschmidt pornit după pradă ?•

— Rodney ! se răsti Pierson, scuteşte-mă de tîmpeniile dumitale !

Apucă o portavoce.

— Pregătiţi îmbarcarea ! urlă el.

în aceeaşi clipă, o a doua vedetă acosta contratorpilorul Ia nivelul porţiunii din spate a punţii. Alte două se opriră în acelaşi fel în partea opusă. Zeci de infanterişti se agă-ţaseră ca o masă compactă de ochiurile groase ale plasei de cînepă. Coborau încet şi greoi, metru cu metru, cu muşchii încordaţi, sub greutatea armamentului şi a efectelor, cu inima strînsă la vederea golului care li se căsca sub picioare.

Pierson privi cîteva secunde şirurile de tălpi care ve~ neau spre el, nehotărît dacă să se poarte aspru cu Rodney sau să-şi ceară scuze pentru violenţa cu care-i răspunsese.

FURTUNA LA TOBRUK

BI

Ewald avea un foarte ascuţit simţ al dreptăţii şi îi era ciudă că se lăsase pradă mîiniei. Dar nervii săi nu mai rezistau. Se împlineau patru zile de cînd alerga pe la toate birourile,- pe care le găsea gata s-o ia din loc, pentru a afla ceva despre echipa chirurgicală volantă nr. 38. De fiecare dată se lovea de acelaşi răspuns : „întii unităţile blindate ! Pe urmă sanitarii".

Dar cu ce era vinovat Rodney ?

Şi mai erau şi aceste exerciţii, a căror monotonie începuse să-1 ştirbească.

Primul infanterist de marină atinse în cele din urmă suprafaţa mişcătoare a punţii. Dădu drumul plasei cu mare băgare de scamă şi se

rezemă de una din catapulte, zîmbindde mulţumire. Ce-i drept, văzui de pe Murblehead, torpilorul nu părea deosebit de mare.

Pierson îl privi cu acel blînd dispreţ pe care-1 au uneori oamenii apelor faţă de pifani. îl găsea caraghios în ţinuta aceea de campanie, de-un galben-murdar, cu buzunare aplicate, cu obrazul pe trei sferturi acoperit de cască şi cu pistolul-mitrâlieră caraghios de mic faţă de . tunul antiaerian Bofors 40.

Infanteriştii îşi dădeau drumul unul după altul din ochiurile plaselor, lâsîndu-se să cadă pe punte. Catapultele pentru grenade antisubmarine dispărură sub îngrămădirea de căşti plate. Pretutindeni braţe, picioare, zgomot de frecături, şuşoteli, pigmentate uneori de zornăind unei chiulase căreia i se verifica închizătOaţea.

In cele din urmă se ridică un gradat abia ţinîndu-se pe picioarele-i lipite într-un „drepţi" aproximativ.

— Domnule comandant, efectiv complet !

Pierson îi făcu un mic semn cu capul, care putea a I ît de bine să însemne „înţeles", ca şi „stai jos. prăpădi fetite", şi se aplecă spre dispozitivul de intercomunicare ;

— Pornire, încet. Cît mai spre stînga ! '

Rodney manevră cîrma cu toată viteza. Cu cele două elice ale ei, care se roteau încet, vedeta se desprinse domo! de bordul vertical.

O nouă comandă, şi motoarele porniră în plin.

Soldaţii se întinseră pe puntea de pe-acum udată de picăturile fine împrăştiate de valurile sparte, înăbuşin-du-şi suspine de resemnare,

— Domnule comandant, Dolly şi Mickey se depărtează ! semnală una din străji.

într-adevăr, două vedete-torpilor depăşiseră tocmai prora Marblehead-ului şi goneau de zor să-şi întâmpine comandantul. Şi pe ele punţile nu se mai vedeau de atâtea uniforme kaki. O sută şaizeci de oameni se năpustiră spre ţărm.

— Am mai redus trei minute din durata transbordării* domnule comandant, şopti incorigibilul Rodney plin de satisfacţie.

Pentru prima oară, poate de cînd părăsise debarcaderul din Alexandria înflori un zîmbet pe faţa uscăţivă a lui Pierson. • ,

■ — Exact, Rodney. recunoscu el, în dorinţa-i inconştientă de-a şterge amintirea celor petrecute. Ai să vezi că, daeă mai facem vreo zece exerciţii din astea, nici n-o să mai fie nevoie să ne oprim : infanteriştii o să-şi dea drumul grămadă doar văzînd că ne apropiem !

Rodney începu sa rida, mirat ea nu e bruituluit.ca de obicei. . •,

— Pînă una-alta, am face bine să schimbăm zona. Cu siguranţă că nemţoii au prins mişcarea. Intr-o bună zi o să ne pomenim cu ei de parcă le-am fi dat intîlnire !

— Dimpotrivă : cred că se prăpădedesc de rîs la încercarea noastră de a-i convinge că vrem să debarcăm în Grecia.1 ..• ^.^■.■yţ^i'y..- .,, - ■■^Şiţ&if"'"^'-

— Mai bine să repetăm de o sută de ori prostia asta decît să transportăm grupe de comando în spatele frontului sau să căutăm piloţi de pe urma cărora găsim doar o barcă goală, şi nici asta întotdeauna ! "

Pierson se încruntă.

Nici lui nu-i erau pe plac aceste misiuni care-i impuneau un neîncetat joc de-a v-aţi ascunselea cu nişte forţe incomparabile mai bine înarmate. Mai ştia, de altfel, că ulciorul nu merge de multe ori la apă.

Dar era contrariat aflîhd că Rodney gîndeşte la fel.

Cuprins de-o îndoială, îl privi pe furiş. Nu cumva spusese asta doar ca să-i afle părerea ?

în primul moment, Pierson voi să-i răspundă, dar preferă apoi să tacă şi să-şi abată gîndurile privind alinierea impecabilă a primelor sale patru vedete care se îndreptau cu toată viteza spre coastă.

Lucky-Mae se afla în centrul dispozitivului, iar celelalte îşi potriveau viteza după ea.

în spate, acostate la Marblehead, următoarele patru erau pe cale să termine cu încărcarea secţiunilor le asalt. Ultima, în sfîrşit, se aţinea în urma contratorpilorului, gata să ia locul unui M.T.B. în pană sau lovit de vreun proiectil.

Văzînd lîngă el un beculeţ roşu care începuse să clipească, Pierson apăsă pe un buton, y — Aici pasarela. Ascult.

— Sînt radistul Slim. Al doilea val e gata de pornire, «ir. - 'w,«.v-

Pierson şi Rodney avură acelaşi reflex şi se uitară Ia eronometru : transbordarea durase şapte minute. "\j— Fără incidente de data asta, Slim ?, >— Nici un mesaj pentru M.T.B. 893, sir. ,-— Transmiteţi : ordin să pornească al doilea val. Viteza, douăzeci şi cinci de noduri. 893 revine Ia flotilă. Ca-muflaj la opt sute de yarzi de coastă. Stop. S-a n®tat 1/" N_£- Da, domnule comandant, confirmă radistul.-"

— Nici un infanterist n-a căzut în apă de .data~ăsta, rosti Rodney printre dinţi, imperturbabil. E-o^ispravă. Acum trei zile, cît pe-aci să se înece şase "

— Asta nu spune nimic, eîrmaci. replică Piersonolie-tisit*

60

PIET LEGAY

Brusc, căldura i se păru înăbuşitoare. Regla "def lectorul1 care-i trimise un jeţ de aer încins. Dunele de pe coastă dănţuiau în dosul terestrelor blindate. Puteau i'i zăriţi deja cei şase arbitri - şi jeep-ul lor, mumificaţi de soare şi de reverberaţie, aşteptînd cu binoclul la ochi să critice debarcarea infanteriştilor de marină.

„Şi cînd te gindeşti că trebuie să joc rolul de ofiţer de punte V gîndi Pierson cu amărăciune.

Toate» acestea îi păreau lucruri de nimic, chiar caraghioase oarecum. De altminteri, la Alexandria nimeni nu -lua în serios această flotilă, care se fîţîia în larg ore în-tregi de colo pînă colo, înapoindu-se apoi într-o aliniere im-pecabilă, ca de paradă.

Şi asta tocmai într-o perioadă în care uriaşele nave cui rasate ale Flotei engleze de război erau'ţinute sub presiune pentru a se retrage în spatele Canalului de Suez.

Dar ce poţi să faci cu un cuirasat sau cu un distrugător împotriva puhoiului de tancuri ? Ca să nu mai vorbim de nişte vedete-torpilor !

Pe coastă începeau să se vadă falsele blochausuri flancate de drapele roşii şi galbene, simboluri ale unor ti-ruri de artilerie sau ale unor câmpuri de mine fictive.

Dădu din cap dezgustat .şi se pregăti să debarce cu primul grup de puşcaşi.

Într-adevăr, avea să ghideze spre ţărm primele două grupuri. Statul-major considera că e mai puţin riscant pentru ostaşi să rămînă pe mal decît să aştepte pe bordul vasului Lucky-Mae transbordarea următoare.

Cu al doilea grup va debarca un ofiţer de punte, cu patalama in regulă. Dar fără îndoială că nu merita să fie primejduit un ofiţer pentru numai o sută şaizeci de ostaşi ! ;

FURTUNA LA TOBRUK

B5

Patru ore mai tîrziu, întreaga flotilă a zecea se înfăţişa în formaţie de paradă în avanportul1 Alexandriei.

Pierson, aşezat pe-o Guşetă, se curăţa de nisipul care-i rodea pielea ca un glaspapir. Porni spre punte abia cînd auzi cum se potoleşte duduitul motoarelor Diesel.

Una după alta, vedetele-torpilor îşi micşorau viteza, vi-rînd în direcţia opusă dispozitivelor plutitoare care le ba-lizau amplasamentul.

Pierson ajunse pe ruf exact cînd se întindeau ultimele şapane, răzuind muchia eheiului. Pasarela scîitii şi primii marinari se repeziră să fixeze parîmele.

Se stabiliră carturile. De fapt, toţi. sau aproape toţi, urmau să rămînă pe vas. Ordinul de a ridica ancora şi de ă evacua Alexandria putea să sosească în fiecare-clipă, şi marinarii preferau fără nici o ezitare să părăsească oraşul cu vasul lor decît culeşi din drum pe platforma unui camion sau ca prizonieri de război.

Ewald tot mai controla discret felul cum acostase fiecare din unităţile sale, cînd Rodney tuşi, eu un aer preocupat.

— Doreşti să-mi spui ceva ?

— Da, sir, răspunse marinarul cu voce scăzută, pentru a nu fi auzit. Priviţi : Hunter şi Hawk nu mai sînt acolo. Nici submarinele noastre, sir. Escadra a început s-o ia din loc !

De fapt, în timpul exerciţiului, crucişătoarele părăsiseră pur şi simplu locurile unde erau ancorate. Acolo unde în mod obişnuit se zărea silueta liniştitoare a grelelor vase de escadră, apuntamentele 2 păreau şi mai sinistre. Copii cu pielea tuciurie se jucau în mormanele de gunoaie evacuate cu cîteva secunde înainte de plecare.

— Credeţi într-adevăr că situaţia e chiar atît de gravă, sir ?

Pierson nu răspunse imediat.

f!(i

PIET LEGAY

—: Nu ştiu... Plec să mă informez. T»ţi rămîn pc loc : părăsirea vasului strict interzisă ! —- Am înţeles, domnule comandant,

— Dau o fugă pînă la Amiralitate. Nu spui nimănui nimic : şi aşa o să-şi dea echipajul destul de repede seama că lipsesc două crucişătoare şi că submarinele au şters-o.

Rodney salută, în timp ce Pierson porni în grabă să .străbată îngusta pasarelă.

Docurile şi antrepozitele erau pustii. O linişte de moarte coborîse asupra oraşului. Din loc în loc, patrula cite-un ostaş din Poliţia militară cu arma în bandulieră.

înaintînd cu paşi mari în direcţia serviciului de pilotaj, Pierson zări ieşind de acolo o siluetă care i se păru cunoscută : fustă kaki foarte ajustată pe coapse, corsaj sobru şi guler închis. O faţă ovală, bucle blonde bătînd în ară-miu : Nancy şi Ewald se recunoscură deodată, şi tot.deodată începură să alerge unul spre celălalt.

Deşi de obicei atît de stăpîn pe sentimentele sale, Pierson simţi cum îl străbate un val de fericire.

Nancy era teafără. Aşadar scăpase cu vţaţă din infernala retragere prin deşert ! Se înşelase neacordîndu-i. mai multă încredere. Nancy reuşea totdeauna să se descurce înlr-o împejuraro mai grea. Şi apoiera atît de simplu Să faci semn unui camion. Cine n-ar ii oprit pentru ea. Era in măsură. în fine, să dea veşti bune familiei ei...

Se pomeniră unul în braţele celuilalt, plini de tandreţe, fără a rosti vreun cuvînt. Nancy stătea cu ochii închşi, ingropîndu-şi obrazul în umărul lui Pierson, care se simţi ispitit să-i ridice capul pentru a săruta buzele logodnicei sale.

Dar se stăpîni. Nu. N-ar fi corect. De altfel, era în uniformă. Şi simţise mai de mult echipajele flotilei sale acţionând în spatele lui, pîndindu-i cele mai mici reacţii.

— Darling, spuse el, făcînd-o să grăbească pasul, să găsim o maşină de serviciu şi să ne repezim pînă la Amiralitate, Ai să-mi povesteşti acolo tot.

Nancy îşi muşcă buzele, dezamăgită. Astea erau oare toate dovezile lui de dragoste ?

FURTUNA LA TOBRUK

Şovăi, privindu-I lung, apoi se strădui să zîmbeaseâ, potrivindu-şi pasul după al lui.

O maşină a comandamentului îl conduse pe Ewald la Marele Cartier General. Nu se dăduse nici un nou ordin pentru flotila a zecea. Deocamdată urma să rămînă la chei şi să facă plinul. In timpul nopţii, bineînţeles.

Cînd Ewald se întoarse din biroul amiralului O'Rilley. Nancy şedea cu faţa spre minunatul golf, învîrtind întruna un pahar de scotch între degetele-i lungi şi fine.

Bănui de îndată că se întîmplase ceva grav:

Cu o voce monotonă, lipsită de intonaţii, ca începu să vorbească, fără a-1 privi, povestindu-i retragerea pe Via Balbo, răniţii pe care-i luase cu autosanitara, apoi intervenţia lui Bob.

La auzul acestui nume, Ewald tresări uşor. Nu pentru că s-ar fi temut de vreo slăbiciune din partea ei. JDar n-avea niciun fel de încredere în rangeri, considerîndu-i un fel de tîlhari de drumul mare, mai ales cînd se ştiau de capul lor.

Cînd începu să-i povestească despre noaptea petrecută la Baharieh, înţelese că presimţirea lui fusese întemeiată.

Nancy tăcu deodată, făcîndu-şi mai departe de lucru cu paharul. Se uită cu coada ochiului la Ewald. Obrazul ofiţerului părea de marmură. Din buzele

sale, de obicei subţiri, nu mai rămăsese acum decît o dîră vineţie, asemănătoare cu urma unei răni de sabie brăzdîndu-i chipul ascetic. Printre pleoapele pe jumătate închise se zăreau pupilele negre, care, de mînie, păreau să arunce seîntei. Mîinile îi tremurau ; le ascunse sub masă.

Nancy era sincer afectată de disperarea care pusese stăpînire pe Ewald. Dorea să blesteme în gînd slăbiciunea de-o clipă de care dăduse dovadă.

Dar de atunci, dc cînd plecase din Baharieh, şi-0 repetase de atîtea ori...

■ Năucit parcă de cele auzite, Pierson nu reacţiona imediat.

— Ai dat probabil de-un bărbat lipsit de caracter, zise el cîteva elipe mai rîrziu.

38

PIET LEGAY

Lăsa lungi pauze între cuvinte, trădînd extraordinarul efort de voinţă pe care-1 făcea pentru a-şi limpezi gîndurile.

Calmul cu care reuşise să se exprime o înfurie deodată pe Nancy. , - •

Cînd va simţi din partea lui un pic de căldură sufletească ? Pînă atunci nu avusese parte decît de acel calm imperturbabil ! Cu toate acestea, era convinsă că e foarte îndrăgostit de ea, iar acum îl simţise sfîşiat de toate chinurile iadului. -v

— Nu, Ewald, nu cred... Nu, nu e un derbedeu. :

— Ba exact aşa s-a purtat ! Şi tocmai cu o fată care îi cerea ajutor, pe deasupra şt domnişoară... In asemenea clipe ! N-avea oare nimic mai bun de făcut decît să... în sfîrşit. decît să te ducă la acel hotel rău famat ?

Nancy plecă şi mai mult capul.

'Cum să-i explice că şi Bob ajunsese în ce-1 privea la capătul stăpînirii nervoase ? Cum să-i spună ce simţi cînd, după ce-ai fost convins că vei muri, capeţi deodată certitudinea vieţii, şi ce simt un astfel de bărbat şi o astfel de femeie cînd se trezesc împreună, faţă în faţă şi departe de ceilalţi ?...

— Oricum, ca să poată profita de slăbiciunea ta, înseamnă că nici tu nu mai erai stăpînă pe nervii tăi. îmi închipui cum trebuie să arate o asemenea retragere...

— Nu, nu poţi să-ţi închipui !

Replica ţîşnise atît de brusc că Pierson rămase o clipă descumpănit.

Ba da, putea să-şi dea seama foarte exact ce înseamnă o luptă de infanterie. De altfel, era în cunoştinţă de cauză : i se întîmpla destul de des să-i culeagă pe supravieţuitori,

■ Se stăpini totuşi zărind în ochii ei două lacrimi minuscule, ca nişte perle.

— Bine, Nancy, în regulă..; Nu e un derbedeu. Dar s-a lăsat dominat de instinct. De aceea îl dispreţuiesc.

Cu un gest brusc, Nancy puse paharul pe masă.

rURTUNA LA TOBRUK 8S

îndîrjirea cu care încerca Pierson să-i găsească scuze îndurera şi mai mult. 11 simţea cum se agaţă disperai de imaginea pe care şi-o faiurise despre ea, despre cinstea •i. Nu s-ar împăca nicicînd cu ideea că logodnica lui s-a îndepărtat, chiar numai o dată, de la această atitudine. Că n-a încercat măcar să se opună.

Timp de o clipă, îl revăzu pe Bob, cu genele încă prăfuite de nisip, plecîndu-se spre gura ei în cabina încinsă i camionului.

într-adevăr, ea nu făcuse nimic. Nu spusese nimic. Rămăsese pasivă, şi acum îi era ciudă.

— Şi... In sfîrşit, presupun, a făgăduit că vă veţi revedea, aşa-i ? v

— Da.Ewald. Şi sînt sigură că va veni.

Tonul de profundă sinceritate cu care rostise ultimele cuvinte avu asupra ofiţerului efectul unei lovituri de cravaşa peste obraz. încercă, fără succes, să ascundă durerea pe care o resimţise, apoi şopti :

— îl iubeşti, nu-i aşa ? . .. . ■. Glasul îi tremurase puţin. Masca de impasibilitate pe

care o arbora permanent chipul său vădi pentru prima oară o fisură, lăsînd să se vadă cît era de descumpănit.

Pentru moment, Nancy nu-i răspunse. De cile ori nu-şi pusese şi singură această întrebare 9

îi răsunau încă în urechi puternicele hohote de tis ale lui Bob, rîsul acela care alunga spaimele. Revăzu camionul oprit lîngă autosanitara ei 'împotmolită, cînd Bob o lua peste picior pentru a o convinge să-şi părăsească maşina. In timpul nopţii o privise îndelung, pe furiş, crezînd-o •i dormită.

Nancy se aruncă deodată la pieptul lui Pierson.

— Nu ştiu, Ewald. Nu mai ştiu ! Te rog, ajută-mă i Acest „nu ştiu" drept răspuns la întrebarea lui i se

păru ofiţerului o adevărată lovitură de pumnal. îşi dădu scama că tot ce fusese între Nancy şi el se sfîrşise în clipa aceea. Mai înţelese totodată că, în ceea ce îl privea, ea îi purtase tot timpul sentimentele unei surori faţă de un

90 P1ET LEG.

frate mai mare. Aşa, se explica şi faptul câ i se destăinui acum.

Privi uriaşa radă în care asfinţea un soare de aur roş* Două vase de escortă părăseau portul la rîndul ler5 gh date de două remorchere.

— Vreau să-i şl iu numele ! mirii deodată Piers printre dinţi.

CAPITOLUL VI

Ostaşi ai Corpului de armată african, spusese feld-; mareşalul Erwin Rommel în seara căderii «JTobru-kului, acum trebuie să nimicim inamicul definitiv, aştept de la voi eforturi maxime !"

Da, acum trebuia să obţină repede un rezultat decisiv ! I ară să ţină seama de epuizarea A/rifca/corps-ului, de uierderile pe care le suferise armata în oameni şi material, de lipsa de carburanţi şi de părerea generalilor săi, pres-i igiosul mareşal ceru' şi mai mult ostaşilor săi : le ceru să uite de Tobruk, să uite că repurtaseră o victorie de inima mărime, despre care însuşi W. Churchill avea să ;pun| : „A fost cea mai' grea lovitură a războiului".

Le cerea să reînceapă ceea ce abia înfăpluiseră, să se avînte din nou pe drumurile nesfîrşite pentru a spulbera Armata a VUI-a, care începuse să se clatine.

Fără să-şi îngăduie nici o singură zi de odihnă, ostaşii din Ajrikakorps şi Divizia 90 uşoară se puseră din nou în mişcare, zdrobind nisipul sub şenilele lor victorioase, mă-mrînd din calea lor unităţile de sacrificiu, anihilînd punc-tele de rezistenţă înjghebate de inamic în pripă pentru a salva restul. Unităţile de vîrf ale coloanelor de blindate ajunseră din urmă şi uneori chiar depăşiră coloanele în retragere, pe care nu-şi dădeau nici măcar osteneala să le captureze.

Nu mai conta nimic, nici oboseala oamenilor, nici a materialului, nici.ochii injectaţi ai tanchiştilor. nici motoarele care refuzau să funcţioneze sau vehiculele împotmolite în nisip : înainte, tot înainte, pentru a-i împiedica pe britanici să reconstituie ceva care să aducă a front, să le atace căile de comunicaţie, surprinzînd în cele din urmă grosul trupelor în plină reorganizare : acesta era consemnul.

Reţelele de spionaj progerman, instalate la Cairo, îa Alexandria, La Suez, îşi extinseră activitatea fără o clipă de răgaz, luînd contact cu tineri ofiţeri egipteni, reprezentanţi ai unui naţionalism în faşă dar de pe-acum aprig, pentru a pregăti intrarea triumfală a „vulpii deşertului"1.

„Armata a VlII-a e deosebit de slabă, afirma Rommel, coloana ei vertebrală se rezumă la două divizii de infanterie. Unităţile ei blindate, aduse în mare grabă din spatele frontului egiptean, nu pot avea vreo forţă de şoc demnă de acest nume..." '

într-adevăr, aşa era, şi pentru moment, ea îşi jertfea cele mai bune trupe, pradă gurilor de tun ale blindatelor germane, Unităţile de comando încercau cu disperare să le încetinească irezistibila înaintare. Pretutindeni, depozitele de carburanţi ardeau, tancurile săreau în aer, deşi drumurile

fuseseră dominate doar cu cîteva ore mai înainte. State-majore de unităţi erau lichidate cu pistoale-mitra-lieră de către „teroriştii" din Long Range Desert Group.

" în ziua de 23 iunie, Rommel, doar foarte puţin stînjenit, trece frontiera egipteană. Luptînd la loc deschis, ripostînd tunurilor antitanc camuflate Afrikakorps zdrobeşte izolatele baze organizate pentru apărare.

Din acest moment totul prevesteşte catastrofa : nici un dispozitiv de apărare nu rezistă. Blindatele nu pierd decit cîteva ore. Duc lipsă de carburant ? Supremă ironie a soartei : printr-o fericită întîmplare se capturează un depozit în gara distrusă din Habata, ceea ce îngăduie tancurilor nemţeşti să înainteze fără întrerupere graţie combustibilului britanic.

Au ajuns la Marsa Matruh : în sfîrşit, vor da aici de-o rezistenţă organizată — îşi spuneau generalii germani — ceea ce le va da prilejul atît de rîvriit de a captura divi-

1 Porecla lui E. Rommel (N.r.r.).

'ziile de elită neo-zeelandeze şi indiene, care au scăpat •tefere din toate luptele. Iar după asta Armata a VUI-a nu va mai fi decît o infirmă, fără mîini şi fără picioare.

Tancurile atacă. In pofida eroicei împotriviri a maorilor, nemţii depăşesc tabăra fortificată şi reuşesc s-o în-cercuiaseă. Va fi oare Marsa Matruh un nou Tobruk ?

De data asta izbînda e a lor. Au plătit-o scump, fără îndoială, căci tancurile Afrikakorps-ului au presărat povârnişurile nisipoase cu schelete de oţel. Dar e ultima bătălie. De data asta toţi sînt încredinţaţi că e aşa.

Dar vai ! nu e decît o iluzie : deşi rănit la cap, comandantul neo-zeelandezilor îşi deschide — chiar acesta e cuvîntul — o ieşire printre rîndurile Afrikakorps-uhu, luptînd corp la corp. Neo-zeelandezi dau năvală în urma lui. Au loc scene înfiorătoare : agăţaţi cu o mînă de camioanele supraîncărcate şi ţinînd în cealaltă custurile folosite în junglă, maorii, înnebuniţi de vederea sîngolui şi de'spaimă, se năpustesc urlînd asupra infanteriştilor germani.

■ Breşa pe care şi-o croiră râmase jalonată de trupuri groaznic mutilate, dar divizia izbuti să treacă scăpînd de încercuire şi dispăru iarăşi prin nisipurile deşertului.

Ultima lovitură de tun a uneia din cele mai sângeroase bătălii din războiul deşertului răsuna în ziua de 29 iunie. Opt mii de sud-africani şi şase mii de englezi plăteau cu prizonieratul îndîrjita lor rezistenţă..

Dar pentru trupele germane nota de plată se dovedi mult mai costisitoare ; pierduseră un timp preţios. Goana trebuia continuată.

Marsa Matruh era desigur o marc victorie. Dar nu era VICTORIA,

Ca în atîtea alte rînduri, nici de data asta nu obţinuseră un rezultat hotărîtor : la o distanţă nu prea mare, forţele britanice se regrupau. Fură distribuite-cîteva ..Cruci de război" germane, după care reîncepu nebunească străduanie pentru izbîndă. In această cursă spre Alexandria, comandanţii de pluton trăiesc clipe de exaltare, pî'ndind ivirea primelor minarete. în relatările de pe front se vor-

PIET LEGA^

beşte iarăşi tot mai des de victorie ! Nemţii încereufese El Daba, mătură totul în cale la Abd el Rahman. Pe pagina deschisă a portharturilor pătate de ulei se poate citi; m dreapta, ţinta mult rîvnită : Alexandria. Distanţa se micşorează : o sută de kilometri, nouăzeci, optzeci şi cinci ! Oraşul pare asemeni unui fruct copt care nu aşteaptă decît să fie cules.

După el vor urma Siria, Irakul, Iranul, predat fără luptă întrucît nu poate fi apărat, şi, în sfîrşit, joncţiunea cu trupele care au invadat Uniunea Sovietică : marele vis 1

Printre englezi domneşte panica. Dar e o panică organizată. Flota-de război ridică ancorele,, pornind spre Port-Sadd şi Haifa ; grupe de comando cu misiuni de distrugere se pregătesc să arunce în aer marele pod de pe Nil'. Se decretează starea de asediu şi patrulele M.P. trag fără somaţie. Coloane în retragere defilează prin faţa piramidelor.

Şi iată El Alamein ! Sînt 56 de grade la umbră. Iar ur turelele blindatelor şi mai cald.

La fel ca la Tobruk, Sollum, Marsa Matruh. Rommel vrea să încercuiască trupele britanice pentru a desăvîrşi măcelul. S-ar zice că are loc o vînăţoare şi că a sosit clipa in- care hăitaşii, sunînd din corn, dau de ştire că vînatul a fost încolţit. A intrat în luptă şi R.A.F., care atacă „fără a ţine seama de pierderi'', conform ordinelor date de primul ministru.

Surpriză tragică : panzer-ele nimeresc în nişte eîm-puri de mine care se întind pe-o distanţă nebănuit de mare, A doua catastrofă ; un corp de armată maori capturează întreaga artilerie a diviziei italiene „Ariete".

De ambele părţi sînt aruncate ultimele forţe în acest cazan gigantic ; de mult nu se mai zăreşte aqi soarele de atita praf. Atac, breşă, contra-atac... Un ochitor german distruge singur, cu tunul său, cincisprezece blindate bri-

tanice. In ce priveşte eroismul, nici una din tabere nu se lasă mai prejos, iar pierderile în oameni şi material sînt înspăimîntătoare.

URTUNA LA TOBRUK

68

Pe neaşteptate, la 3 iulie : lovitură de trăsnet Rommel ordonă trupelor sale să sape tranşee. Aflat la capătul pu-erilor, Afrikakorps a fost oprit. Stoarse de vlagă, cele două armate nu sînt în stare să efectueze nici o singură mişcare spre a obţine superioritatea. Combatanţii scăpaţi eferi zac buimăciţi, aproape leşinaţi.

In prima bătălie de la El Alamein două armate de valoare egală s-au măcinat să obţină vreun rezultat cît de cît hotărî tor.

Şi imediat începe goana pentru aprovizionare. Nu încape nici o îndoială că prima oaste capabilă sa atace va' dispune din primul moment de un imens avantaj asupra duşmanului încă imobilizat. Disperarea şi înfrigurarea 'omnesc de o parte şi de alta. Sorţii încă nu s-au a'les, dar se simte că nu va mai dura mult.

încolţiţi, englezii ştiu că o simplă pătrundere printre linii în cadrul unei acţiuni de recunoaştere, declanşată de nemţi cu efective puternice, ar fi hotărîtoare. N-ar mai nsemna pentru ei o simplă înfrîngere. ci sfirşitul întregii campanii din Africa.

Iar printre nemţi domneşte deruta : grosul carburantului trimis din Italia este incendiat, bombardat sau torpilat de echipele de comando, de R.A.F., de submarine.

Ambele tabere se zbat din răsputeri, căutind să afle .prin ce şiretlic, prin ce întîmplare extraordinară ar putea obţine "îzbînda hotărîtoare. într-adevăr, e nevoie de-o ■cacialma. De-o cacialma uriaşă, pentru a recăpăta superioritatea../

FURTUNA LA TOBRUR

68'

CAPTOLUL VII

Razele orizontale alo soarelui care asfinţeşte colorează marea şi cerul în purpuriu. Nisipul răsfrînge căldura primită peste zi. Nici o adiere nu mîngîie dunele încununate de sîrmă ghimpată. In aerul supraîncălzit, praful, stîrnit de autocisternele nemţeşti, care trec cu un uruit asurzitor pe drumul de coastă, pluteşte nemişcat şi compact,

Resaeul1 monoton al unei mări netede ca o oglindă piere foşnind la ţărm.

în peisajul acesta, parcă de început de lume, nimic nu pare a fi însufleţit. Nici trupurile trântite pe plajă în cele mai ciudate poziţii. Nici măcar santinelele, în uniforme jeldgrau2, pe creste, nemişcate ca nişte statui.

Pe chipurile prizonierilor englezi, fără îndoială supravieţuitori ai ultimelor bătălii: de la Knight Ridge, se mai zăreşte pecetea atrocităţii luptelor corp la corp, ca şi a spaimei. Prin uniformele lor rupte sau zdrenţuite se zăresc piepturile lucind de transpiraţie,.

Cei mai mulţi zac cu faţa în sus, privind cerul fără a-1 vedea ; pe obrajii lor pluteşte acea expresie absentă, caracteristică tuturor prizonierilor din lume.

Alţii pîndesc din ochi santinelele, dar în privirile lor nu e pic de vlagă. Cîţiva stau jos, rezemaţi spate-n spate cu cîte-un camarad, şi vorbesc pe şoptite, de parcă s-ăr teme să nu-i audă cerberii lor.

: Unul dintre ei poartă uniformă spălăcită pe buznarul căreia se poate citi :

1 Val provocat, la ţărm, de întoarcerea violentă a apei care a lovit un obstacol (n.t.).

2 Culoarea uniformelor germane (verzuie-cenuşie) (n.t.).

Lt. B, STANY. INFy.

Plăcuţa de identificare pe care cel de-al doilea personaj o învîrtea între degeteie-i distrate indica, sub un număr matricol de zece cifre :

J. F. HASELDY. Lt. Col.

Era un tip roşcovan, iar mustaţa-i stufoasă evoca cicatricea roşie a unei vechi lovituri de sabie. Ca şi Bob, purta părul tăiat mărunt, Deocamdată vorbea de unul singur. Stany luase mutra unui om care doarme dus, dar nu pierdea un singur cuvînt din spusele şefului său,

— Iată trecînd al doisprezecelea convoi cu cisterne de benzină. Mă întreb de unde-or fi scoţînd tot acest carburant. De necrezut ! Cînd te gîndeşti la asigurările ce ni s-au dat că nimic nu va mai trece de Malta..,

Stany ridică pe jumătate pleoapa dreaptă şi zări pînte-coasa parte din spate a unui Wrecker de captură dispă-rînd după nişte vârtejuri de nisip,

— Ar trebui tăiată pista, şopti el închizînd ochii. Dar cum să tai un drum de nisip ?

•— Nici R.A.F, nu izbuteşte. Aici nopţile sînt germane.

— Am auzit că piloţii noştri au suferit pierderi grele deasupra localităţii Alam Half a, Şi aviaţia germană de altminteri !

Nu, nu exista nici un mijloc de a tăia această cale, deşi era perfect dreaptă şi lipsită de orice ocrotire, Nici un mijloc să împiedici aprovizonarea

cu carburant a panzerelor încă mobilizate. Afară de unul : distrugerea sursei însăşi de aprovizionare. Cu alte cuvinte, un vis amăgitor.

Poate că ar fi fost mai uşor de distrus imensele rezervoare uhde se acumulau stocurile. Din păcate, ele- se aflau chiar la Tobruk. Şi în jurul oraşului pîndea F/a/c-ul. Flak-u\ masat 'în cantităţi uriaşe.

Haseldy desfăcu plosca atîrnată de centură. Bău fără nici o strâmbătură apa călduţă pe care pastilele de purificare reuşeau s-o fac absolut dezgustătoare.

7 — Furtuna 1» Totarult

70

PIET LEGAY

— Această benzină îi costă teribil de scump. Dar e singura şi ultima lor şansă de-a termina cu noi. Dacă o scapă, sînt pierduţi. Şi o ştiu bine.

— Pare-se că tancurile lor n-au actualmente decît o sută cincizeci de kilometri autonomie.1

— Propagandă ! zîmbi îngăduitor locotenent-colonelut Haseldy.

Un fluierat sfredeli aerul lipsit de consistenţă. Un fel de muget inform, alcătuit din suspine, jelanii şi înjurături se înălţă din rîndul prizonierilor.

La ordinul dat de una din santinele, se aliniară în coloană de cîte trei. încă un ordin, şi fiecare şir se urni spre unul din cele trei Bren-Carriers de captură, care staţionau în spatele unei dune. O autoblindată de recunoaştere — Stechen Wagen — supraveghea mişcarea, cu ţeava mitralierei îndreptată asupra camioanelor.

Două Mercedes-uri uriaşe de stat-major trecură ca o vjeliei. Ofiţerii nazişti nu acordară decît o privire dispreţuitoare turmei care termina îmbarcarea.

Un spectacol devenit banal. într-adevăr. în ultimele săptămîni !

Loeotenenet-eolonelul Haseldy îi privi trecind cu o ■ mutră inexpresivă, care nu trăda nici cel mai mic sentiment. Se aşează direct pe tabla părţii dn spate a caroseriei, printre oameni săi. Stany reuşi să se instaleze lingă el. y' ■— Nouăzeci ! numără satisfăcut un feldwebel - pe a cărui manşetă figura triplul ..winkel" al subofiţerilor. > Cîte patru nemţi stăteau înghesuiţi în fiecare cabină, Cu toată canicula, n-aveau.de loc chef să stea pe platformă printre englezii ăştia păduchioşi şi murdari. De altfel, orice încercare de evadare era,cu siguranţă sortită eşecului pe acest teren chilug. Fără a mai pune ,1a socoteală mitraliera de pe Stechen-Wagen care încheia convoiul.

Bren-urile porniră ridicînd nori de praf. Noaptea se lăsa repede. Dunele începuseră deja să se coloreze violet, semn prevestitor al întunericului.

1 Autentic (n.a.)-1 Plutonier (n.t)

FURTUNA LA TOBRUK

Convoiul înainta repede : treizeci de mile pe oră. Abia dacă încetineau pentru a face loc convoaielor de cisterne. Uneori, o ştafetă cu mutră de marţian se încrucişa cu coloana de camioane ca un bolid. Motocicleta cu ataş dispărea în direcţie opusă cu o viteză ce părea ameţitoare.

In carcasele tancurilor distruse, britanice sau naziste, care mărgineau sinistru Via Balbo, se deschideau goluri imense : era vădit faptul că echipe speciale lucraseră să recupereze tot ce-ar mai fi putut să fie de folos.

Feldwebel-ul care numărase prizonierii înainte de îmbarcarea în primul camion, un soi de matahală cu faţa congestitonată, ras în cap şi cu buze groase, duse deodată mîna la ochi :

î • — Tobruk ! dădu el de ştire, fără ca cel mai palid zîm-bet să-i lumineze chipul..

Camaradul său, un blond cu ochi albaştri spălăciţi, tipul de arian „pur" cum scrie la caile, dădu afirmativ din cap, apoi încruntă sprîncenele : pe marginea drumului apăruse silueta galben-murdară a unui cort. cu mult înainte de primele ruine ale oraşului.

Lîngă cort : o santinelă. Un lanţ de oţel întins întn doi ţăruşi cu sîrmă ghimpată barau simbolic drumul.

— Un post de îndrumare şi control al circulaţiei, mormăi matahala schiţînd o strîmbătură.

Apucă minerul uşii şi făcu semn şoferului să oprească. Camionul stopa cu un scrîşnet care imobiliza întregul convoi.

Matahala sări jos, prezentînd carnetul de bord, ordinul de misiune şi buletinul de parcurs cu taloane, conform dispoziţiilor.

1 — Ach, Englănder ! Etvms nenea am El Alamein ?

— jvocft, immer nichts neues, Freund !1 răspunse matahala, izbind cu genunchiul abdomenul santinelei încremenită de nedumerire,

1 — A, englezi ! Ceva nou la El Alamein 9 — Tot nimic nou. prietene ! (germ 1

71

PIET LEGAY

Cu ochii bulbucaţi, ostaşul se frînse de mijloc şi se prăbuşi, ţintuindu-si pieptul în vîrful pumnalului care ţîş-nise ca prin farmec dtntr-o mînecă.

Zgomotul făcut de căderea corpului semăna cu spargerea unui cauciuc. Ca trăsnit, nu se zbătuse de fel.

Nimic extraordinar m toate acestea : făptaşul, ea membru al unui grup de comando, repetase de sute de ori pe zi, cu instructorii, acest gest, şi numai acest gest. Era în stare să lovească drept în inimă cu ochii închişi.

Ceilalţi doi- soldaţi săriră din cabină. Unul dintre ei despică cu o lovitură de pumnal cortul. Pătrunseră toţi trei înăuntru. Zgomote de luptă, gemete şi zornăit de obiecte metalice. Deodată un ţipăt ascuţit, care se sfîr-şeşte cu un horcăit disperat.

Dar ce importanţă are un ţipăt 'în mijlocul acestei pustietăţi ?

De îndată ce totul se .linişteşte, devine perceptibil ţăcănitul ritmic al unui emiţător-receptor reglat pentru ascultare. O izbitură surdă semănînd leit cu o lovitură dată cu patul unei arme, şi zgomotul încetează.

Cei trei rangeri ieşiră din cort. Unul dintre ei dădu jos lanţul. Celălalt tîrî corpul santinelei pînă sub cort. Al treilea schimbă Mauser-ul lung, de câre avusese nevoie pentru a-şi juca rolul, cu o mitralieră uşoară Schmeisser infinit mai practică în continuare.

Un nor ocru în ultimele raze ale soarelui : se apropia un convoi blindat.

Bob Stany se ridică :

— Grăbiţi-vă, băieţi 1

Cei trei rangeri se reîmbarcară şi Bren-urile porniră din nou pe Via Balbo. în urma lor, postul de îndrumare şi control al circulaţiei părea doar părăsit.

Locotenent-colonelul Haseldy băgă de seamă cu o imensă uşurare că blindatele nu s-au oprit la post. Acum 'respira mai în voie. Acest post fusese pentru el un coş

FURTUNA LA TOBRUK

10]

mar, un adevărat coşmar de cînd îl detectase pe fotografiile aeriene.

Cu toate acestea, chipul lui cu trăsături aspre continua să nu trădeze nici cea mai mică satisfacţie.

Calea pe care"trebuia s-o mai străbată pentru a-şi duce misiunea la bun sfîrşit era imensă. Şi, la rîndul ei, reprezenta abia o mică parte din operaţiunea Agreement

„Doar situaţia extrem de gravă îndreptăţeşte o asemenea cacialma", spuse amiralul II... la ultima consfătuire . inter-arme a Înaltului Comandament.

Era vorba, nici mai mult nici mai puţin, decît de a recuceri — ce-i drept, doar pentru cîteva ore — portul Tobruk. Prevăzut la origine drept acţiune cu obiectiv limitat : aruncarea în aer a enormelor rezervoare cu carburanţi pentru a stăvili înaintarea tancurilor germane, planul fusese treptat extins, pînă ce căpătase o amploare extraordinară.

Conform indicaţiilor actuale, controlul asupra oraşului trebuia prelungit suficient de mult pentru a permite co-mando-urilor să distrugă şi arsenalele batalionului 548. Această splendidă unitate de specialişti, „adevărată fabrică de tancuri în Africa", recondiţiona, depana, reconstruia blindate de toate felurile şi de toate naţionalităţile spre a fi retrimise pe front. \

Trebuiau lichidate aci cu orice preţ maşinile-unelte, instalaţiile şi bancurile de probă.

La început fusese vorba de 10—15 oameni. Iar acum operaţiunea Agreement necesita cooperarea a trei arme. 1

Se făcuse întuneric beznă, şi un şofer după altul aprindea farurile de camuflaj. Nu întâmplător s-a ales o noapte ||ră lună,

Haseldy îşi consulta cu nerăbdare cronometrul.

1 Fusese preconizată şi lichidarea companiei 621, ai cărei specialişti interceptau şi descifrau toate comunicaţiile prin radio ale Armatei a VIII (n.a.).

' Cînd ajunseră la numai două mile de Tobruk, colonelul opri convoiul pe marginea drumului şi ordonă ..santinelelor" să coboare.

— Am ajuns cu zece minute prea devreme, şopti el contrariat, adresîndu-se lui Stany.

— Cu siguranţă că a şi fost semnalată pătrunderea avioanelor englezeşti în spaţiul aerian, răspunse locotenentul, înseamnă că vor opri plecarea convoaielor de cisterne. Nu riscăm să le părem suspecţi, chiar dacă staţionăm.

Parcă pentru a da mai multă greutate acestei afirmaţii, sirenele din port se porniră să urle toate odată.

Ricoşînd din dună în dună. sunetul se repercuta în deşert cu o intensitate sfîşietoare. .

— Avioanele Lancaster vor fi punctuale, proroci Stany calm.

îşi imagină trupele repezindu-se în adăposturi, birourile golindu-se, posturile de comandă de asemenea. Ră-mine.iu la post doar pîndarii unităţilor de artilerie antiaeriană, la rigoare cîteva săli de control şi personalul centralelor telefonice.

Cei nouăzeci de Luptător! din unitatea de comando a lui Haseldy aveau să atace un oraş pustiu.

— Un singur lucru e cert, mormăi deodată Haseldy i soarele a apus. înainte de-a răsări din nou, totul ar trebui să fie consumat.

— Totul va fi «consumat IN MOD OBLIGATORIU corectă Stany, cu aer sinistru fără să vrea.

Ascultă o clipă miile de zgomote ale nopţii, dar nu percepu decît respiraţia neliniştită a oamenilor săi. Nu apăruse încă nici un bombardier.

— Grupul Oward trebuie să ajungă la marginea sudică a oraşului 1 exclamă Haseldy cu gîndul la grupul de comando care avea misiunea să pună mîna pe unica pistă de decolare a oraşului şi să lichideze în acelaşi timp statul-major al comandamentului combinat din Tobruk.

74

Asasinat ? Poate, dar misiune de-o importanţă capitală, întrucît paraliza timp de cîteva ore orice încercare de ripostă.

— Fără îndoială, adăugă în continuare Haseldy ca pentru a se convinge, Oward.e cel mai capabil... Dar nu minar surîde perspectiva unei retrageri prin .deşert, avînd sute de kilometri de parcurs, fugărit de nemţi.

— Desigur, şopti Stany, pentru a nu impresiona oamenii îngrămădiţi în jurul lui, dar el nu e prizonier ai deşertului ca noi. El POATE să se retragă. Noi, dacă nu reuşim să distrugem bateriile şi fortificaţiile lor de pe coastă şi să balizăm plaja pentru debarcarea puşcaşilor marinei, n-avem nici o şansă. NICI UNA !

Acesta era tragicul adevăr. Dar Marele Cartier General făcuse tot posibilul să le ofere cei mai mulţi sorţi de izbîndă zdrobind cartierele periferice ale Tobrukului printr-un potop de bombe. Ceea ce putea duce la credinţa că-i vorba de-un bombardament de amploare, gen „covor", vizînd îndeosebi vasele-cisternă din port.

Stany îşi aminti cuvintele superiorului său înainte de plecarea din Siwa :

„Marina militară şi şase sute cincizeci de puşcaşi aşteaptă în larg. Plaja e apărată de nişte baterii. Trebuie să le distrugeţi !"

Tocmai în asta consta viclenia : atacarea Tobrukului dinspre mare n-ar fi însemnat altceva decît o acţiune de sinucidere în plus. Fără nici o îndoială, artileria de coastă ar fi provocat un adevărat măcel, ca la Dieppe, cu atit. mai mult cu cît aici TUNURILE ERAU ENGLEZEŞTI !

în schimb, un atac dezlănţuit pe neaşteptate, din spatele blochausurilor orientate spre larg, avea toate şansele să reuşeaseă. Debarcate apoi fără pierderi, companiile de puşcaşi ai marinei ar ocupa arsenalele, neexistînd deocamdată vreo posibilitate ca duşmanul să contraatace,

— Auziţi, domnule locotenent ?

Stany încremeni locului. Uruitul aşteptat cu nerăbdare de toţi, simbolizînd şansa lor de a scăpa cu viaţă.

74

părea să pornească de peste tot şi de nicăieri anume, alergînd la suprafaţa solului, prăbuşindu-se din cer cu o intensitate mereu crescîndă. In cîteva secunde, tot întunericul nocturn se porni să vibreze.

— Phii, de necrezut ! şuieră careva admirativ, întregul R.AF. e deasupra noastră !

— înainte, ordonă simplu Haseldy.

Ostaşii unităţii de comando nu auziră motoarele pornind, atit de mult se amplificase zgomotul escadrilelor de avioane Lancaster.

„La nevoie veţi fi sprijiniţi de aviaţie toată noaptea", îi se făgăduise la Alexandria.

Haseldy socotea să isprăvească în mai puţin de o oră.

Unul după* altul, camioanele Bren îşi reluară. drumul în direcţia ruinelor. Nici „ochii de pisică" nu mai sclipeau. Convoiul-fantomă înainta într-o beznă totală,

Ca prin farmec, nişte arme îşi făcură apariţia în mîlnlle „prizonierilor". Mitraliere uşoare Sten şi Thompson, ptişll-mitraliere D.A.R.. rocket-gun '-uri stăteau ameninţătoare în mlinile unor trăgători de elită. Benzi şi grenade încingeau piepturile rangerilor.

— începe balul ! exclamă Haseldy, în timp ce toate proiectoarele antiaeriene pornii;» deodată să străpungă noaptea.

Stany izbucni într-un uriaş hohot de rîs. care încorda nervii celorlalţi.

In grupuri de cîte cinci, primele trasoare împestriţau cerul negru cu flori aurii. Fascicolele de lumină ale reflectoarelor, tatonau, şovăiau, căutîndu-şi prada.

Stechen-Wagen-ul trecu în frunte, depăşind convoiul, şi pătrunse ca o furtună pe străzile mărginite de ruine. Ostaşul unui post de îndrumare şi control al circulaţiei crezu că e un convoi care goneşte spre un loc mai sigur. Santinela verifică uniforma gradaţiloi clin cabine şi alergă să se pună la adăpost.

1 Ţevi pentru lansarea rachetelor antitanc (n.t.).

N-a aflat niciodată că în seara aceea neglijenţa i-a salvat viaţa.

Bren-urile nici măcar nu încetiniră, Maşina din frunte deschidea^ drumul. Înăuntru, şase soldaţi care cunoşteau pe degete pînă şi cele mai mici ruine : veterani ai Diviziei 12 sud-africane, Cîte o rană providenţială determinase evacuarea lor pe mare cu puţin înainte de catastrofa din iunie.

Nu şi-ar fi închipuit nici în vis că se vor întoarce astfel într-un oraş pe care-1 blestemaseră de-atîtea ori !

Ruinele alternau cu mormanele de dărîmături. La tot pasul, bucăţi de zid purtînd încă cicatrice de toate calibrele, pîlnii de explozie transformate în tranşee, intrări în adăpost mascate cu pînză de cort.

— Nici ţipenie ! făcu bucuros Stany văzînd străzile pustii.

— Deocamdată nici o bombă, răspunse Haseldy, obsedat de ideea că intervenise prea devreme.

*- Băieţii de la comandamentul aviaţiei de bombardament n-au nici un motiv să se grăbească... Ia te uită, fritz-ii 1-aU încadrat pe unul i

Oamenii ridicară capul, uitînd o clipă de teama care-î biciuia.

Sus, pe cerul smolit, un Lancaster prins în lumina unui proiector strălucea ca un peşte scos din apă, oferindu-şî pîntecul argintat tunurilor antiaeriene de 88.

Toate bateriile începură să tragă, înecînd oraşul într-un vacarm asurzitor.

— Mult mai bine •decît credeam ! răcni Stany, cu fi-ura lăţită de-un zîmbet imens. Niciodată n-o să ne audâ

într-un asemeni a infern.

Nu se înşela : nimeni nu-i auzi reflecţia încadrat de-o grămadă de fulgere veninoase. Lancaster-ul se cabra de aripa stingă şi viră în picaj. Derutat, proiectorul reacţiona o fracţiune de secundă prea'tîrziu.

Bren-urile continuau să gonească pe străzile pustii, micşorînd neîncetat distanţa care le despărţea de port.

H»_____ BIET LBGAY

Primele şiruri de bombe se porniră a mugi, în timp ce convoiul care se îndrepta spre fortul Pîlastrino işi schimba direcţia la răscrucea Sidi M'Hamed, luînd-o la dreapta.

Primele dificultăţi : buldozerele germane nu degajaseră această rută, lipsită cu totul de vreo importanţă strategică. Bren-urile înaintau acum pe molozul faţadelor sfărîmate şi rangerii se văzură nevoiţi să se ţină cu amân-două mîinile de obloanele camioanelor.

O patrulă germană îşi făcu apariţia, streeurîndu-se de-a lungul zidurilor ciuntite, grăbită să se pună la. adăpost. O simplă rafală ar fi pus capăt vieţii celor şase oameni în şir indian : nimeni nu trase, şi camioanele îşi con tinuară cursa zgîlţîitoare.

— Au de lucru, nu glumă ! încasează zdravăn ! spuse cu satisfacţie un caporal arătînd spre cer.

Şoferul frînă brusc, drept care toţi rangerii fură azvârliţi înainte : o baricadă părăsită, încropită dintr-o faţada dărîmată, închidea complet drumul. Aflat în plină viteză, Stecheir-ul din frunte stopa instantaneu, aruneînd scînteî din botu-i turtit.

Presimţind că li se va da acest ordin, ostaşii săriră din maşina.

— Imposibil de mers mai departe ! spuse Haseldy, în-jurînd cît îl ţinea gura, în timp ce artileria antiaeriană lătra dezlănţuit. Locotenent Stany : deschide calea !

— Cercetaşii în frunte !

Stany sări peste baricada părăsită, urmat de cei patruzeci şi cinci de ostaşi ai săi.

Lungi vîlvătăi se înălţau acum. din cartierele dinspre sud şi incendiile duduiau ca o uriaşă forjă deasupra oraşului mort.

Membrii grupului de comando străbătură în pas alergător peste patru sute de metri fără să întîlnească ţipenie de om. Gradaţii dădeau ordine prin viu grai şi prin semne Supli şi tăcuţi, oamenii se strecurau printre dărâmături.

Bubuitul înăbuşit al cîtorva grenade Mill's, deşi aproape pierdut in haosul general, deschise oficial „baiul"

FURTUNA LA TOBRUK

IOT

Bob Stany ajunse în faţa intrării fumegînde a imul adăpost din care ieşeau cîţiva rangeri.

— Italieni ! strigă unul dintre ei,

Nu stărui : cea ce îl interesa era un P.C, l, cazemată instalată într-un fost siloz şi care controla două din cele trei baterii de coastă. După socotelile sale, nu mai putea să fie departe. '■$■•*<;,

O rafală de pistol-mitralieră Sten, cîteva explozii de grenadă : un adăpost e lichidat.

Pe o faţadă strălucea o lumină prost camuflată de o draperie găurită. Stany văzu înaintînd doi rangeri, mai mult alunecînd decît mergînd, în spatele faţadei.

Dădu fuga într-acolo, coborî cîteva trepte şi strecură o privire printr-o gaură a ţesăturii.

încăperea adăpostea o masă lungă. Şase bărbaţi jucau cărţi. Unul din ei avea epoleţi de căpitan. Ceilalţi cinci păreau să fie doar comandanţi de subunităţi. ,

Stany simţea prezenţa oamenilor lui, în spate, după respiraţia lor accelerată. Îndepărtă brusc perdeaua şi se dădu la o parte : .

— Fire l- strigă el. sub privirile ofiţerilor încremeniţi.

Pistoalele mitralieră Sten ţăcăniră, golindu-şi încărcătoarele. Sticla cu petrol, care slujea drept lumină, se rostogoli la pămînt. Flăcările începură să se răspîndească, lin-, gînd nişte trupuri care încetaseră să mai simtă durerea.

Stany ieşi din adăpost cu impresia că a săvîrşit un asasinat. '

Un bombardier descria Pe cerul tuciuriu o parabolă de flăcări. Umbrele furişate alergau în toate direcţiile şi ţăcănitul sacadat al pistoalelor-mitralieră puncta vacarmul cu zgomotul lui aducător de moarte.

„Cui să dai ordine ?" se întrebă Bob. Lăsaţi în voia lor, cunoscîndu-şi pe degete misiunea şi topografia zonei de

' Post de comandă (n.f.K ? Foc ! (engl.).

PIET LECAY

operaţii, rangerii continuau să se năpustească asupra diverselor obiective fără să se oprească o clipă.

Pe un fond sonor alcătuit din urlete de spaimă, se auzi un şir de explozii rapide : a fost lichidat un dormitor. Nici aici, nici în vreun alt loc n-aveau să mai rămînă supravieţuitori.

Pătrunseră deodată într-o piaţă curăţată de moloz. Erau pe punctul de a traversa, cînd se ivi o maşină de legătură ieşind dintr-o stradă transversală.

Din dreptul cercetaşilor aflaţi în prima linie porniră flăcări albăstrii. Opelul, mitraliat din imediată apropiere, mutila o faţadă. Lovit în continuare de nenumărate gloanţe, devie şi îşi încheie călătoria izbindu-se de-o baricadă. Două grenade îl incendiară.

Nu se deschise nici una dintre uşi.

— Locotenent Stany ! Am dat în sfîrşit de dumneata ! zise Haseldy cu sufletul la gură, ivindu-se dintr-un ungher obscur. Straşnic, aşa-i ?

Bob dădu'energic din cap. fără a încerca să afle ce era straşnic. •

—- Am dat de centrala telefonică, spuse în continuare

ofiţerul, cu un glas sacadat. Băieţii noştri i-au ţintuit pui şi simplu pe locurile lor ! Abia aşteptau să le-o plătească !

Se ivi un agent de legătură gîfîind.

•— Căpitanul Bates a străbătut ued '-ul, sir !

— Bun ! în regulă ! aprobă Haseldy, al cărui chip se lumină ca un far. '

Gata-gata să-1 doboare pe Stany, bătîndu-1 pe umăr spuse :

— Băieţaş, acum e cazul să atacăm bateriile de coastă. E-o treabă ca şi făcută !

Un ued împărţea în două obiectivul grupului de comando al lui Haseldy. Căpitanul Bates, cu patruzeci de rangeri, trebuia să-1 traverseze pentru a ataca o baterii de 155. Stany, înaintînd pe celălalt mal, avea misiunea

' Vale torenţială, de obicei uscată, în Sahara (N.r.r.).

FURTUNA LA TOBRUK. 78

să reducă la tăcere două baterii de 180 aflate în apropierea ţărmului.

Un proiectil, lansat prea devreme, îi făcu pe toţi rangerii să se arunce la pămînt. Traiectoria se termină într-un yîrtej de sclipiri asemănătoare unui foc de artificii.

Dar în mormanul de ruine care rămăsese din Tobruk nu mai era mare lucru de dărîmat. i

Oamenii se ridicară la un semnal şi-şi reluară înaintarea în pas alergător, ţintuind la pămînt orice părea să le opună rezistenţă.

— E un adevărat măcel, îl auzi Stany pe cineva spu-Uînd. 1

La un colţ de uliţă întrezări o siluetă care se îndepărta în fugă, dar nu apucă nici măcar să-şi îndrepte puşca-mi-tralieră : aruncată de-o mină nevăzută, grenada explodă, încremenindu-1 pe fugar ca fulgerat de razele unui soare brutal. .

Omul se chirci la pămînt fără un strigăt.

Zgomotul mai multor glasuri vehemente îi făcură pe ofiţer să se ghemuiască lipit de-o faţadă. Buimăciţi, vreo' zece italieni se înghesuiau pe pragul unei porţi. Rangerii îi atacară trăgînd rafale din armele lor automate. Uluiţi, italienii se dădură înapoi îmbrîncindu-se. Cîteva grenade îi urmară. .

După ce amuţiră strigătele, rangerii se repeziră mai -departe...

—■ Era o centrală telefonică, sir, raportă uriaşul cu trei galoane.

Stany scoase o exclamaţie. Ştia de existenţa acestei centrale. Dar cum să-i fi găsit intrarea în acest haos ? O intîmplare norocoasă îi călăuzise paşii, Din acest moment devenea imposibilă vreo coordonare a celor patru baterii de coastă. Cît priveşte postul de comandă, doar un curier i-ar mai fi putut transmite ordinele.

Dar n-ar fi dat acolo decît de cadavre.

— Aruncaţi totul în aer ! răspunse Bob, şi-şi reluă toana gîfîind.

PIET LEGAY

Depăşi din fugă un ranger lipsit de armă, cu un braţ în eşarfă, fără a se opri măcar.1

Un bombardier explodă înainte de a-şi fi aruncat bombele. O cataractă de lumină inundă oraşul timp de cîteva secunde. Dar cine să zărească aceste năluci care se strecurau ba ici, ba colo, printre blocurile de piatră prăvălite ?

Timp de-un sfert de oră, sîngerosul iureş nu întîmpinâ nici o stavilă, nici un obstacol, nici cea mai slabă rezistenţă organizată. Italieni şi germani, obişnuiţi cu grelele bombardamente sistematice nocturne, liniştiţi datorită celor peste şapte sute de kilometri care-i despărţeau de linia frontului şi tot mai optimişti datorită victoriilor succesive ale-Corpului de armată african, nu menţineau la suprafaţă, printre ruine, decît un simbolic cordon de santinele.

N-avea nici un rost să-ţi rişti pielea. Trupele se refugiau sub pămînt la fel ca englezii cu două luni înainte.

Atacaţi, fără vreo posibilitate de a riposta, se văzură lipsiţi de mijloacele de-a da alarma. Mulţi pieriră fără să înţeleagă măcar ce li se întîmplă, şi asta explică extraordinara disproporţie, dintre pierderile italienilor şi cele ale rangcrilor conduşi de Haseldy în cursul primelor) ore* ale bătăliei. 2

Ferocitatea sistematică şi implacabilă a luptei spori şi mai mult prin faptul că luptătorii grupului de comando ştiau că unica lor şansă de a supravieţui depindea de reuşita misiunii. Şi a reuşi însemna a ajunge pe plajă. Nu exista cale de întoarcere : trebuiau să-şi croiască drumul într-acolo cu orice preţ. Şi cu cît rămîneau mai puţini soldaţi care să-i împuşte din spate, cu atit era mai bine.

Oamenii se năpusteau aşadar înainte, cruţîndu-şi gâtlejurile şi muniţiile, supraantrenaţi pentru lupta de stradă, de-o eficienţă lucidă. Se răspîndeau prin uliţele intor

FURTUNA LA,TOBRUK _80

Artileria, antiaeriana (n.t.).

tocheate, streeurîndu-se de-a lungul faţadelor crăpate sau escaladînd ziduri trunchiate.

Deasupra capului lor, D.C.A.'-ul trăgea dezlănţuit eu toate bateriile sale, accentuînd şi mai mult fundalul sonor care îngăduia rangerilor să ucidă nestingheriţi.

Din cînd în cînd, echipajul vreunui Lancaster sau vreunui Wellington plătea cu viaţa liniştea pe care le-o asigura.

Cînd o formaţie se îndepărta, cotind spre larg, o nouă escadrilă pătrundea de îndată în raza de tir a tunurilor antiaeriene de 88. Operaţiunea Agveement se desfăşura pe de-a-ntregul fără greş, piloţii şi membrii grupului de comando executîndu-şi misiunea cu o precizie de cronometru.

Stany încerca să alerge printre dărîmături, purtat de talazul tumultuos al celor patruzeci de luptători ai săi fără a se lăsa intimat de vreo acţiune individuală, ca să-şi păstreze libertatea de conducere pe care o pierduse de mult.

Cu sufletul la gură, ajunse într-o piaţă unde cîteva proaspete focare de incendiu aruncau luciri schimbătoare.

Rafala unei mitraliere Spandau, sfredelind zidul deasupra capului său, îl sili să se arunce la pămînt.

Ridicîndu-se încet pentru a privi pe deasupra parapetului improvizat, nu-şi putut reţine o exclamaţie de bucurie : ued-ul Oum es Sciausc reflecta hora

nebunească a gloanţelor trasoare care urcau spre cer ca nişte jerbe colorate. Mai aproape de el, la vreo sută de metri, ţăcănea o mitralieră Spandau.

Reperă la iuţeală licărirea albăstruie a aruncătorului de flăcări. Dar cea mai mare plăcere i-o produse vederea parapetelor din saci de nisip cu desene complicate flan-cînd bateria de 180 !

Toţi rangerii dispăruseră ca prin farmec. Mitraliorul german zărise probabil nişte umbre şi, enervat de tirul asurzitor al tunurilor antiaeriene, voise să tragă o rafală asupra ruinelor. .

P1ET LEGAY

Dar nu se zărea nici un trup zvîrcolindu-se prin apropiere. Dispariţia aproape instantanee a celor patruzeci şi cinci de rangeri părea de domeniul miracolului.

Stany voi să se deplaseze, preocupat de ordinele pe care urma să le dea celor două grupe ale sale din faţă : n-avu răgaz. O lumină purpurie se înălţă dintr-odată spre cerul smolit din locul unde trepidase mitraliera. Trei-patru încărcături de bangalore1 explodară simultan, lu-minînd totodată reţeaua de sîrmă ghimpată pe care' o aruncase în aer,

într-o linişte tragică, diavolii cu feţele înnegrite pătrunseră în spărturile larg căscate. Nimic de făcut în faţa unui asemenea iureş. Concomitent puneau stăpînire pe fiecare cotitură a tranşeii, mitraliau intrările cazematelor de refugiu şi n-o părăseau decît clupă ce amuţea ultimul oftat al muribunzilor cu piepturile ciuruite.

Surprinşi pe culoarele betonate, unde se simţeau Ia adăpost de orice pericol, servanţii a două tunuri ele 180 cu tragere lungă n-avură nici măcar răgazul să schiţeze un gest de apărare. Doar personalul de gardă — două santinele pe care ţăcănitul armelor automate le făcuse să tresară — schiţă o mişcate : ridică mîinile.

In fierbinţeala luptei, nici un ranger nu le înţelese gestul.

Bob Stany pătrunse în cazemata de artilerie în urma unui caporal uriaş care, în iureşul atacului, se pierduse de cei patru ostaşi din elementele mobile ale grupelor de luptă care făceau parte din echipa lui.

Făcu un pas înapoi cînd zări cele două enorme chiulase căscate gata să înghită tuburile de cartuş umplute cu pulbere comprimată.

0 piramidă de ogive 2 perforante umplea pînă la jumătate o încăpere laterală, adăpostită sub aproape doi metri de beton armat.

1 Ţevi lungi umplute cu exploziv pentru distrugerea stanelor ghimpate (n.t.).

s Partea anterioară a unui proiectil (n.t),

FURTUNA LA TOBRUK

82

—- Straşnică treabă, aşa-i domnule locotenent ? jubilă caporalul mîngiind oţelul rece al uneia din ţevile aţintite încă spre mare. - _

Stany dădu din cap.

— Dumnezeule ! Cu ce-i aici puteau să ti imită la fund o flotă întreagă.

Peste suprastructurile bateriei porniră un şir de împuşcături susţinute. Rangerii dăduseră probabil peste un pichet de alarmă, dacă nu cumva era vorba de-un tun antiaerian pe ai cărui servanţi îi lichidau.

— Acum e în regulă, şopti Stany, parcă nevenindu-i încă să creadă, în timp ce se apropia de ambrazura de tragere. Calea e deschisă. Nu mai pot să ne facă nimic, absolut nimic.

Vociferînd, un grup ele luptători ataca din flanc un cuib de mitralieră aflat pe plajă. Şiruri de ţîşnituri, asemenea unor gheizere succesive împestriţau nisipul. Primele grenade ofensive începură să explodeze cînd Stany îşi auzi numele strigat pe coridoarele sonore ale cazematei.

Dădu fuga în sala de manevră, sări peste trupul unui ofiţer italian prăbuşit de-a latul unui scripete de încărcare şi se trezi nas în nas cu automatul Sten al unui ranger,

— Sir, vă aşteaptă colonelul la postul de telemetrie !

Fără să răspundă, Bob urcă de-a lungul rampei înclinate pînă la nivelul sacilor de nisip. Haseldy îl aştepta în mijlocul unui soi de alveolă semicirculară, al cărei centru geometric era ocupat de un telemetru Wild.

O explozie înăbuşită, caracteristică unei rachete antitanc, îi dădu de ştire încetarea existenţei cuibului de mitralieră !

— Ei, băieţaş ! exclamă ofiţerul cu chica roşcovană, trăgîndu-se cu un aer îneîntat de colosala-i mustaţă. Straşnică lovitură, aşa-i ?

Stany îşi vedea vag superiorul îri lumina instabilă a incendiilor şi $ exploziilor aeriene, dar ar fi putut să jure «a ochii acestuia seînteiază de mîndrie.

— N-aş fi crezut niciodată să isprăvim atît de repede,

82

PIET LEGAY

*' ■— Nimeni n-o prea credea, zîmbi Haseldy întorcin-du-se spre mare, nici măcar eu. Atit era de necrezut ca aşa ceva să reuşească ! Iată-ne în inima Tobrukului, sub nasul nemţilor şi al italienilor.

— Păcat că nu putem roti tunurile cu 180 de grade Cu ce-i aici poate fi stăvilit orice contraatac, chiar al unor unităţi de tancuri.

— N-are nici o importanţă, afirmă Haseldy, arătînd cu mina înspre marea nevăzută. Băieţii noştri sînt acolo, în aşteptare. E de-ajuns un semn. şi-un

întreg batalion de infanterişti ai marinei pătrunde în Tobruk fără să tragă un foc !

Ofiţerul încerca zadarnic să-şi înfrîneze tonul de satisfacţie profundă, care dădea glasului său intonaţii atît de ciudate.

— Da, domnule colonel, răspunse încet Stany, urmărind cu privirea un bombardier căruia i se aprinsese un motor. Dar ce măcel !

Regretă imediat cuvintele rostite. Desigur, rangerii acţionaseră mai curînd ca nişte ucigaşi decît ca nişte combatanţi, si cîteva sute de oameni pieriseră fără a fi avut nici cea mai vagă şansă de scăpare. Dar dacă bateriile ar fi pulul sfi tragă, eu .siguranţă că nici ele n-ar fi lăsat vreo urma de şansa infanteriei marine.

Bombardierul lovit viră anevoie şi se îndreptă spre deşert, desfăşurînd în urma lui o lungă trenă de seîntei şi flăcări.

Un sergent, pe nume Robbin, izbea de zor cu patul armei un proiector de antiaeriană stins de mult.

Siluetele unor ostaşi treceau încoace şi încolo înghion-tindu-se,. chemaţi de comandanţii echipelor de asalt sau de distrugere.

— Cred că grupul Oward a nimicit statul-major ger mano-italian. Dacă au fost tot atît de norocoşi ca noi, vom vedea în curînd avioanele Messerschmidt arzînd pe aerodrom, făcu Haseldy profetic.

FURTUNA LA TOBRUK

83

— E cea mai grozavă lovitură din toată cariera mea de ranger, sir !

— O fi ! aprobă Haseldy încercînd mereu să-şi stă» pîneascâ bucuria. Nu ne mai rămîne decît să aşteptăm mesajul căpitanului Bates^ de cealaltă parte a ued-ului, pentru a chema Flota. Cînd Bates va imobiliza cele două tunuri de 155, vom putea spune că operaţiunea Agrcemeni a luat sfîrşit pentru noi şi să pasăm ştafeta.

Stany se aplecă pe deasupra sacilor de nisip, scotocind întunericul. Zări silueta neclară a cîtorva rangeri care înaintau în genunchi : sondau plaja cu baioneta, ba-lîzînd o cărare pentru infanteria marină.

— Credeţi că ne vor găsi, sir ? nu se putu el reţine să întrebe, îngrijorat totuşi din pricina întunericului.

— Poţi avea încredere în Flota de războiu domnule locotenent, răspunse Haseldy cu un rînjet. Am mai lucrat cu ea. Băieţii noştri ar fi în stare să găsească şi-o plută pneumatică îh mijlocul Atlanticului !

CAPITOLUL VIII

odney fusese dl pe-aci sa scape timona din mină : nu observase apropierea ruliului şi se lăsase luat

i.V.pi'in surprindere. Alături de el, în penumbra albăstruie a pasarelei, Pierson, stătea neclintit de aproape un sfert de oră. Rodney putea să întoarcă capul : nici măcar nu-1 zărea, dar îi simţea prezenţa aproape fizic şi îşi auzea uneori şeful mormăind confuz.

Ewald Pierson se schimbase mult de la întoarcerea la Alexandria în ziua aceea cînd Flota urma să se replieze spre Port-Said. Devenise şi mai tăios, şi mai inaccesibil şi mai distant. Cînd deschidea gura să vorbească, rostea mai curînd reproşuri decît încurajări,

Piodney nu şi-ar fi închipuit niciodată că dezastru! militar de la Tobruk ar putea să impresioneze în asemenea măsură pe şeful lui.

Glasul unei străji străpunse clipocitul valurilor pe corpul imobilizat al vasului.

— Nouăzeci şi şapte vine la tribord, domnule comandant.-

— Confirm.

Peste două minţite, Pierson zări silueta teşită a unei vedete-torpilor supraîncărcată cu patruzeci de infanterişti ai marinei,

— Lneky-Mae, sînt Oscar, nouă şapte, răsună r> portavoce : pană la motoare. Cerem permisiunea de a părăsi, flotila, Putem transborda ?

Pierson se simţi cuprins de-o surdă mînie. începea frumos. ' ■ ■ .

FURTUNA LA TOBRUK

i 17

Abia o oră de cînd manevra în jurul acceluiaşi puncl, aşteptind semnalul grupului de comando, şi începeau belelele.

Duse portavoce la gură.

—- Oscar nouă şapte, sînt Lucky-Mue. Faceţi reparaţia pe loc. Transbordarea strict interzisă. Va trebui să menţineţi această viteză.

O jumătate de minut de tăcere. Comandantul vedetei probabil că reflecta. în sfîrşit, i. se auzi glasul, venit din neant :

—Confirm !

Silueta cenuşie pieri în noapte. Pierson dădu furios o lovitură de pumn compasului magnetic. ■ — Nici nu e de mirare ! Tot manevrînd astfel cu viteză redusă, ventilaţia e aproape nulă şi motoarele se încing.

Tăcu, păstrîndu-şi reflecţiile sumbre numai pentru el.

Evident, totul era o nebunie. Să trimiţi nişte rangeri deghizaţi în prizonieri să ocupe Tobrukul prin deşert ! Trebuia să faci parte din armata de uscat ca să-ţi treacă prin minte aşa ceva. Nemţii n-o să se lase păcăliţi nici în uptul capului : îi costase şi aşa prea scump Tobrukul ca să-şi îngăduie cea mai mică fisură în sistemul lor de apărare, .v ■ ' ■

Şi porcăria asta de emiţător, a cărui folosire era eate-oric interzisă din pricina instalaţiei lor blestemate de ra-dioascultare !

Se uită la ceas. Ora unu noaptea. .Rangerii aveau încă de pe-acum o întîrziere de două ore, ceea ce-i întări convingerea că vor da greş. ■ ţ în spatele lui, un puşcaş scăpă jos arma ; în cădere, aceasta lovi puntea cu un zgomot surd. Urmă un lung pomelnic de înjurături, pe înfundate;

Pierson clătină din cap scîrbit. » •

— Nimic, domnule comandant, Oscar nouă şapte şi-a i' hiat ldcul în coloană.

— Rodney, vino încet la o sută patruzeci : o să virăm.

— Rodney, vino încet la o sută patruzeci : o să virăm.

— Am înţeles, la o sută patruzeci, domnule comandant

Pierson aşteptă vreme de un minut, care părea că nu se mai siirşeşle, pînă să dea ordinul de virare. .In toiul nopţii, cu toate luminile stinse şi fără a folosi staţia de i adioemisie, manevra se dovedea extrem de dificilă, deoa-rece vedetele veneau în linie, una după alta, păstrîndu-şt locul doar :cu ajutorul observaţiei vizuale. Ar fi fost de-ajuns ca una din ele să se rătăcească, pentru a le antrena şi pe celelalte în siajul ei, fără speranţa de-a reveni în for-i i laţ ie.înai nte de ivirea zorilor.

Lui Pierson i se părea că focarele de incendiu din Tobruk se rotesc în jurul vasului său. Pe cer, avioanele Lan-caster îşi continuau hora. Bombing-command *-ul lucra impecabil, De cînd se lăsase întunericul, pisau regiunea fără întrerupere. Ce-i drept, îi costa scump, şi multe bombardiere îşi încheiaseră existenţa într-o apoteoză de lumină şi explozii.

Antiaeriana nemţilor trăgea dezlănţuită, iar apele portului erau luminate de fiecare salvă a pieselor de 88.

— Distrugătorul Sikh transversal în calea noastră, domnule comandant !

— Tribord douăzeci şi cinci !

Vedeţi evită COCfl lungă a distrugătorului, care aştepta, ipn.ape iiemişeal, ordinul de-a foiţa intrarea în port pen-iii i .seu fi n i.i prim .silve Se tun navale de aptovizionaro germane. ,

— Ce naiba or fi fâcînd afurisiţii ăia de pifani ? sudu; eu glas tare Pierson. v

— Băieţilor de pe distrugător nu le rămîne nici o speranţă dacă tunurile sînt intacte, nu-i aşa ? întrebă Rodney. pentru care tăcerea devenea apăsătoare, ca de obicei.

Pierson căută zadarnic un răspuns. De fapt, "era mulţumit de vorbăria acestuia, care îl împiedica să numere minutele. Şi să gîndească prea mult.

La Nancy, de pildă.

1 Comandamentul aviaţiei de bombardament (n.t.).

im

în fugă, dar intens, chipul tinerei femei apăruse în închipuirea sa înf ier bin lată.

„Aşa e. recunoscu în sinea lui, sufăr ca un dine. Ca atît mai mult cu cît e îndrăgostită de pionierul ei pînă peste cap."

Iar acesta nu dăduse nici un semn de viaţă, nici măcar nu-i scrisese, absolut nimic.

Nu găsea cuvinte care să califice purtarea lui Bob. Şi nici nu se putea împăca cu gindul că locul său îl luase un bărbat josnic. Nu încăpea nici o îndoială că de aşa unul era vorba.

El, Ewald Pierson, n-ar fi cutezat niciodată să se oarte astfel. Mai ales în asemenea împrejurări ! Departe de-a se alina cu timpul, suferinţa, puternică din prima clipă, sporea pe măsură ce treceau zilele. Pierson, în demnitatea sa victoriană, l-ar fi înţeles pe Stany dacă şi-ar fi manifestat dragostea într-un fel sau altul. S-ar fi resemnat. Dar bărbatul se dăduse la fund, ca un tilhar, ca un criminal.

încercase să regăsească urma acestui ranger la Siwa, dar se izbise de tăcerea sistematică a superiorilor săi. Se simţea încă răspunzător faţă de Nancy, deşi fata nu-i mai arăta decît o afecţiune stînjenită, şi îşi făcea reproşuri amarnice că nu ştiuse să vegheze asupra ei.

Dar şi mai ciudă îi era pe locotenentul de pionieri Bob Stany.

— Altul la rînd 1

Exclamaţia lui Rodney semnala prăbuşirea încă unui bombardier. Cei doi bărbaţi urmăriră imensa parabolă care se încheie cu o nouă explozie printre ruinele oraşu-Itii-martir.

— Tot nimic pe plajă, pîndar ?

— Tot nimic, domnule comandant.

— Eşti sigur că poţi zări proiectorul de semnalizare ?

— Da, domnule comandat. Ne aflăm la mai puţin de ii ci mile de ued-ul Oum es Sciausc.

— Poate că nu le vedem semnalele din pricina prafului, se trezi Pierson vorbind, deşi n-o credea nici el, deoarece bombardierele primiseră ordinul de a feri cartie-

iele portuare.

Numai grupul lui Oward, pe aerodrom, risca să-i pice niscaiva proiectile în cap*

— Cu siguranţa că la nemţi s-a dat alarma, şopti Rodney, curiere ti zi nd astfel cele mai grave temeri ale superiorului său.

— O sa ne apropiem .şi mai mult, Trebuie să debarcăm cu orice preţ aceşti ostaşi, astfel s-a zis cu. toată operaţia.

— Şi dacii tunurile au rămas intacta ?

— Cinai dacă tunurile au rămas intacte. Aşa sună ordinul. Chiar de-ar fi să nu se întoarcă nici unul dintre noi, rezervoarele de combustibil trebuie incendiate înainte de ivirea zorilor.

Trăsăturile energice ale lui Rodney se contractară. De o oră simţea cum i se strecoară frica In suflet şi cum se transformă în panică pe măsură ce trece timpul.

închise ochii pentru a goni spectrul morţii, care îl obseda.

;— Trebuie să ne mai apropiem, Rodney. i— E de mirare cum de nu ne-au descoperit încă proiectoarele lor de coastă, domnule comandant,

— Au destulă treabă cu avioanele noastre, Pîndar, ne urmează vasele ?

— Da, domnule comandant. ■— Ce-i cu Oscar nouă şapte ?

— Se menţine pe locul ei.

— Bine. Rodney, vino încet la tribord două sute zece, încet ! Trebuie să ne vadă toată flotila.

Vedeta se aşează de-a latul talazurilor şi inc&pu Să salte..

— Mărim puţin viteza, domnule comandant ?

— Nu. Pîndar, spune oamenilor să se caţere cum or putea. *

Un şirag de bombe incendiare muşcă solul fărimiţat a! oraşului cu un şuierat ascuţit. Exploziile în lanţ fură deodată înecate într-o bruscă deflagraţie mult mai puternică, zvîrlind munţi de flăcări purpurii spre cer.

FURTUNA LA TOBRUK_____87

— Doamne ! exclamă Rodney, zărind pentru prima oară faţa schimonosită a comandantului său în lumina exploziei. Dacă nici de data asta nu ne...

— Tacă-ţi gura, timonier ! strigă Ewald aproape fără să-şi dea seama. Au nimerit probabil un depozit de muniţii.

— Cu siguranţă că asta ne-aşteaptă pe toţi ! proroci un infanterist de marină între două sughiţuri.

— Ne aflăm la mai puţin de două mile, domnule comandant, semnală un pîndar.

Piersoîi şovăi o bună bucată de timp, neputînd să-şi ia ochii* de la licăririle fulgurante care izbucneau ici şi colo deasupra oraşului mort. Pînă la urmă, nu mai putu răbda :

— Reduceţi la o sută patruzeci. Nu ne putem apropia mai mult. . .

Devenită greu manevrabilă, datorită vitezei sale aproape nule, vedeta răspundea greoi solicitărilor cîfmei. Rodney îşi şterse pe furiş o picătură de sudoare ca-re-i intrase în ochiul drept. Flăcările incendiilor luminau flotila, care vira periculos în apropiere de coastă.

Lîngă catapultele goale, infanteriştii de marină întorceau cu toţii capul spre baletul capricios al flăcărilor. Fiecare era deplin conştient de faptul că dezastrul e iminent.

— De data asta e sigur ! bombăni Rodney, pe care ■frica îl făcea şi mai limbut : infanteriştii n-au putui răzbi.

CAPITOLUL IX

La extremitatea nord, euforia primelor ore făcea treptat loc îngrijorării. Fără îndoială calea spre mare era pe jumătate deschisă, dar vasele nu se aflau încă acolo. Cu fiecare minut care trecea, şansele celor din L.R.D.G. se micşorau.

Şi toate astea din pricină că n-aveau nici o ştire de la căpitanul Bates, aflat de cealaltă parte a ued-lui.

Trupele germano-italiene nu manifestaseră încă nici cea mai slabă veleitate de atac. Fără îndoială pentru că. lipsit de informaţii valabile şi de mijloacele de comunicaţii, statul-major mixt se afla în imposibilitatea de-a acţiona. Dar situaţia nu mai putea dura.

Toată operaţia, desăvîrşit cronometrată, urma să se de-sla-oare fulgerător şi, exact la miezul nopţii, ştafeta trebuia trecută infanteriştilor de marină. Ceasornicele arătau ora unu şi zece. La nord de Oum es Sciausc, Bob Stany îşi plasase ran-gerii semicircular în jurul bateriei. Trei puşti mitraliere de tip Bren-gun, bătînd cu foc din şanţuri de tragere, amenajate în grabă pentru alcătuirea unui cuib, flancau toată partea dinspre nord a dispozitivului de tragere în anfi-ladăJ.

Stany şi sergentul Deale, adjunctul său, transformaseră un beci în post de tragere, după ce-1 goliseră dc cîteva cadavre făcute terci de-o grenadă în timpul asaltului. ' ,

' Tir dirijat în sensul celei mai mari dimensiuni a obiectivului (n.t.).

FURTUNĂ LA TOBRUK

88

Firele unui telefon E.E.8 duceau pînă la bateria pieselor de 180, unde Haseldy fierbea de nerăbdare.

Pe cer escadrilele se succedau cu aceeaşi precizie de ceasornic, iar bombele explodau din timp în timp, evitând cu grijă bazinele portului.

Sprijinit în coate de ferestruica beciului, de unde supraveghea o piaţă pustie, sergentul Deale lăsă din mînă ţeava îngheţată a pistolului-mitralieră Sten şi îşi trase un pic mai mult boneta de Knă peste urechi. Stany îl auzi înjurînd printre dinţi şi holbă ochii.

Piaţa era goală şi ruinele mute.

— Nu mai înţeleg nimic, şopti Bob, aşczîndu-se direct pe jos. Se face o oră de cînd a plecat Bates. Imposibil să nu fi dat de baterie, ce dracu J

— Chiar dacă macaronarii ar fi fost în stare de alarmă, pregătiţi să intervină imediat, încă nu puteau să-i masacreze pe toţi patruzeci şi cinci, răspunse subofiţerul ca un ecou. Sau or fi dat de cine ştie ce belea !

Cei doi rangeri traseră cîtva timp cu urechea la zgomotul bombardamentului, din care nu răzbătea însă nici un ţăcănit revelator.

— Chiar dacă s-ar afla la numai două sute de yarzi, într-un asemenea prăpăd tot nu i-am auzi trăgînd, domnule locotenent !

— Bates ar fi putut măcar să trimită un agent de legătură.

-— Urma s-o facă abia după scoaterea tunurilor din funcţiune, observă Deale. Sau poate că l-au nimerit la întoarcere. La urma urmei, trebuia sa se înapoieze în plină zonă controlată de macaronari pentru a traversa din nou ued-ul şi a ne întâlni...

— Ca să nu mai vorbim de schijele antiaeriene, care nimeresc cam peste tot.

— Aşa-i, hunii nu se -zgîrcesc azi cu muniţia. Aviatorii noştri.au afiat-o pe pielea lor. Am văzut prăbuşindu-se cel puţin şapte din fortăreţele noastre zburătoare.

89

PIET LEGAY

Bob numărase nouă. Evită să răspundă. Avea senzaţia neclară că, din motive încă nelămurite, expediţia se transforma pe încetul într-o tragedie.

— Unu şi douăzeci ! Peste o oră de cînd trebuiau să trimită mesajul, ce dracu or fi făcînd ? oftă el exasperat.

— Ceea ce mă miră e că macaronarii n-au dat încă semne de viaţă,

1— Grupul de comando Oward o fi distrus toate" mijloacele de comunicaţie, zise Stany încercind să se auto-iinişteascâ.

Soneria înăbuşită a telefonului de campanie răsună în beci. Deale dibui dispozitivul microfon-receptor şi îl întinse superiorului său.

— Aici Haseldy, rosti o voce aspră. Nimic nou în continuare ?

— Absolut nimic, slr. Nimeni n-a încercat să pătrundă în liniile noastre.

—- Vreun semnal ?

■— Nici cel mai slab apel.

■— Ce-i cu italienii ?

— Tot nimic... E de necrezut.

— Cum aflaţi ceva, sunaţi-mă.

— Am înţeles !

Stany închise receptorul cu un gest brusc şi rămase o clipă nemişcat, cu mîna pe telefon.

Zărea umerii lui Deale în lumina palidă din jurul ferestruicii,

— S-ar zice că şi moş Haseldy îşi pierde răbdarea,' spuse ostaşul fără a schiţa vreun-zîmbet.

Stany se agăţase cu disperare da speranţa că agentul de legătură trimis de Bates străbătuse liniile într-o zonă unde nu-1 putuse zări, dar convorbirea cu Haseldy năruise brusc această posibilitate. Se aflau exact în situaţia de care se temuse.

Altfel spus, cum era mai rău.

Un lung răstimp, respiraţia greoaie a celor doi se contopi. Aţintindu-şi mereu privirile asupra ruinelor, sau

FURTUNA LA TOBRUK

pentru câ dorea, încordîndu-şi voinţa la maximum, să zărească o siluetă cît de mică, Deale începu să aibă vedenii. Vedea cum toate umbrele porniseră să se mişte. Se frecă la ochi.

— Treceţi dumneavoastră, domnule locotenent. Stany îi întinse ţigara pe care nu mai avusese timp

s-o aprindă şi se apropie la rîndul său de ferestruică.

— O ii ! spuse Deale amărît, vorba dumneavoastră : precis câ l-au făcut zob pe curier pe cînd încerca să ajungă la noi.

— în asemenea cazuri se trimite o pereche.

— Atunci au fost curăţaţi amîndoi.

— Mai termină, Deale ! în definitiv, habar n-ai.

Un şuier uşor, aproape mătăsos, străpunse aerul. Stany se îndoi din genunchi. Schija ricoşa de cîteva ori, scăpă-rînd seîntei pe zidurile de piatră.

— Cum să treacă prntr-o vijelie ca asta, sir ! Dacă am avea un radioetniţâtor...

— Ştii foarte bine că n-avem.

— în plus, camaradul nu cunoaşte oraşul.

—- Destul, Deale. Fiecare din noi cunoaşte şi ultima rămăjoară de cărămizi chiar înainte de-a pune piciorul n porcăria asta.

O rafală ţăcăni deodată, foarte aproape, încordaţi la aximum, cei doi tresărirâ în acelaşi timp. Se auzi un irigat prelung, brusc retezat de-o detunătură izolată.

— L-au curăţat, sir.

— Lasă prostiile, Deale ; nici nu ştii despre ce e "brba. • — ,

Glasul lui Stany luase un ton ascuţit, s-Urnind un zim« et îngrijorat, pe chipul sergentului aflat în umbră.

— Atunci înseamnă că e vorba de italieni în uriaşul zgomot al bătăliei surveni brusc o pauză. Un,

>1 care dură abia două secunde ; antiaeriana amuţise, ţci o bombă nu mai cădea peste ruine.

în scurtul răgaz, Bob Stany şi Deale auziră cit se poate e limpede ţăcănitul turbat al cîtorva pistoale-mitralieră lerr Deşi îndepărtat, nu permitea nici o îndoială

91

91 _____PIET LEGAY

O nouă salvă a pieselor de 88 acoperi zgomotul mai slab pe care-1 făceau armele uşoare ale infanteriei.

— E căpitanul Bates, sir ! A dat de greu.

Fără nici o îndoială, zgomotul venea din cealaltă parte a ued-ului. Nu putea fi vorba decît de rangerii lui Bates. Şi dacă dezlănţuiau un foc de-o asemenea intensitate, însemna că nu izbutiseră să ajungă la tunuri — său că se retrăgeau.

Realitatea aceasta îi apăru lui Bob cu o claritate tragică

— Reia-ţi garda. Deale : am să telefonez.

Sunetul unor paşi grăbiţi coborînd scara beciului ii făcu pe cei doi să se întoarcă.

— Locotenentul Stany ! strigă un ranger pe care întunericul îl făcea prudent.

— Aici, Muffy ! Vino spre ferestruică ! răspunse Bob, recunoscînd vocea.

Rangerul îşi făcu în sfîrşit apariţia. Luminat intermitent de explozii, chipul său lucios părea hidos din pricina muşchilor contractaţi.

— Cine te-a trimis ?

'— Sergentul Clark. în legătură cu cel care a tras.

— Aşa ? zise Stany trecîndu-şi repede limba peste buzele lipicioase. Cine era ?

— Un macaronar care făcea pe mortul, -Şi?

— A vrut s-o şteargă. Sergentul Clark 1-a lichidat;

— Asta-i tot ?

— Da, sir.

— Intoarce-te la postul dumitale de luptă şi spune-i lui Clark să caşte bine ochii. Italienii sau nemţii vor lansa cu siguranţă forţe de recunoaştere dintr-un minut într-altu-1.

— Înseamnă că e adevărat, nu mai vine Flota de război, aşa-i ?

Stany tresări. înţelese că-fiecare ostaş îşi punea aceeaşi întrebare şi că era dator să-i liniştească pentru a contracara, o tendinţă de descurajare. Cînd cineva se simte părăsit, de la descurajare la panică nu e decît un pas. Şi cunoştea mulţi veterani care, ştiind că nu mai e nicf" o

FURTUNA LA TOBRUK

92

speranţă, s-ar fi năpustit înainte, încercînd mai degrabă să străbată din nou oraşul decît să se predea.

— Tîmpenii, soldat ! răspunse el deosebit de tăios Nimeni nu se clinteşte din loc. Căpitanul Bates a suferit doar o anumită întîrziere. Ştii că trebuia să reducem la tăcere cele două baterii, pentru că infanteriştii de marină să poată debarca. Nu mai poate să dureze mult.

— Da, domnule locotenent, murmură ostaşul, care tocmai asta dorise să audă, ca să nu-1 mai frămînte îndoiala.

— Spune şi camarazilor durriitale !

Chipul rangerului dispăru, înghiţit do întuneric.

Stany privi o clipă plaja pustie. Adevărate păduri de trasoare roşii, portocalii şi verzi brăzdau întunericul, pă-rînd să ţîşneăscă din fiecare morman de ruine. în văzduh exploziile se ţineau lanţ. deseori mai multe deodată, ca nişte ciorchini.

— îmi pare că vom plăti scump toată treaba asta bombăni Deale. care, aşezat pe-o grămadă de moloz, trăgea nervos dintr-un chiştoc.

— Dacă Bates a trebuie să deschidă focul. înseamnă că n-a beneficiat de efectul de surpriză... Porcăria asta de •noapte, nu se vede nimic !

Gîndul unei retrageri prin oraş trecu prin mintea ofiţerului. Fără îndoială, pentru câţiva răzleţi mai era cu putinţă. Dar dintr-un moment într-altul cleştele inamic se va închide complet.

Se aplecă şi învîrti cu frenezie manivela telefonului E.E. 8 pentru a scăpa de-o idee care nu era, de fapt. decît schiţa unui proiect de dezertare.

— Postul de comandă al colonelului. Telefonist Sam-on.

— Locotenent Stany. Dă-mi-1 la telefon pe comandant. Cîteva şoapte ale telefonistului făcind legătura, după

pare se auzi vocea lui Haseldy :

— Ce se aude. domnule locotenent V Din glasul lui răzbătea o imensă speranţă

93

P1ET LEGAY

— Regret, domnule colonel : nimic nou. Cred că am auzit grupul Bates trăgînd. Un foc infernal.

— Am remarcat şi eu, domnule locotenent. Mi-e teamă că greul abia ne-aşteaptă.

— Cel mai sigur mijloc de-a ne lămuri ar fi să trimitem pe careva.

— Bates ar fi trebuit...

•— Trebuie procedat cit mai repede şi mai ales să nu-i credem pe macaronari şi pe huni mai proşti decît sînt. Presupun că pe-acolo îi trec toate năduşelile !

— Cred şi eu, domnule locotenent... De acord ; să dea fuga cineva. ' .

Cuvintele ,,să dea fuga" stîrniră un zîmbet amar pe chipul mînjit de funingine al lui Bob.

— Imediat, domnule colonel. Deale ! Cautâ-i pe pionierii Tool şi Shaker !

Deale porni în fugă, izbindu-se în întuneric de zidurile umede ale beciului şi lăsîndu-1 pe Stany singur CU scrupulele sale.

Cei trei rangeri sosiră imediat.

Ne-aţi chemat, domnul locotenerrt ? întrebă bondocul Shaker, gifîind ca de obicei.

■— Da. O chestie scîrboasă.

— Mai rău ca la retragerea din iunie ?

— Vreau să'ştiu cc i s-a întâmplat căpitanului Bates, Cei doi rămaseră o,clipă încremeniţi, apoi Shaker îşi

apropie cu prudenţă faţa dolofană de ferestruică,

— Să traversăm asta S

—- Da, Shaker. Cît se mai poate. Si mi-e teamă că n-o să se mai poată mult.

■— Dar nemţii... începu Tool cu vocea gîtuită,

— Ascultaţi. Trebuie neapărat să ştim ce dracu face Bates ! Dacă refu... vreau să zic, cîtă vreme nu ştim, mi putem face nimic. Dacă există măcar o şansă de a salva acest comando, nu trebui scăpată. Deci e necesar să cu-noaştem situaţia. ~

—- Ce vă face să credeţi că hunii n-au închis încă punga ? începu Shaker ca să cîştige timp

FURTUNA LA TOBRUK

93

— Cel mai bun mijloc de-a ne lămuri e de-a merge la faţa locului răspunse Stany ca s-o scurteze.

— E desigur un ordin, spuse Tool, întunecat la faţă şi potrivindu-şi casca.

— Cred că sînteţi cei mai în stare să scăpaţi nejumuliţi. V-am ales dintre toţi ceilalţi, dar... dacă refuzaţi, adăugă Stany coborînd glasul, nimeni n-e va şti vreodată, afară de voi, de Deale şi de mine.

Un bombardier cu elicele de la tribord înţepenite trecu razant, gata-gata să atingă dispozitivul rangerilor. Beciul yibră sub ecoul excesiv. Toţi plecară capul, aşteptînd explozia. Zgomotul scăzu la fel de repede precum se ivise : desigur că cei doi piloţi stăteau încleştaţi la comenzi, în-cercînd să scape de capcane ucigaşă a ruinelor şi să ajungă pînă la primele dune.

Tool îi aruncă o scurtă privire lui Shaker.

— în regulă, spuse el în cele din urmă, primesc,

— Vreau să ştiu exact ce se întîmplă dincolo de Oum es Sciausc, în douăzeci de minute să fiţi înapoi. Veţi'traversa ued-ul acolo unde s-au despărţit cele două echipe de şoc,

— Shaker vine cu mine ?

— Nu, el va pleca două minute mai tîrziu. Tool făcu o grimasă : idee de-a porni în ţara nimănui

nu-i surîdea de fel. Cea de-a pleca singur, cu-atît mai puţin. îi aruncă lui Stany o privire furioasă şi urcă din nou treptele, fixîndu-şi nelipsita cască-fetiş.

Aplecaţi în jurul ferestruicii, cei trei bărbaţi îl văzură curînd' cum se avîntă, îndoit din spate, pentru a traversa piaţa.

în răstimpul a douăzeci de secunde nesfîrşite, silueta ui se legănă pe panta înclinată a fortificaţiei. Nu trase nimeni.

— Uf ! făcu Shaker uşurat, n-aş fi crezut asta în ruptul capului.

P — Furtuna la Tobmk

PIET LEGAY

— E rîndul dumitale. Vei traversa ued-ul la jumătate distanţă de locul pe unde va trece Tool. Înot, la nevoie ! Nu mă interesează dacă te întorci ud leoarcă.

— Chiar fără armă ?

— Dacă trebuie, gol puşcă !

— O să încerc.

— Pleacă acum.

Pionierul reuşi să traverseze povhnişul strecurîndu-se de-a lungul faţadelor ciuntite.

Patruzeci de rangeri îl urmăreau cu degetul pe tră« fiaci. Dar după ce dispăru din unghiul lor vizual, nu se mai putu bizui decît pe iuţeala şi inteligenţa lui, dar cel mai mult pe noroc.

Fiecare ostaş, continuă să aştepte,.încercîno să nu ţină seama de minutele care treceau, unul după altul, sporind ameninţarea care plana asupra tuturor.

Descurajat, Haseldy încetase să-şi chinuiască binoclul de noapte. Se aşezase pe parapetul postului de telemetrie şi privea focul de ,,artificii"', sfidînd orice prudenţă. Fără îndoială. înţelesese pe deplin situaţia !

în beciul lui. Stany înjura în şoaptă, din cînd în cînd revenindu-i pe buze rugăciuni de mult uitate.

Patru explozii violente îl făcură să sară în sus o dată cu Deale.

— Asta a fost pe-aproape. domnule locotenent.

O coloană uriaşă de praf se învolbura în spirală pe malurile ued-ului Oum es Sciausc.

— Un covor de bombe lansat prea devreme, diagnos-Ucă Deale. aduîmecînd mirosul de amathol. Cu trei sute de yarzi mai încoace, îmi cădeau în cap...

— Aviatorii n-au o treabă prea uşoară, dacă li s-a interzis să facă o recunoaştere în prealabil.

— N-aş vrea să fiu în piele lor : ei...

— Dumnezeule Doamne !

Auzind exclamaţia superiorului său. Deale sări, în picioare, proptindu-şi pistolul-automat de parapetul feros I micii.

FURTUNĂ LA TOBRUK

95

f— Ce s-a întîmplat ? Nu văd nimic.!

«— Exploziile astea... E Bates. Aruncă tunurile în aer,

— Avea misiunea să le păzească.

— Dacă le distruge, înseamnă că nu mai are încotro. Mîna lui Stany apucă febril manivela telefonului de

campanie.

— Atenţie !

Trei oameni se iviră dintr-un morman de dărîmături. O fracţiune de secundă, viaţa lor atîrnă de-un singur fir, foarte subţire avînd în vedere încordarea fiecărui comando. *

Cu toate acestea, pe măsură ce umbrele se precizau, recunoscură uniforma rangerilor. Săreau peste tranşee extenuaţi. Cineva îi îndreptă imediat spre beciul unde se afla postul de comandă.

-— Soldatul Monroe, cu pionierii Tool şi Lewis.

— Ah ! bun, aprobă Bob. Ce s-a întîmplat ?

— N-am avut noroc, rosti gîfîind cel care răspundea la numele de Lewis. Păreau să ne-aştepte. Da, aşa e : ne aşteptau... Căpitanul Bates a trebuit să atace de două ori.

Ostaşul îşi înghiţea cuvintele, avînd respiraţia prea scurtă pentru a explica totul deodată.

— Ce-i cu tunurile ? întrebă Stany nerăbdător.

— Le-am venit de hac. Macaronarii au contraatacat. Bates a ordonat să se arunce totul în aer.

— Mulţi italieni ?

— Năvăleau de peste tot. Am fost nevoiţi să ne căznim o grămadă ! Mulţi dintr-ai noştri se luptau deja pe suprastructurile cazematelor. N-au putut fi preveniţi... \

Stany reprimă o strîmbătură de dezgust chinuind manivela telefonului E.E. 8.

— Ce se întîmplă cu subunitatea ?

— Altceva nu mai ştiu. Doar atît : cînd căpitanul a cerut voluntari s-o şteargă încoace, toţi au ridicat mîna.

— Cînd v-aţi întors, 1-ati întîlnit pe Tool ?

96

PIET LEGAY

— Era cît pe-aci să ne împuşcăm unul pe aitul şi..,

— Dar Shaker ?

— Nu l-am văzut. De altfel...

Ofiţerul făcu ostaşului un semn poruncitor să tocă.

— Da, am noutăţi, domnule colonel. Tunurile de -155 au fost aruncate în aer. Bates a dat de greu. Pare să aibă pierderi mari : italienii...

Un urlet răspunse celor spuse de Stany. Din fundul cazematei sale masive. Haseldy trînti telefonul pe soclul iui şi trase o lovitură zdravănă peste umărul telefonistului. Colonel ui coborî mai mult de-a rostogolul treptele care duceau la postul de tragere.

Radistul grupului privea spre mare, căci avusese timp berechet să-şi verifice instalaţia.

— Nichols : e în regulă, transmite cuvîntul cod ! Omul făcu stînga-mprejur, cu o sprinceană ridicată,

după care i se întipări un zîmbet imens pe faţa înnegrită de funingine. Se repezi la manipulator.

Haseldy se apropie de ambrazură. Spre mare noaptea Continua Bă !'i<-neagră ca smoala. Auzea valurile spărgîn-du-se pe întinsa plajă, dar nu putea zări nici măcar sclipirea lor albicioasă. Trase puternic în piept aerul proaspăt din larg.

Lansînd cuvîntul cod NIGGER, răsturnase complet situaţia, într-adevăr — şi îngrijorarea aceasta n-o împărtăşise nimănui — MARINA MILITARĂ PRIMISE ORDIN SA SE RETRAGĂ LA ORA DOUA. 1

Era ora unu şi cincizeci de minute.

Cei şase sute cincizeci de infanterişti de marină, care aşteptau răbdători în larg de peste trei ore, aveau să sosească acum cu toţii, spre a veni în ajutorul grupului Bates şi a zdrobi slaba apărare pe care o organizaseră probabil italienii în jurul capului de pod. Cît despre rangeri, rolul lor era practic terminat.

1 Cartierul General din Cairo, unde se aflau întruniţi ofiţerii superiori ai celor trei arme-, n-a primit cuvîntul NIGGER prin teleimprimator decît exact la ora 02, chiar în clipa cînd amiralul ST... Ise pregătea să dea navelor ordinul de-a se înapoia (n.a.).

Făcuseră destul.

Ofiţerul privi o clipă manipulatorul care ţăcănea sub "degetele antrenate ale radiatului. Îşi imagină semnalele gonind prin spaţiu, biciuind antenele celor două contra*-torpiloare, ale celor optsprezece vedete-torpilor, ale vaselor de escortă, ale Marelui Cartier General din Cairo. Se gîndi că înfrigurarea pune stăpînire în aceeaşi secundă pe fiecare din bărbaţii de pe bord şi că vedetele-torpi-lor duduie probabil îndreptîndu-se spre coastă.

Era exclus ca staţiile de radioascultare să aibă răgazul necesar pentru a detecta zona de unde se emitea : pentru cele şase litere erau necesare doar patru secunde. Ra-distul primise ordinul să le repete cu toată viteza şi fără întrerupere timp de un minut şi jumătate.

în larg NIMENI NU TREBUIA SĂ CONFIRME RE-CEPŢIONAREA. Semnalul transmis slujea doar pentru luarea măsurilor de debarcare.

Mai rămînea de balizat plaja cu o lumină albastră intermitentă pentru a ghida vedetele-torpilor spre uscat.

greşeală de numai trei sute de metri îi putea îndruma pe infanterişti de marină spre timpurile de mine, spre dispozitivele de apărare periferice, sau să determine navele să se înfigă în colţii epavelor care înţesau golful.

— S-a făcut, sir ! anunţă vesel radistul, înălţînd fruntea.

— Distruge staţia.

Haseldy urcă din nou pe platforma de telemetrie. Semnalizatorul mîngîia enormul proiector pivotant, al cărui fascicol luminos, extrem de subţire, bătea la peste două mile fără vreo refracţie în direcţia coastei.

— Dă-i drumul, Morgan. Nu încetezi să emiţi decît cînd îţi spun eu.

Ostaşul nu se clinti nici măcar cu un milimetru, stînd seu mîna crispată pe minerul de comandă şi cu privirea fixă.

— Haide, Morgan ! strigă Haseldy, crezîndu-1 ucis pQ ■loc de-o schijă rătăcită.

Dar Morgan era viu şi nevătămat. îl scălda o sudoare rece ca gheaţa, deşi' pe chipul lui se aşternuse o paloare de ceară.

■— Ostaş, ce-ai păţit ?

Omul coborî brusc braţul. Maneta pocni, ridicînd paletele obturatorului. Nici o rază de lumină. Proiectorul rămase stins.

Haseldy păli la rîndul său, înţelegînd imediat consecinţele acestei catastrofe.

— Ce-ai făcut ? şopti el consternat.

— Sînt... sînt douăzeci de minute de cînd îl meşteresc, N-am ce-i face. Nu izbutesc să scot nici cea mai mică scânteie din arc.

■— L-ai verificat la pornire ?

— Se-nţelege ! x

— Dar e de necrezut. Eşti sigur că ai..:

— Am verificat totul, sir, de zece ori, poate de o sută de ori. Nu mai înţeleg nimic.1 Dar chiar nimic !

Gata să izbucnească în plîns, ostaşul îşi pierdea stă» pînirea de sine văzînd cu ochii.

— Repară-1 ! îi ordonă scurt Haseldy. Repară-î imediat.

Părăsi platforma descumpănit la culme. Ce se va intîmpla acum ? Ce-o să facă vedetele ? Dar crucişătoarele, care urmau să atace de la mică distanţă vasele de aprovizionare din port ? Fără a mai socoti că nemţii aveau să riposteze dintr-o clipă într-alta. Era chiar de-a drep tul extraordinar că încă n-o făcuseră. Voiau, fără în doială, să se informeze precis asupra amploarei capetelor de pod înainte să determine direcţia de efort a contra-ata cului.

Haseldy pătrunse în camera de tragere chiar în clipa cînd radistul isprăvea de distrus staţia sa S.G.R. 694 Lămpi şi cristale de cuarţ erau presărate pe jos.

Vibratorul telefonului sună.

— Haseldy la aparat.

' Autentic (n.a.).

\

FURTUNA LA TOBRUK

99

E . 1

••- Locotenent Stany. S-a înapoiat şi al doilea trans» misionist. N-a putut să ajungă la Bates. S-ar părea că acesta e atacat din mai multe direcţii. încearcă să se re^ tragă spre noi luptînd.

— Nimic altceva ?

— Grupul meu din stînga s-a aflat sub tirul câtorva Slatti italieneşti. Caută să determine linia poziţiilor; noastre.

— Dă-le ordin să nu riposteze cu nici un preţ, r— înţeles. Infanteriştii sosesc ?

r=r Sosesc, domnule locotenent, sosesc, fiţi fără grijă.

CAPITOLUL X

Nu mai înţeleg nimic, Sir. Din moment ee-au lansat prin staţia de radioemisie blestematul acela de semnal, sînt sau nu obligaţi acum să-şi regleze drăcovenia aia de proiector, da sau cu ?bombăni un pîn-dar, enervat la culme din cauza aşteptării.

Viteza extrem de redusă pe care o menţinea vedeta-torpilor pentru a rezista hulei îngădui lui Pierson să audă spusele soldatului.

Cum să zăreşti un proiector de infanterie în acest •ocean de Clacări şi de praf în care se transformase Tobru-kul pe măsură ce trecea timpul ? Cum să distingi focarul unui semnalizator Scoţi de exploziile intermitente care *«• succedau pe uscat ea nişte ţîşnituri mereu reînnoite ?

Adineauri, cind SI im transmitea telefonic cuvîntul NIGGER pe pasarelă, crezuse în izbîndă şi-şi aliniase unităţile perpendicular pe coastă, ca pentru o probă de întrecere între iahturi. Manevră elementară, dar care fusese destul de greu de-efectuat.

Nu se petrecuse nimic, şi vedetele-torpilor se legănau periculos de mult pe marea tot mai agitată.

Pierson luptă contra ispitei de-a chema nava Sikh pentru a cere noi dispoziţii. îşi reaminti consemnele categorice de încetare a emisiunii.

Se întrebă dacă nu fusese o greşeală, — Tot nimic nou, şi arde pretutindeni, constată un in fanterist de marină.

\

13?

Ostaşii se ghernuiau unii într-alţii, luptând contra răului de mare care-i chinuia de aproape două ore. Şi priveau îngrijoraţi luminile pîlpîitoare ale

incendiilor, încercînd să deosebească clipirea rapidă a vreunui proiector. Debarcarea li se părea acum sfârşitul întregului lor chin. Orice era mai bine decît să se tot fîţîie în bătaia tunurilor pe puntea asta mînjită de dejecţii. Dacă tot trebuiau să moară, măcar să nu-şi dea duhul pe acest scrînciob.

— Ce-i drept, continuă Rodney, deşi nu-i vorbise nimeni, pifanilor nu le-o fi fpst prea moale sub un potop' ea ăsta.

— Ştii doar că s-a cerut aviaţiei militare să cruţe regiunea portului.

—r Da, dar macaronarii şi-or mai fi revenit. Vă daţi seama : două ore întârziere ! Poate că cel care trebuia să dea semnalul o fi fost ucis, sau proiectorul lui găurit ca o strecurătoare.

— Nu cunoşti pricina, aşa-i ? Nici eu. Aşa că taci din gură !

Mai clar nici că se putea, astfel că Rodney nu mai scoase o vorbă.

Pierson bătu darabana un timp pe cutia compasului.

Ce aveau de făcut ? Să dea ordinul de înaintare ? Cu-vîntul NIGGER trebuia să preceadă doar cu foarte puţin timp debarcarea şi pornirea primelor valuri de asalt. Trecuseră zece minute încheiate de cînd Slim primise mesajul. :

Şi ce făcea oare flotila a cincisprezecea ? Cele două vedete ale sale goneau oare spre port, aşa cum li se ordonase ?

Pierson simţi că-i tremură picioarele. Fie pentru .ţă stătuse ore întregi în aceeaşi poziţie fără să se aşeze, fie din cauza tensiunii nervoase ori a lipsei de somn, sirrţţi brusc dorinţa să bea o ceaşcă de cafea fierbinte. ,., .

Zgomote confuze şi sunetele unor glasuri îl făcură să se întoarcă. Unul din pîndari impuse tăcere infanteriştilor de marină înainte de-a se apleca spre Pierson.

— Vedeta Oscar nouă şapte semnalizează că rezistă tot mai greu hulei.

Pierson îşi încleşta atît de tare maxilarele că începură sâ-1 doară, înainte de-a răspunde :

Comunicaţi-i să rămînă în formaţie cu orice preţ. Să eşueze pe plajă, daeă nu se poate altfel, dar să-şi debarce infanteriştii cînd voi da ordinul.

\f— Asta-i tot, sir ?

fc— în ce mă priveşte, asta-i tot.

Pierson privi cronometrul încastrat in panou : două şi cincisprezece !

Probabil că Rodney ghicise adevărul : proiectorul nu funcţiona, indiferent din ce cauză. Prilejuri de defectare se găseau cu duiumul. Chiar ostaşul respectiv poate că o fi fost oraorît în timp ce străbătea oraşul. într-un atare infern, era imposibil de regăsit, cu aparatul său. Grupul de comando aştepta

probabil pe plajă, blestemînd Marina militară că-1 lăsase baltă. La urma urmei, NIGGER nu vestea oare distrugerea sau capturarea celor trei baterii ?

— X) să ne mai apropiem, anunţă Pierson. P'îndar, semnalizează formaţiei că vom înainta cu viteză redusă, cap compas o sută patruzeci.

— Am înţeles, domnule comandant !

Omul zbieră o bună bucată de timp în portavoce.

■— Spune-le celorlalţi să se stringă în jurul nostru, zise în încheiere Pierson. Nu e momentul să rămînă în urmă. Cu jumătate viteză înainte !

Vedeta-torpilor fremăta. Apa începu să lunece din nou pe lîngă coca sa profilată pentru viteză, şi vîntul mîngîic chipurile transpirate ale pîndarilor.

Pierson, obişnuit ca Rodney să-şi dea cu părerea, era decepţionat de tăcerea acestuia, uitînd că nu trecuse mult de cînd îl admonestase.

:— Tot nimic, pîndar ?

— Nimic, sir. Vedetele ne urmează.

<— 'încetează orice semnalizare. Fă ce ştii ca să ninse Hm exact în dreptul pifanilor. chiar de-ar fi să mergem

■ \

FURTUNA LA TOBRUK

101

de-a-ndaratelea. Vreau să sosim acolo unde ne aşteaptă, şi nu altundeva.

Omul făcu o strîmbătură al cărei sens era evident, de parcă ar fi luat drept martor orizontul cuprins de flăcări.

— Descurcă-te. Din clipa asta eşti pilotul întregii flotile !

Marinarul scoase un fel de scîncet şi-şi duse la ochi binoclul greu, cu lentile albăstrii. Exploziile deveneau tot mai distincte pe măsură ce distanţa se micşora. Uneori se auzea vuietul profund al incendiilor, amestecat cu pî-rîiturile repezi ale lemnului uscat. Şuieratul bombelor sau al proiectilelor subcalibrâte domina cîteodată vacarmul.

Un fuzelaj incendiat străbătu tot cerul înainte de-a se prăbuşi într-o jerbă de scîntei1 !

— Ne aflăm la mai puţin de-o milă, sir, anunţă un pîndar.

— Nu vezi nimic ?

•— Nimic ! Formaţia ne urmează.

— Ţine mereu coasta sub observaţie, mormăi Pierson, care se aştepta să fie descoperit dintr-o clipă într-alta de pîndar ii nemţi. ,

Din fericire, aviaţia militară britanică atrăgea asupra ei toate fascicolele de lumină ale proiectoarelor. Era de-ajuns ca unul singur să fie îndreptat spre mare, ca în secunda următoare să se dezlănţuie infernul.

Pierson ştia care ar fi fost rezultatul unui tir precis asupra unei vedete cu puntea supraîncărcată de ostaşi incapabili să se apere. Izgoni cu o strîmbătură imaginea care se impusese minţii sale.

Luminile înroşeau marea de jur împrejurul flotilei şi umbra vedetei se legăna cînd şi cînd pe-o hulă de culoarea sîngelui. La bord fiecare îşi ţinea respiraţia.

— E greu de menţinut legătuia optică cu restul flotilei, domnule comandant ! semnală al doilea pîndar.

1 Pînă în momentul pornirii vedetelor la atac, batalionul 114 Jfc artilerie antiaeriană (FLAK) trăsese 0 500 de obuze, dbborînd 28 de bombardiere grele (n.a.).

PIET LEGAY

— Chiar la viteza asta ?

— Hula sporeşte.

—- Descurcaţi-vă cum ştiţi, dar fără portavoce.

Pierson ştia că cea mai mică adîncitură între valuri putea ascunde în întregime linia joasă a unei vedete-tor-pilor.

Ideea unei eventuale întoarceri îi trecu prin minte. Avea tot mai mult certitudinea că va fi vorba mai curînd de-o evacuare decît de-o debarcare. Vor avea trupele răgazul să ajungă la obiectivul lor în puţinele ore de întuneric care le rămîneau ?

O furtună de explozii salută aruncarea unui covor de bombe. în străfulgerările scînteietoare, coasta se profila cu precizia unui decor.

— Deviem spre tribord, domnule comandant !..; Şi ne aflăm periculos de aproape.

— Babord douăzeci şi cinci, ordonă Pierson. Să-mi «trageţi atenţia cînd veţi crede că ne aflăm în faţa ued-u-lui. Dacă e vorba de altceva, păstraţi-vă părerile pentru voi.

— S-ar zice că hunii au orbit cu toţii ! bombăni un infanterist de marină.

Cum de nu fuseseră încă zărite cele nouă vedete care se legănau la mai puţin de opt sute de metri de coastă ?

— Atenţie; domnule comandant ! Sikh vine drept spre noi !

— Pe drum înapoi ! urlă Pierson, zdrobind aproape inter fon ui.

Duduind ca o locomotivă aflată în plină viteză, uriaşa cocă a distrugătorului se năpustea spre vedeta-torpilor. Mastodontul, orb, brăzda valurile cu etrava-i puternică.

Vedeta-torpilor, a cărei viteză era aproape nulă, nu avu de învins nici o inerţie şi răspunse imediat. îngrozit, Pierson văzu flancurile blindate ale distrugătorului astu-pîndu-i vederea la mai puţin de cincizeci de metri, li

ghicea silueta elegantă după luminile de la orizont pe care le acoperea trecînd, şi care reapăreau în urma lui.

FURTUNA LA TOBRUK

103

Brusca manevră făcută de Lucky-Mae surprinsese toate vedetele şi o oarecare derută începu să-şi facă loc în rînciul flotilei.

— înainte cu toată puterea ! ordonă Pierson pentru a-şi relua locul. în timp ce pîndarii se agitau frenetic în ■toatele iui.

— Mii de tunete, acum e în regulă'! bolborosi Rodney, fe'păsînd pe timonă cu toată greutatea trupului său.

., Fulgerător-,, un proiector de coastă îşi lansă raza spre Ift'p Uriaşul fascicol de lumină'albastru-deschis mătură crcsla valurilor, şovăi cîteva clipe şi prinse în plin coca ■distrugătorului Sikh.

. O bubuitură îi răspunse imediat : distrugătorul deschisese focul, scuipînd prima salvă. Patru obuze de 210 ■Spiră mugind spre ţărm.

Acum alarma era dată oficial. 1 ! ' Pe de altă parte, Pierson, ordohînd o jumătate de în-loareere fără a reduce viteza torpilorului sau, evită uci-gaşa îmbrăţişare a proiectorului. I" — Zulu la tribord în faţă !

Pîndarul tocmai zărise al doilea distrugător indrep-fedu-se cu toată viteza spre intrarea în port.

— Atacăm ! strigă Pierson, in mintea căruia nu mai stăruia nici o îndoială.

Vedeta se avîntă în fruntea formaţiei. ■— Transmite-le prin portavoce ordinul să ne urmeze. I — înţeleg, sir .'

— înainte cu toată puterea ' încărcaţi tunurile.

Pe puntea pupa, în timp ce se roteau mitralierele cu Bouă ţevi, infanteriştii de marină se scuturau de apă, po-fcrivîndu-şi pentru ultima oară curelele echipamentului. JLJna după alta, ţevile pieselor Lee-Enfield se înălţară pentru a înclicheta primul încărcător. Spre puntea prora,

'Erau orele patru. dimineaţa. Un locotenent din regimentul k FLAK descoperise distrugătorul Sikh (delectai în prealabil pxm ■hdioiocaioi) cu un proiector de antiaeriană de 30 de centimetri ha.).

103

P.IET LEGAY

tunul Bofors 40 oscila greoi, în timp ce încărcătorul unu înzăvora ehiulasa peste un proiectil trasor.

Datorită acceleraţiei, viteza făcea aerul să şuiere, şi cei doi pîndari lăsară capetele în jos, să poată ţine ochii deschişi. Aplecat înainte, ţinînd

timona nemişcată, Rodney continua să privească înspăimîntătoarea furtună de flăcări spre care era aţintită etrava.

Pierson ţinea ochii pe jumătate închişi şi chipul său ascetic devenea şi mai dur în lumina schimbătoare.

— S-a pierdut legătura cu Little Daisy 124, domnul» comandant.

— Ne va urma cum poate.

O jerbă de trasoare împroşcă suprastructurile distrugătorului H.M.S. Zulu, aruncînd mari cantităţi de apă pe punţi.

— Tir de reglaj... ticăloşii, nu-şi pierd vremea ! Nava viră spre babord. Reculul tuturor turelelor se

prodttBe simultan, şi noaptea se umplu de răcnetul sălbatic al proiectilelor. Pe coastă o baterie apăru înconjurată de fulgere. Sikh deschise focul la rîndul său, trăgând în toate direcţiile.

— Oscar nouă şapte a luat-o înapoi, domnule comandant.

— Eşti sigur ?

— Absolut sigur : nu mai înainta aproape de loc.

— Ai rămas în contact optic cu celelalte ?

— Cam greu. Pornirea noastră le-a surprins pe toate. H.M.S. ZuZu a provocat o întreagă încurcătură ţîşnind înainte.

— Le vezi ori ba ? —■ Nujpe toate !

Pierson era ispitit să dea ordinul de reducere a vitezei pentru a îngădui celorlalte vase să-1 ajungă. Dar alarma fusese dată ; bateriile de coastă intacte şi distrugătoarele se împroşcau reciproc într-un duel ucigător de artilerie. Pe uscat toate trupele disponibile urmau să iasă din adăposturi, iar statele-majore, încă existente, erau nedumerite de tăcerea celor trei baterii de la Oum es Sciausc.

FURTUNA LA TOBRUK

8.43

Prin urmare, trebuiau debarcaţi cît mai mulţi ostaşi înainte ca nemţii să se dezmeticească.

Tirul fiind reglat prea lung, un obuz vîjîi pe deasupra flotilei. în port noi proiectoare se concentrau asupra distrugătorului Sikh, care riposta fiecărei lovituri. H.M.S, Zulu ca şi distrugătoarele de escortă din clasa Huni nu fuseseră încă detectate.

— Formaţia se împrăştie, domnule comandant !

La strigătul de alarmă al pîndarului, Pierson începu să blesteme. Era prea aproape acum ca să manevreze, iar zgomotul asurzitor al motoarelor împiedica folosirea megafoanelor. Să micşoreze viteza, nici gînd. Mai curînd

să profite la maximum de faptul că nici un proiector nu-şi aţintea încă degetul de foc asupra vedetelor.

— Asta-i nebunie curată ! exclamă deodată Rodney, : care în faţa unui asemenea spectacol nu mai reuşea să-şi ţină gura.

Avea pur şi simplu senzaţia că pătrunde în incendiu : |pe uscat, pe mare sau în aer, păduri de serpentine multicolore se încrucişau şi fiecărui ostaş i se părea întrucîtva că a ajuns în iad după ce-a străbătut o lungă boltă de luină.

— Măcar eşti sigur de obiectiv, pîndar ?

Pierson fu nevoit să repete întrebarea, căci ostaşul nu ărea să-1 audă, ocupat cum era să privească straniul reuzet incandescent a cărui gură se căsca dinaintea lui.

— Ei. pîndar !

— Domnule comandant ! strigă omul, cred că cele ouă ieşituri se află în faţa noastră. Mi s-a părut că văd..„

— Ah ! ţi s-a părut ! exclamă furios Pierson.

Dar ce să-i reproşezi unui ostaş care se trezeşte deo-ată că i s-a încredinţat o responsabilitate zdrobitoare, omplet disproporţionată faţă de îndatoririle pentru care fost pregătit ?

Oceanul de flăcări se oglindea acum în apă de parcă edeta ar fi traversat un strat de păcură aprinsă. Primele mănunte ale coastei se precizau dansînd : ruine şi reţele e sîrmă ghimpată. Nimic nu mişca încă, şi această liişte avea în ea ceva sinistru.

105

PIET LEGAY

Prea tirziu spre a iace calo întoarsă : distanţa era de ciţiva zeci de metri. Primele valuri se spărgeau rostogolind u-se. Înspumate. Pe puntea pupa infanteriştii de marină se pregăteau,, gata să sară. Treizeci de mae-wesl *-uri cu copcile descheiate zăceau presărate pe punte,

In acel moment Pierson Înţelese câ următoarele secunde vor fi hotărîtoare pentru viaţa lui. Daca nimerise pe altă plajă, nu va exista îndurare nici pentru el, nici pentru vreunul din cei care bîţîiau de frică în preejmă-î

— Sikh a fost iovii 1 strigă cineva cu un glas din care răzbătea spaima.

'Pierson strînse mai tare parapetul şî simţi frica amorţind u-i creierul şi paralizîndu-i membrele.

— Reduceţi viteza 1 izbuti el să bîiguie inalnt? de'-s se lăsa în voia soartei.

1 Denumire populară a unor centuri de salvare (după numeÎJ unei foste vedete de cinema) (n/t,).

CAPITOLUL XI

uforia care cuprinsese la început grupul de coif** mando condus de Haseldy fu spulberată de un duş rece. Bucuria provocată de ştirea că grupul Bates distrusese obiectivul fixat fusese urmată de îngrijorare ; apoi, pe măsură ce trecea timpul, de consternare.

In cîte-o groapă săpată la repezeală înapoia unei grămezi de bolovani sau ghemuiţi după vreun parapet format din saci de nisip, fiecare ranger privea cu teamă spre ruinele alburii. Dar în mintea lor — obsedată de plaja care ghiceau că se încăpăţînează să rămînă pustie în ciuda ■cărărilor pe care reuşiseră să le balizeze printre timpurile de mine — blestemau Marina militară.

Nici unul nu aflase de cele întîmplate cu proiectorul, ffii furia lor se cristaliza în jurul nevăzutelor vase care reprezentau pentru ei salvarea şi viaţa.

încetul cu încetul, încetară să mai aştepte duduitul estompat al metoarelor navale sau tropăitul înfundai al ostaşilor îndreptîndu-se spre capul de pod.

Numai datorită disciplinei de fier care le intrase în ' sînge rămîneau ţintuiţi la pămînt, înghesuiţi spre mare, pinaintea lor înfinzîndu-se doar neantul. Mulţi dintre ei, Atentaţi să se strecoare printre dărîmături şi să scape din fecească capcană ucigătoare, trebuiau să-şi concentreze în-Itreaga voinţă spre a nu ceda ispitei.

In beciul unde umezeala mării străbătea prin pereţi Jub formă de mucegaiuri tentaculare, sergentul Deale şi Jpob Stany stăteau tăcuţi de-o bună bucată de vreme. Şi ri treceau prin toate fazele descurajării.

Fără să ştie, cei doi se gîndeau la acelaşi lucru : Cît *de mult ar fi preferat, in clipa aceea, să n-aibă nici un fel de grad, nici o răspundere, ca să-şi noată încerca norocul SINGURI !

\ Dar iată : dacă un ostaş părăsea locul unde se găsea, izbutind să revină la grosul trupelor, era un erou. Dacă un gradat părăsea postul nu era decît un trădător. Şi dacă reuşea cumva performanţa de a străbate printre gloanţele nemţilor, nu-î folosea decît pentru a cădea .sub acelea ale unui pluton de execuţie.

Bubuiturile bateriilor FLAK cunoscură un scurt răgaz. Pe cerul negru smocurile de lumină deveniră mai puţin dense.

— S-ar zice că antiaeriana a obosit, bombăni Deale. care simţea cum i se închid încet-încet pleoapele de somn.

Tensiunea momentelor pe care le trăia îl făcea să uite cele cinci zile de deşert pe care trebuise să le îndure pentru a pătrunde în Tobruk prin sud.

— Şi bombing-covimand-u\ de asemenea, zise Stany cu un glas obosit, păcat că n-a puiul amuţi toate aceste baterii de la prima lovitură.

Subofiţerul schiţă un zîmbet amar.

— Şi toate astea de pomană 1 Jalnic !

Bob Stany ridică ceasul pînă în dreptul ochilor. Slaba luminozitate, a acelor cadranului îi arăta că <• aproape patru.

\ — La ora asta ar fi trebuit să fim cu toţii reîmbai caţi... şi infanteriştii de marină aşijderea, în urma noastră, îndată se luminează de ziuă.

Figură energică a lui Deale se încorda deodată.

— Ascultaţi, sir ! S-ar spune că... da, e o salvă (!<■ marină ! Una zdravănă !

Într-adevăr, Stany auzise şi el mugetul obuzelor trase de distrugătorul Sikh,

Un nou infern se dezlânţuia, după cel dinainte, şi tra soarele înlocuiră treptat şuierăturile bombelor de cinci sute de livre.

FURTUNĂ LA TOBRUK____147

— încep să mă dumiresc : mărimile de la statul-major au hotărît să anuleze debarcarea infanteriştilor din cauza lui Bates : prea mare întîrziere. Trec la partea a doua : atacarea aprovizionării.

". — Şi atunci cu noi, cum rămîne ?

— Păi, ne-or fi uitat. Nouăzeci de rangeri nu-i mare lucru pentru ei ! ''•<.'•.-,

Stany îl auzi pe Deale respîrînd tot mai apăsat. Duelul de artilerie se repercuta în toate direcţiile. Din beci cei doi nu puteau vedea scăpărarea ciocnirilor.

— By J'ove !1 iată-i, sir !

Un freamăt străbătu fortificaţiile. '

— Marinarii ?

— Nu... italienii !

Bob Stany avu o senzaţie de greaţă. De data aceasta totul Se sfîrşise. Vînatul urma să fie ucis. încercă să-şi izgonească din minte imaginea cadavrului său sfîrtecat sub dărîmăturile beciului. Şi totuşi în felul acesta avea să sfîrşească.

Chipul lui Nancy pluti, de pe-acum neclar, înapoia pleoapelor închise.

O iubise cu-adevărat. Nu încetase să se gîndească la ea, să retrăiască în sine, cu o încîntare mereu reînnoită, rarele clipe pe care le petrecuseră împreună. Dar nu fusese decît un vis. Şi un vis trebuie neapărat să ia sfîrşit.

Trecea fără nici o tranziţie de la vis la coşmar, asta era tot.

Tras de cine ştie unde, un glonţ se izbi de frontonul ferestruicii cu un zgomot înăbuşit.

— Blestemaţii ! bombăni Deâle cînd jerba de scîntei se stinse.

0 rafală de mitralieră Statti îşi făcu auzit zgomotul de hîrîitoare şi schijele ţiuiră îndelung printre ruine.

— S-ar zice că s-au enervat macaronarii, spuse Deale, suduind cu un zîmbet sinistru.

— Chestiune de minute pentru noi.

1 Pe Jupiter ! (engl.)

— Sper că măcar Flota îi pisează zdravăn înspre port.

— E-o porcărie, ne vor face să plătim pentru toţi camarazii lor ucişi în adăposturi !

— Sigur, vă daţi seama ce bucurie va fi pe capul lor cînd s~o lumina de ziuă.

Stany se îmbăţoşă.

— Nu încape îndoială, sergent ! zise el scurt. Ai cumva intenţia să te predai ?

— Da, domnule locotenent. Cînd o luptă devine zadarnică, cred că singurul lucru raţional e să te constitui prizonier. E chiar o datorie. Tot restul nu e decît utopie. Aparţin uneia din cele mai bune unităţi ale armatei britanice. O ştiu, pentru că am asudat destul ca să-mi obţin tresele. Şi numi s-a urcat la cap !

Bob aprobă, în minte doar.

—.Oricum, nu dau multe parale pe pielea celor care au fost puşi să îmbrace o uniformă germană !

■— Toate greşelile se plătesc, mai ales acelea ale comandanţilor.

Deale îşi lipi deodată obrazul pe patul armei sale. Pis-tolul-mitralieră Sten se imobiliza înainte de-a ţîşni din el o scurtă rafală. în locul cu pricina, o grămăjoară cenuşie se chirci la baza unei faţade în care se căsoau găuri.

— Straşnică lovitură, Deale !... Dacă vrei cu tot dinadinsul să fim reperaţi...

Soneria piţigăiată a telefonului îl amuţi pe Stany, care tresări de emoţie.

— Locotenent Stany ? Aci Haseldy. Flota de război a deschis focul...

— Italienii noştri la fel !

— Ceva nou cu Bates ?

— Nu se mai aude nimic de douăzeci de minute... cred că au încetat să-şi mai pună întrebări.

— Cînd crezi că vor ataca nemţii ?

— Oricum, nu mai durează mult, ocupă poziţii. în jurul nostru.

— Te prezinţi imediat la mine în cazemata de tir. Repet : imediat.

FURTUNA LA TOBRUK

109

Stany nu mai avut timp să confirme : Haseldy închisese telefonul. Atinse antebraţul lui Deale, stînjenit că părăsea linia avanposturilor în clipa cea mai grea şi convins că n-o să-şi mai vadă vreodată subofiţerul adjunct, li spuse, evitînd să-1 privească în ochi :

— Mă cheamă comandantul. Mă bate gîndul că poate e vorba s-o ştergem cîte unul !

N-auzi răspunsul, acoperit de bocănitul paşilor săi urcîrtd treptele. Afară i se păru că bombardamentul naval ia proporţii pe care nu le bănuise. In partea de sud a oraşului incediîle continuau să-şi înalţe flăcările. Absenţa vîntului le înălţa spre cer ca pe nişte torţe uriaşe.

— Ne lasă baltă, aşa-i, sir ? scînci un ranger pitit după O fîntînă cu cimentul fărîmiţat.

Stany îl recunoscu pe Conway.

— Ba nicidecum... negă el sărind într-o tranşee de legătură.

Cu faţa spre larg, în direcţia de tragere a cazematei, I Haseldy nici nu întoarse capul cînd radistul, transformat I în santinelă, îi anunţă sosirea lui Bob.

— Ai vreo idee despre motivul pentru care te-am che _

■ mat, domnule locotenent ? întrebă el de cum auzi scrîş-I nind pietrişul în spatele său.

— Absolut nici una, sir, şi...

Stany închise gura : un vas ardea în larg, rotindu-se

■ nebuneşte în jurul lui. Coama flăcărilor îl transforma în I rug. Cîteva turele mai funcţionau, scuipîndu-şi obida.

— Uite-aşa ţine de unsprezece minute, spuse întune-MCat Haseldy. Ciudat că n-a explodat încă. Ar fi fost mai } bine pentru bieţii băieţi care se pîrjolesc înăuntru.

■ Glasul nu trăda nici cea mai mică emoţie. Bătrînul ■jbfiţer spusese asta întocmai cum se enunţă un adevăr ele-■nentar, ca şi cum era vorba de-o constatare de logică pură.

— Celelalte s-au retras ?

\ — Nu, domnule locotenent. Şi se trage de peste tot. '■Cred că vor plăti scump lovitura asta în plin !... Adic.eauri

I lun distrugător s-a apropriat să-1 remorcheze.

II - Şi?

110

— A fost nimerit înainte de-a se putea apropia suficient. A priceput cum stau lucrurile şi a luat-o la sănătoasa, afundîndu-se în beznă i1

In acel moment Bob Stany avu certitudinea că totul e pierdut.

— Şi cum lămîne cu noi, în povestea asta ? Şi-au bătut zdravăn joc de noi la statul-major mixt. Cui îi pasă de cincizeci de aventurieri ?

— Ai ceva de propus ?

0 rafală de Spandau ţăcăni în noapte. Ii răspunse detunătura seacă a unui Lee-Enfield şi mitraliera amuţi.

Deodată, un clipocit intens se auzi dinspre plajă. Nu, nu era un vis ; zgomotul se preciza. Desprinzîndu-se din întuneric, fleŞcăind printre ţîşnituri continue de spumă, un in!'anl<>ris| de marină ajunse pe nisip.

Uluiţi, cel doi ofiţeri rămăseseră neclintiţi, privind amănunţit uniforma kaki leoarcă de apă ; casca teşită şi jambierele montante..

Ostaşul avea un pistol automat pe care-1 aţintea drept înainte, amenînţînd întunericul.

Desfăşuraţi în trăgători, ceilalţi infanterişti de marină se iviră ia rîndul lor. Lucru ciudat, se culcau fără nici un zgomot.de cum ajungeau pe nisipul uscat şi li se zăreau baionetele lungi înclinîndu-se pînă la orizontală. ,• — Nu se poate ! zbieră Haseldy, nevenindu-i să creadă. * Trecu prin faţa radasţului şi, cu Stany pe urmele paşilor lui, se năpusti în întîmpinarea infanteriştilor de marină. Avea impresia că o adevărată mulţime urma să apară.

Ostaşul cu pistolul, doar îngenunchiat, privea cazemata mută. Se răsuci instinctiv cînd apăru Haseldy.

— Iatâ-vă, în fine, marinarilor ! glumi colonelul, beat de fericire.

1 în realitate, văzînd distrugătorul H.M.S. Sikh în dificultate H.M.S. Zulu, nava-soră, s-a apropiat să-i arunce un cablu de ama rare. A reuşit să remorcheze epava, dar un obuz de 88, oricît s-ar părea de necrezut, a rupt cablul. Puţin mai tîrziu, H.M.S. Zulu ; lovit de trei ori, s-a scufundat imediat, atins de-o baterie jtSlianu dotată cu tunuri englezeşti de 76,5 ! (n.a.).

FURTUNA LA TOBRUK

111

O mare rumoare se stîrni in rândul rangerilor, care simţiră cum li se destind nervii dintr-o dată.

Ofiţerul de marină se ridică şi salută reglementar, ig-norînd mina întinsă.

— Căpitan-locotenent J, E. Pierson, ofiţer de punte î

— Ofiţer de punte ! aproape că strigă Haseldy de bucurie adresîndu-se lui Bob, ai auzit vreodată ceva mai frumos în viaţa dumitale ? Dar, lăsînd asta, ne-aţi băgat în toţi sperieţii !

— Proiectorul de semnalizare, începu ofiţerul, fără un zîmbet pe faţă.

— Defect. Vă cerem scuze. Fără îndoială că din cauza bombardamentului, răspunse Haseldy, pe care răceala cazonă a lui Pierson începea să-1 indispună. Ştiţi că a trebuit să străbatem toate lucrările de apărare ale naziştilor !

Pierson dădu din cap cu aerul că ştie despre ce e vorba.

— Ne socotim onoraţi că am putut să vă venim în ajutor, domnule colonel.

— Ce efectiv aveţi ?

— Patruzeci de ostaşi pe vedeta mea. Restul flotei vine din urmă. Am întîmpinat multe greutăţi pînă să vă găsim, căci aşteptăm de trei ore în larg. Deriva de coastă...

Cuvintele acestea cuprindeau oare un reproş discret ? Comandantul grupului de comando se prefăcu a nu-1 fî remarcat. Arătă spre flăcările şi ţîşniturile de aburi care înconjurau acum distrugătorul.

— Şi dumneavoastră aţi întîmpinat unele dificultăţi suplimentare, după cum văd.

— E Sikh. Trei obuze perforante în carenă. Maşinile inundate. Nu-1 mai poate ajuta nimic, nu mai răspunde comenzilor.

— Bine, spuse Haseldy. Ostaşii dumitale sînt prea expuşi pe plajă. Trebuie evitată aglomerarea cînd vor sosi ceilalţi. Ar fi mai bine să treacă la nivelul perimetrului meu.

— Dimpotrivă, cred că ar trebui menţinuţi ca unităţi constituite. Dacă se amestecă eu pifa... cu cei din

152 ' PIET LEGAY

grupele de comando, nu-i vom putea regrupa spre a-i trimite...

Haseldy făcuse doi paşi înapoi. O arteră a gîtului îi zvîcnea puternic şi chipul i se înăsprise.

— Mi-e teamă câ va trebui să vă dezamăgesc, domnule căpitan-locotenent. Dar mai înainte de-a vă trimite ostaşii la asalt trebuie totuşi să

existe o plajă de debarcare. Dacă vreţi s-o menţineţi, grăbiţi-vă să-mi întăriţi rîndurile. k

Pierson şovăi şi privi neliniştit spre larg. Cei doi ofiţeri îi surprinseră gestul şi o umbră de îngrijorare trecu pe chipul lor.

Un şuierat rapid răspunse întrebării care le ardea deja buzele: a doua vedetă se apropiase de coasta joasă cu vite/:! redusă, profitînd de pescajul său foarte mic.

Infanteriştii de marină se lăsau să alunece de-a lungul borduriloi, ţinîndu-se încă de punte înainte de-a face, precauţi, primul pas. Alţi patruzeci de ostaşi se desfăşurări, înainl.înd calm, cu arma ridicata deasupra căştii.

Efectivul lor depăşea acum pe cel al rangerilor. care, recăpătîndu-şi pe jumătate calmul, îşi văzură numărul sporit acum de peste două ori.

— Baker prezent la post, sir, raportă uh sergent-ma-jor pocnind din călcîie.

Vedetele porneau înapoi cu mare înfrigurare, grăhin-du-se spre vasele de transport pentru a,aduce a doua serie. • •

— Voi avea nevoie de oameni care să jaloneze drumul, domnule colonel, remarcă Pierson yăzînd cele două subunităţi aliniindu-se la aceeaşi înălţime pe nisipul îngheţat. Ostaşii mei nu cunosc poziţiile dumneavoastră. Riscă...

— Newmann ! Caporal Newmann ! strigă Haseldy, Bărbatul se ivi ca ieşit din pămînt, fără ca vreun

zgomot să-i fi trădat prezenţa. Pierson îşi stăpîni dorinţa de a face un pas înapoi la această apariţie bruscă, pocită de-o informă bonetă de lînă sub care se zărea strîmbîn-du-se un chip murdar.

FURTUNA LA TOBRUK

112

— Ia cele două grupe. Vor fi întărite primele linii. Prima grupă la stingă, cealaltă la nivelul cazematelor exterioare.

Unul după altul, infanteriştii de marină se ridicară în picioare, avînd grijă ca nici un grăunte de nisip să nu vină în contact cu chiulasa armei lor.

Stany, Pierson şi Haseldy rămaseră singuri, cu privirile îndreptate spre larg. Canonada continua cu aceeaşi intensitate şi salveie se succedau fulgerător. Portul era scăldat literalmente, în flăcări.

Cîteva grenade explodară printre poziţiile rangerilor, apoi tăcerea se lăsă din nou.

— Am scăpat şi de data asta, mormăi Haseldy, urmărind de curiozitate schimbarea la faţă a lui Pierson.

Triumfător şi cu o nuanţă de dispreţ la început, devenise încordat, apoi înspăimintat. Ofiţerul de marină arunca într-ascuns tot mai dese priviri către bezna de nepătruns a mării.

— Credeţi că vor porni la atac imediat ? întrebă el ca să creeze o diversiune şi să scape de privirile, pe care le simţea aţintite în ceafa lui. .

■— E chiar de mirare că încă n-au făcut-o ! —- Nemţii sau italienii ?

— Cu siguranţă că şi unii şi alţii. Spuneţi-mi, pomeneaţi de-o flotilă. N-am văzut decît două unităţi. Unde sînt celelalte, domnule căpitan-loqotenent ?

Pierson îşi strînse buzele subţiri înainte de a răspunde dintr-o răsuflare :

■— Mi-aş da solda pe zece luni s-o ştiu.

— Optzeci de ostaşi, e bine. Cu ai mei fac o sută douăzeci. Numai că de partea cealaltă sînt douăsprezece mii !

—■ Proiectorul de semnalizare....

—■ Ştiu. Mulţumesc ! rosti tăios, printre dinţi, Haseldy, întorcîndu-i spatele.

Înainte de-a se îndepărta, se adresă lui Stany:

113

PIET LEGAY

:— Am să minez cele două tunuri de 180, domnule locotenent. Vei rămîne pe plajă *ă călăuzeşti... „al doilea val" !

Tonul şfichiuitor nu admitea replică.

Pierson îşi aţinti ochii negri spre silueta care se îndepărta, apoi plecă privirea spre Stany. Tresări cînd dădu cu ochii de plăcuţa de identificare cusută pe buzunarul, sting al uniformei de campanie a acestuia,

— N-am înţeles prea bine numele dumneavoastră, se justifică el.

— Scuzaţi-mă, am uitat să mă prezint. Locotenent Stany Bob, din L.R.D.G.

■— Stany... Dumneavoastră !

— Ce vă miră ? Ne-am mai întîlnit ?

Aerul fî.;îi deodată repede, s-ar fi zis că şopteşte cineva, şi urmă imediat fulgerul ucigător al unui obuz de mortiere. Se treziră amîhdoî cu nasul în nisip, în timp; ce schijele înstelau betonul cazematei deasupra capului lor.

Un al doilea proiectil făcu să ţîşnească în aer o coloană de pămînt la zece metri de ţărm.

— Tir de reglaj, spuse Stany, scurmînd frenetic nisipul cu mîinile şi cu picioarele.

Lîngă el, Pierson îi imita gesturile, lopătînd nisipul cu o energie înzecită de spaimă.

O tăcere apăsătoare se lăsă din nou asupra plăjii. Stany se opri deodată, înălţînd capul.

Asurzitorul zgomot al bombardamentului fusese curmat brusc de-o acalmie alcătuită din miile de pîrîi-turi ale incendiilor, foşnetul valurilor sau chiar, uneori vreun obuz răzleţ. Puţinul care se mai vedea din distrugătorul Sikh era pe cale de-a fi înghiţit de valuri. în zare. o navă la pupa căreia se mai vedeau licăririle roşcate ale unui incendiu se îndepărta cu toată viteza.

Bombardierele dispăruseră. Antiaeriana amuţise din-tr-o dată.

FURTUNA LA TOBRUK

114

Pentru prima oară, locotenentul Stany simţi cum il străbate un val de panică. Niciodată, nici în misiunile cele mai periculoase, nu se aflase într-o asemenea situaţie, fără măcar o fărîmă de speranţă.

' Cu spatele spre apele pustii ale mării, în mijlocul unui oraş avînd o garnizoană disproporţionat de numeroasă, în comparaţie cu ei, nu le mai rămînea decît o singură şansă : să supravieţuiască atacului şi operaţiei de curăţire care avea să urmeze atacului.

Dar, chiar în cazul jrta, naziştii nu le-ar ierta în ruptul capului felul în care fuseseră cît pe-aci să se lase traşi pe sfoară.

Stany sări în picioare."

— Veniţi încoa, că acum mcepe mardeala !

Traversă plaja în pas alergător şi se lăsă de-a berbeleacul într-o tranşee. Pierson sări peste parapet imediat după el. In ambrazuri, infanterişti ai marinei şi rangeri vegheau cot la cot.

— S-a zis cu noi, domnule locotenent ? spuse un ran-ger întorcînd spre el un chip pe care nu se vedeau semne de resemnare.

■— Deocamdată cred că nu. Probabil că nemţii nu vor ataca înainte de-a se lumina de ziuă. Pină atunci;..

Se auziră pîrîind cîteva rafale, îndepărtate şi sporadice.

;— Aţi auzit, sir ?

— Ce s-a întîmplat ? Rangerul surîse cu amărăciune.

— Nişte supravieţuitori din grupul de comando al lui Bates. Ii vînează printre ruine. Nemţii sînt oameni metodici !

Stany dădu ostaşul la o parte şi, luîndu-1 pe Pierson cu el, reveni lîngă Deale, în beciul care adăpostea postul de comandă.

— Ceva nou, sergent ?

114

PIET LEGAY

Subofiţerul arătă eu bărbia spre piaţă. Stany întinse capul spre ferestruica prin care începuse să se strecoare o lumină palidă.

Trei cadavre zăceau în mijlocul terenului pustiu."

■— Dar... sînt englezi !

— Tocmai. l-am zărit cînd au apărut de după un colţ

de stradă zbierînd: „Nu trageţi !"

— Şi unul dintr-ai noştri...

— Nu.... cineva din spatele Jor. O singură rafală i-a curăţat pe toţi. Erau băieţii lui Bates. Pe unul îl cunoşteam.

Pierson aruncă o scurtă privire prin deschizătură. Bătăliile purtate de infanterie i se părură şi mai respingătoare decît îşi închipuise.

— Sir, continuă subofiţerul imperturbabil, observaţi Că unul dintre ei face pe mortul. Adineauri l-am văzut mişclnd. Ăilalţi n-au băgat încă de seamă.

Un ţăcănii răpiri străbătu aerul şi două rachete îşi desfăcură florile albe deasupra oraşului. Tirul încetă.

— Ciudat, şopti Stany, suflînd cîteva firişoare de praf de pe chiulasa Sten-ului său, dincolo nu se văd cîtuşi de puţin semne de debandadă.

!— S-ar putea ca grupul Oward să fi dat greş.

— N-aş dori să. aflu aşa ceva. Oricum, băieţii ştiau de la bun început că n-au nici o şansă la mie să scape cu viaţă1.

Deodată, fără vreun semn prevestitor, o grindină de obuze trase de mortiere se abătu asupra bateriei. Probabil

că trăgeau paralel, căci poziţiile se iluminau din pricina loviturilor. Rotocoale de fum gros, acru, acoperiră poziţia, orbindu-i pe mitralieri şi sufocîndu-i pe soldaţi.

Fiecare explozie era însoţită de ţipete şi urlete de spaimă, răspunzînd ca un ecou salvelor sistematice ale aruncătoarelor de mine.

în două minute, locul unde se găsea bateria semăna cu un peisaj lunar, în care se amestecau, într-un haos de nedescris, infanterişti de. marină, rangeri, morţi, răniţi şi ostaşi teferi.

Două rachete îşi desfăcură pe cer jerbele de lumină albă, pentru a permite observatorilor nazişti să-şi regleze tirul.

Bombardamentul nu li se păru a fi provocat suficiente distrugeri: reîncepu cu.o intensitate sporită.

— Nu vor să rişte nimic, ticăloşii, făcu Deale, aşe-zînd încărcătoarele Sten-ului său în arc de cerc pe marginile ferestruicii.

în beci, zgomotul bombardamentului pătrundea estompat. Doar bolta se cutremura şi un praf fin desprins din tencuială polua şi mai mult un aer de pe-acum irespirabil.

Pierson îşi vîrîse pistolul în tocul de piele, dindu-şi seama că nu-i putea fi de nici un folos.

— Şi bineînţeles că nu duc lipsă de muniţii, zise Stany rînjind, de-aici sînt ele trimise pe front ! încă zece minute şi vor putea sosi cu brancardierii în frunte.

Un rănit coborî val-vîrtej scara beciului, şi, cu capul între mîini, se rezemă de zid.

Deale îşi ridică brusc pistolul-mitralieră şi apăsă cu putere pe trăgaci. Aproape în acelaşi timp izbucniră salve de împuşcături dinspre liniile de apărare răvăşite. Stany dădu fuga spre cealaltă parte a ferestruicii : într-un nor de praf şi de fum se zăreau alergînd nişte siluete. Schmeis-ser-ele lor licăreau cînd si cînd.

Cîţiva ostaşi în uniformă se prăbuşiră, răsucindu-se în cădere. Tirul rangerilor deveni mai puternic, în ciuda golurilor provocate de aruncătoarele de mine.

Stany ochi un bărbat care striga un ordin. Puse în gestul său întreaga mînie, tot resentimentul pe care-1 încerca ştiind că a procedat în modul cel ma i nimerit, că a beneficiat de un noroc neverosimil şi totuşi se trezeşte în-frînt pentru că Flota s-a retras prea devreme 1.

Goli două încărcătoare unul după altul.

Un fluierat domină salva cu tirul său discordant. Nemţii şi italienii făcură stînga-mprejur dind fuga să se pitească în spatele faţadelor distruse. Vreo douăzeci de cadavre zăceau în piaţă.

— Uf ! respiră uşurat, Stany, o acţiune ratată. Deale avu un ris scrîşnit.

Priviţi, sir. Flăcăul de care v-am vorbit.

— Care ?

■— Cel care făcea pe mortul. A profitat de ocazie s-o întindă spre noi !

Ofiţerul se aplecă. Praful se aşternea domol, acoperind trupurile cu un giulgiu fin de. ghips.

„O să reînceapă", îşi spuse Deale, rozîndu-şi unghiile.

Stany se lăsă pe vine pentru a-şi umple la loc încărcătoarele. Tuburile de cupru goale zăngăneau între degetele sale.

— Ei bine, căpitan-locotenent Pierson, cum ţi se pare ? Nu-i mai bine decît la marină ?

Rezemat de zid, Pierson se întoarse încet.

— Nu m-am simţit niciodată atît de fericit, domnule locotenent, niciodată, înţelegi ? Niciodată n-aş fi cutezat să-mi închipui o atare situaţie: dumneata şi cu mine într-un beci !

Stany îi aruncă o privire neliniştită. ■— Ce te-a apucat ? Ai înebunit ?

Surîsul schiţat de ofiţer dispăruse eind auzi fîşîitul caracteristic torpilelor aeriene.

Bombardamentul reîncepea eu o intensitate sporită, In jurul cazematei de tragere cădeau în fiecare secundă cîteva proiectile. Traiectoriile verticale ale obuzelor per-forante pătrundeau pînă-n fundul tranşeelor şi al adă-posturilor transformîndu-le instantaneu în mormane.de cadavre. Explodînd la suprafaţa solului, şrapnelele secerau poziţiile întărite.

Nimeni nu putea nădăjdui să supravieţuiască mai mult de cîteva minute într-un asemenea iad.

Deale, Stany şi Pierson se lungiseră la pămînt, cu mîi-nile la .urechi şi cu gura deschisă, pentru a încerca să suporte efectul exploziilor fără a fi prea buimăciţi. Şase infanterişti de marină şi rangeri dădură buzna la intrarea beciului şi plonjară cu capul în jos.

— Ce bestii ! Ce bestii ! repeta într-una Deale. Stany şi Pierson nu-1 auzeau, ci vedeau numai cum

i se mişcă buzele albite de sete şi de praf.

O detunătură extraordinar de violentă desprinse cîteva bîrne din tavan.

— Ce-o mai fi fost şi asta ? urlă Deale, pe care suflul f1 dăduse de-a dura.

Stany se rostogoli în fundul beciului pînă la capătul scării, pe care o urcă încet. Cînd ajunse la nivelul solului,

PIET LEGAY

nu mai recunoscu nimic din priveliştea pe care-o zărise abia cu cîteva minute în urmă. Nu mai exista decît cratere, coloane de fum şi grămezi de jar. Obuze cu fosfor aprinseseră un focar de incendiu pe-o şarpantă distrusă.

în depărtare, uriaşa cazemată de tragere nu mai exista: acoperişul se ridicase înainte de-a recădea, zdrobind tot ce se aflase' dedesubt. Nu mai rămăsese din întreaga construcţie decît o platformă străbătută de crăpături abia vizibilă în haosul înconjurător.

Stany coborî din nou de-a. dura pe trepte, grăbin-du-se să scape din iad.

■— Haseldy a aruncat bateria în aer1.

Deale îşi lipi gura de urechea ofiţerului său :

— Mai e cineva pe sus ? zbieră el, arătînd cu degetul spre bolta de pietre.

— Nimeni... începu Stany, care simţea cum îşi pierde treptat sîngole rece-

Două siluete coborîră val-vîrtej. Unul din ostaşi îl Urî pe celălalt spre UIl zid, apoi, răzgîndindu-se, îl culcă rozcinindii i capul de-o piatră.

— Domnule locotenent Stany ! răcni el, trăgîndu-şi răsuflarea.

— Aici !

Bărbatul se apropie şi îşi scoase boneta de lînă cu care se şterse pe faţă. Pieptul îi sălta puternic sub cămaşa kaki sfîşiată.

■— Sir !.., Colonelul Haseldy a fost omorît. Preluaţi comanda 1 !

Stany ridică din umeri : să comande ce ? vru să întrebe, gîndindu-se la trupele decimate care luptau răzleţite, împresurate şi lipsite de orice mijloc de legătură.

FURTUNĂ LA TOBRUK Ui

— Cred că nu voi avea de dat prea multe ordine, ostaş !

— Sosesc vedetele.,,

— Ce-ai spus ? sări ca ars Pierson, aplecîndu-se înainte.

— Flota de război a încadrat poziţia noastră cu tirul ei. Vedetele-torpilor sînt aici.

— Oricum, e prea tîrziu !

— Nu, spuse rangerul dînd frenetic din cap : sînt goale. Sînt pentru noi ! SÎNT PENTRU NOI, SIR !

Pierson schimbă o privire cu Bob Cei doi bărbaţi se fixară o secundă.

— Se vede că hunii nu le-au zărit încă. Poate că mai există vreo şansă de-a nu pierde tot, rosti Stany,

— Păi atunci, să nu pierdem vremea.

■— Imediat ce încetează bombardamentul.

— Dar e imposibil să se reîmbarce toţi ! Cum o să vă înştiinţaţi oamenii ?

— Scapă cine poate. Salvăm cît mai mulţi. Ceilalţi vor ţine loc de acoperire.

— Doar n-o să-i părăsiţi aici ! exclamă Pierson. revoltat.

— Aşa, sau de loc. Păstrează-ţi luciditatea, strigă Stany, ieşindu-şi deodată din sărite. Chiar dacă se salvează doar zece rangeri, tot înseamnă zece nenorociţi teferi. Rămînînd aici, n-am face decît să pierdem ultima şansă, E-o treabă de secunde, nu-i aşa, ostaş ?

Omul aprobă cu vioiciune.

Stany se ridică dintr-un salt.

•— Vedete pe plajă ! Imediat reîmbarcarea !

Toţi părură cuprinşi de înfrigurare. Unii se scuturară, dezmorţindu-se, alţii se năpustiră spre ploia de bombe plecîndu-şi capul, ci ţi va încercară să vină în ajutorul vreunui camarad rănit, pierzîndu-şi astfel singura şansă de-a ajunge teferi.

119 PIET LEGAY

Stany, Pierson şi Deale ieşiră ultimii. Minele urlau fără încetare şi schijele spulberau pămîntul la picioarele lor. Se sileau din răsputeri să răzbească printr-un nor de praf, călcînd peste trupuri, împiedicîndu-se de bucăţi de sîrmă ghimpată sau căzînd în tranşee surpate.

— Voi reuşi ! Voi reuşi !...

înfrigurat de spaimă şi de voinţa de-a nu muri, cuvintele acestea sunau în creierul lui Stany ca nişte ciocane.

— Voi reuşi ! Trebuie... Toţi cei de aici sînt morţi... Norocul, va fi iarăşi de partea mea, va...

Căzu într-un adăpost pe jumătate surpat peste ocupanţii săi, atinse ceva moale şi reuşi să iasă, înfiorat.

— ...Da, numai morţi... doar morţi şi răniţi... Hunii îi vor lichida pe toţi. Nu vor lua prizonieri...

Il fulgeră o durere în clipa cînd puse piciorul pe plajă : se clătină înainte de-a cădea pe spate.

îşi apucă înfrigurat umărul : părea de plumb. La cel mai mic gest i se părea că-1 străpunge un pumnal.

Consternai, îi zări pe rangeri şi pe infanteriştii de marină, alergînd spre mare.- Unii îl călcară în picioare. Toţi rămaseră surzi la chemările sale.

Strîmbîndu-se, proferă o insultă şi se aşeză în capul oaselor. încetând să mai audă exploziile.

Marea clocotea ca un cazan. Gheizere înalte marcau loviturile „prea lungi".

.Reuşi să se ridice în genunchi, apoi în picioare. Nu-şi dezlipea ochii de pe coca minusculă care se legăna la o sută de metri de ţărm şi care reprezenta singura lui speranţă. Singura de-a rămîne viu şi liber.

Numai că, pentru a ajunge acolo, trebuia să înoate. Pentru a înota îi trebuiau puteri. Iar pe Stany puterile îl părăsiseră aproape complet. Nisipul începuse să-i joace pe dinaintea ochilor.

FURTUNĂ LA TOBRUK

119

Refuzînd să privească adevărul în faţă, făcu un pas, apoi încă unul.

Un infanterist de marină, care în penumbra zorilor nu-1 văzuse, îl îmbrînci.

Stany se prăvăli în nisip cu un strigăt. O mare de flăcări îl răsturnă, zvîcnind, pe burtă : mina explodase la mai puţin de zece metri.

Leşinat, nu simţi nici măcar braţul musculos care îl apucase de guler. Ochii săi, daţi peste cap, nu putură să-1 recunoască pe Ewald Pierson.

CAPITOLUL XII

egănarea domo al ă a unui vas, în a cărui cocă pătrundeau razele soarelui, îl readuse pe Bob dii. neantul în care plutea.

întredeschise cu prudenţă uri ochi, apoi privirea 1 st aţinti asupra unui hublou a cărui montură de aramă strălucea. O dată cu lumina puternică, prin fereastra deschisă pătrundea un miros de aer încins şi încărcat cu iod

Cînd încercă să se mişte, Stany avu impresia că e legat. De fapt, era imobilizat de nişte curele pe-un pat de chingi. Menţinut ţeapăn, de-o atelă lungă şi acoperit de-un pansament gros, braţul i se părea monstruos.

Ochii rănitului făcură înconjurul încăperii. Universul său se limita la patru pereţi de metal alb Un hublou, un pat de fier şi o masă ovală completau ansamblul.

Se afla, fără îndoială, în cabina unui vas.

Stany scotoci în adîncurile memoriei spre a-şi aminti cum de izbutise să scape din iadul de pe plajă. Strădan.a îi râmase zadarnică. Ultimul lucru de care îşi amintea . un soare incandescent explodîndu-i în obraz.

Se întrebă dacă era o vedetă-torpilor sau dacă fusese transbordat pe o navă-spital.

Tambuchiul etanş se deschise cu un pocnet scurt şi un ofiţer de marină deşirat îşi făcu apariţia.

Stany îl recunoscu cu greu pe Ewald Pierson în aceasts uniformă albastră nou-nouţă şi proaspăt călcată Bărbierit, cu un păr negru deosebit de îngrijit pieptănat. Piersor-părea scos din cutie.

FURTUNA LA TOBRUK

120

Un zîmbet de complezenţă dezminţit de-o privire prea fixă îi lumină fugar chipul.

— Constat cu plăcere că ţi-ai recăpătat cunoştinţa, domnule locotenent !

Stany se strîmbă a zîmbet.

Cît timp zăcuse în comă ? Plecă instinctiv ochii spre ceasul-brăţară, complet ascuns însă de bandaje. Pierson îi zărise gestul.

— E ora nouă. Dormi de la cinci.

— Dorm ? ~

— încă nu s-a găsit.ceva mai bun contra durerii. Infirmierul meu ţi-a făcut cîteva injecţii. îmi cer scuze pentru trezirea neplăcută.

Tonul monden cu care Pierson rostise această ultimă frază descreţi fruntea lui Stany.

— Ciudat : o clipă m-am crezut prizonier.,. Cum am ajuns aici ?

— Ai profitat de slăbiciunea mea, răspunse Ewald, al cărui chip exprimă deodată încăpăţînare, sau mai degrabă curiozitate : te-am văzut prăbuşindu-te, sergentul Deale tocmai fusese ucis. Vedeta aştepta în larg la o distanţă de două ancabluri1 dar îşi lăsase la apă bărcile pneumatice. Oamenii nu aveau de străbătut mai mult de cincizeci de yarzi prin apă. Nemţii se dezlănţuiseră, îţi închipui ! Am reuşit să te îmbrac. Din clipa în care hunii au înţeles ce se pune la cale, au început să tragă din răsputeri. în ciuda perdelei de fum pe care am lansat-o, am primit două lovituri.

— Şi acum ? ' ■ '

— Acum te afli în cabina mea personală. La şaizeci de mile în larg. Distrugătoarele Defiant şi Perth sînt şi ele

1 Veche unitate de lungime măsurînd aproape 200 m, folosită pentru lanţurile ancorelor sau pentru aprecierea unor distanţe mici (n.t.).

cu noi, împreună cu şase vase de escortă. Ne îndreptăm spre Alexandria cu viteză redusă, deoarece cîteva din vedetele mele rămîn în urmă.

Stany îşi îndreptă privirea spre- hublou, dar nu văzu decît o pată de. lumină orbitoare. închise ochii. încă înceţoşat de morfină şi de somnifere, creierul lui nu asimila, decît cu încetinitorul ceea ce percepea.

Pierson închise cu o lovitură de călcîi uşa etanşă şi aţinti un ventilator mititel spre fruntea îmbrobonată de sudoare a rănitului. Ochii lui exprimară deodată un imens dispreţ.

' Acesta era aşadar bărbatul cafe o sedusese pe Nancy ! Pentru a suta oară îşi reproşa că nu-1 lăsase să agonizeze pe plajă... Ar fi avut exact soarta pe care.o merita, după felul cum se purtase. Bob îşi mişcă buzele :

— Vrei să-mi aprinzi o ţigară... sînt acolo, în buzunarul tunicii mele, şopti el, uitînd că era leoarcă de apă şi dezbrăcat la piele;

Pierson trase un sertar şi scoase un pachet de Camei. Vîrî o ţigară aprinsă între buzele rangerului, care trase un fum cu nesaţ.

Şi acum, ce-ai de gînd să faci, domnule locotenent ? se informă Pierson cu voce aspră.

Stany tuşi.) — Rana e gravă ?

— Cred că nu. Desigur că,vor fi necesare cîteva luni de reeducare.

— Probabil că voi pleca din Long Rangers. Mi-am îndeplinit datoria cu vîrf şi îndesat. îmi vor lua alţii locul... Sînt sătul pînă-n gît, Pierson. Nu-ţi poţi închipui cît de sătul sînt.

Degetele îi tremurară un pic cînd scoase din gură ţigara al cărei fum îi intra în ochi.

FURTUNA LA TOBRUK

122

— Cîţi dintre ai mei ai putut recupera ? :— Şaptesprezece.

— Eram nouăzeci cînd am plecat din Siwa ! De aceea sînt. sătul pînă-n gît. Să pui într-una soarta la încercare, jocul permanenet cu moartea, tot timpul misiuni nebuneşti, în care alţii nu se bagă. Rana pe care am primit-o e un avertisment. Pentru mine. s-a încheiat. .

Buzele ofiţerului se destinseră într-un zîmbet amar.

— M-am trezit deodată că am o fire de conţopist, Pierson ! Ce poate fi mai frumos decît un birou, un telefon şi un planton "care să facă treaba în locul meu şi şi să-mi aducă nişte whisky pe furiş ? Vezi dumneata, cred că războiul e un lucru mult prea serios pentru a fi lăsat pe seama unor indivizi ca mine !

Bob avu un acces de tuse care părea că nu se mai termină.

— Şi în asta constă toată fericirea dumitale, domnule locotenent ?

Pentru a răspunde, Stany aşteptă ca bătăile nebuneşti ale inimii sale surmenate să se potolească.

— Nu. Nu numai în asta. Am avut norocul să cunosc ceva pe care indivizilor de genul meu nu le e dat să în-tîlnească pe-acolo pe unde se învîrtesc, la Siwa sau aiurea : o femeie. O femeie adevărată. Nu dintre acelea pe care le plăteşti proporţional cu solda în bordelurile pentru militari.

în ochii ofiţerului de marină se aprinse o scînteie de mînie, mascată imediat de-un clipit.

— Cum o cheamă ?

— Oh ! numele ei n-o să-ţi spună desigur nimic. Ne-am cunoscut în perioada în care ne fugăreau hunii.

122

PIET LEGAY

Cînd, în cele din urmă, le-am putut scăpa printre degete, ne-arn pierdut amîndoi capul.

Privirea lui Stany rătăcea în depărtare, mult dincolo de tavanul imaculat şi scund, într-un vis care-1 ducea cu trei luni în urmă.

— Eram singuri într-o văgăună pierdută pe undeva, numită Baharieh. Ce-ai fi făcut in locul meu, Pierson ?

Ofiţerul simţi că păleşte.

Pierdut mai departe în amintirile sale, Stany nu-i dădu răgazul să răspundă.

— Ani. cunoscut clipe de dragoste ca niciodată înainte... apoi şi-a văzut de drum. Eu sm pornit spre Siwa,

- ea să reîncep jocul cu. moartea, iar; ea spre un spital căruia i-ara uitat pînă şi numărul. Ştiu doar că era la Alexandria.

-— Şi apoi ? făcu Pierson aproape strigînd şi ascun-zînd în spate pumnii strînşi.

— Nc-am făcut o sumedenie de promisiuni... In sfîrşit, nu ea : ea nu mi-a cerut nimic. Dar i-am făgăduit că vin s-o văd. Ce se spune de-obicei, mă-nţelegi !

— Aa : ce se spune de-obicei !

— Odată ajuns la Siwa, am fost consemnat. Nici o singură permisie. Nimic. Corespondenţa interzisă. Întregul batalion la secret timp de două luni pentru pregătirea unei misiuni de anvergură. Nu ştia nimeni pe-atunci că era vorba de Tobruk. Pe scurt, nimic de făcut. Degeaba m-am dat de ceasul morţii de pomană toate discuţiile cu comandanţii, întotdeauna devii caraghios cînd vorbeşti de sentimentele tale...

Stany mai trase de două ori din ţigară şi-i întinse mucul lui Pierson, care-1 aruncă prin deschizătura hubloului.

FURTUNA LA TOBRUK

123

— Trebuie să mă creadă un ticălos. Un ticălos şi jumătate. Dar numai Dumnezeu ştie că am făcut totul s-o revăd ! E-o femeie minunată, Pierson, pricepi ?

Locotenentul de marină se rezemase de peretele etanş, cu privirea în pămînt.

împărtăşindu-i cu candoare adevărul, rangerul îi anihila resentimentul. Stany nu era cel pe care îi plăcuse să şi—1 imagineze. Nancy îşi făcuse alegerea. Nu-i ră-mînea decît să se încline. Ura lui era lipsită de obiect.

■— Şi efe-ai de gînd să faci acum ?

■— Să încerc s-o revăd. Lă Alexandria, la Cairo, la Suez, oriunde o fi. Iată de ce am să cer mutarea mea din L.R.D.G.

Cei doi nu mai scoaseră o bună bucată de vreme nici un cuvînt. Nici o trăsătură de pe chipul lui Ewald nu trăda teribila luptă interioară pe care o dădea.

— Dar... Spune-mi, Pierson , cînd m-ai zărit pe plajă, mi-ai spus...

— Da, mi s-a părut că eşti altul. De fapt, m-am înşelat,

— Un ranger ?

— Un om nu prea vrednic de stimă.

Stany simţea cum i se îngreuiază pupilele din ce în ce. Căldura toridă de pe coridoare acţiona asupra lui ca un soporific, în ciuda ventilatorului. Părul îi era năclăit de sudoare.

— Cred c-o să trag un pui de somn ! mărturisi el. Nu-i chip să fiu urcat pe punte ? Mă sufoc aici.

Ofiţerul clătină din cap.

— Nu. Sîntem supraîncărcaţi de răniţi şi de morţi. Nu-i acolo locul dumitale.

— Mulţumesc, Pierson... nu-mi mai rămîne acum decît să mă las în voia soartei !

Ofiţerul de marină apucă minerul uşii etanşe. Stany închise ochii, cufundat pe încetul într-un somn fără vise.

— Nu-mi urezi noroc, ca s-o găsesc pe fată ? şopti el cu un glas de pe-acum incert.

— Ba da, locotenent Stany, răspunse Pierson accen-tuînd fiecare silabă : vă doresc tot norocul din lume... La amîndoi.

EPILOG

Ce s-a întîmplat eu luptătorii din grupul de comando şi cu marinarii rămaşi pe plajă ?

Cînd zorii zilei de 14 septembrie 1942 se revărsară asupra rămăşiţelor în derivă ale distrugătorului Sikh, cuprinse de flăcări, grupuri întregi de ostaşi din L.R.D.G. aşteptau, fără vreun ordin şi fără speranţă, pe plajă şi în jurul bateriilor pe care le cuceriseră în zadar.

Marea era pustie. Ultimele vase dispăruseră de mult, fugind de lumina zilei cît şi de Luftwaffe.

Fiecare ostaş era sigur că nimeni nu va mai face nimic pentru el şi se pregătea pentru ultima luptă.

Pe grupuleţe, luptînd fără nici o speranţă, doar pentru a amîna scadenţa morţii, curajul pe care-1 dovediră depăşi limita posibilului. Cîteva echipe mai luptau încă ÎN SEARA de 14 septembrie.

Puţini prizonieri : pierderile erau aproape egale cu efectivul angajat în luptă.

Pe plajă : cadavre în pielea goală. Cei care primiseră ordinul să execute misiunea în uniforme germane se dez-brăcaseră şi-şi arseseră veşmintele înainte de a-i dezbrăca pe camarazii lor căzuţi în luptă.

Doar cîţiva soldaţi, într-un număr ridicol de redus, reuşiseră să scape de capcana ucigătoare şi să se avînte în deşert.

După cinci săptămîni de chin şi de lipsuri, şapte dintre ei izbutiră în sfîrşit să revină la unităţile lor.

Şaizeci de zile mai tîrziu, un detaşament englez culegea din întîmplare un ofiţer care se rătăcise. Dar nu s-ar putea spune că scăpase pe de-a-ntregul de soarta camarazilor săi.

Îşi pierduse minţile.

CUPRINS

Capitolul I . : : : : : • • • • 7
Capitolul II . . . ... • •. • 31
Capitolul TII .' . . . • • • ■• • ' 52
Capitolul IV . ... r 70
Capitolul V . . . . . • ... - 77
Capitolul VI ,..... 91
Capitolul VII 96
Capitolul VIII . . . . • « 116
Capitolul IX.....• • • • I*"
Capitolul X ; . . ... . • • • 133
Capitolul XI 145
Capitolul XII _ ; ; . . ' . • • » ■ ' 164